

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
DÖVLƏT ELM VƏ TEXNİKA KOMİTƏSİ
PATENT LİSENZIYA İDARƏSİ**

SƏNAYE MÜLKİYYƏTİ

(İXTİRALAR)

RƏSMİ BÜLLETEN

DƏRC OLUNMA TARİXİ: 30.03.2001

№ 1

BAKI-2001

İxtiralar

Изобретения

"Sənaye
mülkiyyəti"
rəsmi bülleten

1996-cı ildən nəşr edilir
Издается с 1996 года

официальный
бюллетень
"Промышленной
собственности"

Dərc olunma tarixi

30.03.2001

Дата публикации

Вакı

№ 1

Баку

2001

İxtiralara aid biblioqrafik məlumatların müəyyənləşdirilməsi üçün beynəlxalq İNİD kodları

- (11) - patentin nömrəsi
- (19) - dərc edən idarə və ya təşkilatın kodu və yaxud digər identifikasiya vasitəsi.
- (21) - ərizə sənədinin qeydiyyat nömrəsi
- (22) - ərizə sənədinin verilmə tarixi
- (23) - sərgi ilkinliyi tarixi
- (31) - ilkin ərizə sənədinin tarixi
- (32) - ilkinlik tarixi
- (33) - ilkinlik ölkənin kodu.
- (43) - ərizə sənədinin dərc edilmə tarixi.
- (45) - patentin dərc edilmə tarixi.
- (46) - ixtira düsturunun dərc edilmə tarixi.
- (51) - beynəlxalq patent təsnifatının indeksi (indeksləri)(BPT).
- (54) - ixtiranın adı.
- (56) - informasiya mənbəyinin siyahısı.
- (57) - ixtiranın referatı.
- (60) - keçmiş SSRİ-nin mühafizə sənədlərinin növü və nömrəsi;
- (62) - ilkin iddia sənədinin nömrəsi və verilmə tarixi.
- (66) - geri götürülmüş iddia sənədinin nömrəsi və verilmə tarixi.
- (71) - ərizəçi, ölkənin kodu.
- (72) - ixtiranın müəllifi, ölkənin kodu.
- (73) - patent sahibi, ölkənin kodu.
- (74) - patent müvəkkili və ya nümayəndə barəsində iddia sənədində göstərilibsə, onun haqqında məlumat və yaşadığı yer.
- (86) - PCT üzrə iddia sənədinin qeydiyyat nömrəsi və verilmə tarixi.
- (87) - PCT üzrə iddia sənədinin dərc edilmə tarixi və nömrəsi.

Международные коды ИНИД для идентификации библиографических данных, относящихся к изобретениям

- (11) - номер патента.
- (19) - код или другие средства идентификации ведомства или организации, осуществившей публикацию.
- (21) - регистрационный номер заявки.
- (22) - дата подачи заявки.
- (23) - дата выставочного приоритета.
- (31) - номер приоритетной заявки.
- (32) - номер приоритета.
- (33) - код страны приоритета.
- (43) - дата публикации заявки.
- (46) - дата публикации патента.
- (51) - индекс(ы) Международной патентной классификации.
- (54) - название изобретения.
- (56) - список источников информации, если он дается отдельно от текста описания изобретения.
- (57) - реферат изобретения.
- (60) - вид и номер охранного документа бывшего СССР.
- (62) - дата подачи и номер первоначальной заявки.
- (66) - дата подачи и номер отозванной заявки.
- (71) - сведения о заявителе(ях), его(их) местожительстве или местонахождении.
- (72) - сведения об изобретателе(ях), его(их) местожительстве.
- (73) - сведения о патентовладельце(ах), его(их) местожительстве или местонахождении.
- (74) - сведения о представителе или патентном поверенном, если он указан в заявке, его местожительстве.
- (86) - номер и дата подачи международной заявки (по процедуре PCT).
- (87) - номер и дата публикации международной заявки (по процедуре PCT).

**Azərbaycan Respublikası
Dövlət Elm və Texnika Komitəsi
Patent-Lisənziya İdarəsi
"Sənaye mülkiyyəti"
rəsmi bülleteni**

Baş redaktor- Akademik A.X. Mirzəcanzadə

Baş redaktorun birinci müavini- M.M Seyidov

Baş redaktorun müavini Y.S.Babayev

Redaksiya şurası: R.Mehdiyev, Z.Hacıyev, N.Vəliyev, A.Əfəndiyev,
H.Suleymanov, N.Əliyeva, B.Əskərov, Z.Mustafayev.

**Официальный бюллетень
"Промышленной собственности"
Патентно-лицензионного управления
Государственного Комитета по Науке и Технике
Азербайджанской Республики**

Главный редактор- Академик А.Х.Мирзаджанзаде

Первый заместитель главного редактора- М.М Сеидов

Заместитель главного редактора-Я.С Бабаев

Редакционный совет: Р.Мехтиев, З.Гаджиев, Н.Велиев, А.Эфендиев,
Г.Судейманов, Н.Алиева, Б.Аскеров, З.Мустафаев.

Azərbaycan Respublikası DETK orqanı

Mətbuat və İnformasiya Nazirliyində

qeydə alınmışdır.

Səhəfətnamə 350

Ünvan: 370000 Bakı şəh., S.Vurğun küçəsi, 24

Redaksiyanın telefonu: 93-28-69, 93-10-54

30/03/2001 il tarixdə çapa imzalanmışdır.

Mətbəənin adı: Azərbaycan Respublikası Dövlət Elm və Texnika Komitəsi

Tiraj 50

MÜNDƏRİCAT

İXTİRALARA DAİR İDDİA SƏNƏDLƏRİ BARƏDƏ MƏLUMATLARIN DƏRCİ

Səh.

A. İnsanın həyatı tələbatlarının təmin edilməsi.....	5
B. Müxtəlif texnoloji proseslər.....	6
C. Kimya və metallurgiya.....	7
E. Tikinti, mədən işləri.....	9
F. Mexanika, işıqlanma, isitmə, mühərrik və nasoslar, silah və sürsat, partlatma işləri.....	12
G. Fizika.....	13

İXTİRALAR ÜZRƏ İDDİA SƏNƏDLƏRİNİN GÖSTƏRİCİLƏRİ

Say göstəricisi.....	16
Sistematik göstəricisi.....	16

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ DÖVLƏT REYESTRİNƏ DAXİL EDİLMİŞ İXTİRA PATENTLƏRİ HAQQINDA MƏLUMATLARIN DƏRCİ

A. İnsanın həyatı tələbatlarının təmin edilməsi.....	18
B. Müxtəlif texnoloji proseslər.....	27
C. Kimya və metallurgiya.....	59
E. Tikinti, mədən işləri.....	70
F. Mexanika, işıqlanma, isitmə, mühərrik və nasoslar, silah və sürsat, partlatma işləri.....	82
G. Fizika.....	89

İXTİRALARIN SİSTEMATİK GÖSTƏRİCİSİ

Say göstəricisi.....	90
Sistematik göstəricisi.....	90
Patent verilən iddia sənədlərinin say göstəricisi.....	91

BİLDİRİŞLƏR	92
--------------------------	----

СОДЕРЖАНИЕ

ПУБЛИКАЦИЯ СВЕДЕНИЙ О ЗАЯВКАХ НА ИЗОБРЕТЕНИЯ

Стр.

A. Удовлетворение жизненных потребностей человека.....	
B. Различные технологические процессы.....	
C. Химия и металлургия.....	
E. Строительство, горное дело.....	
F. Механика, освещение, отопление, двигатели и насосы, оружие и боеприпасы, взрывные работы.....	
G. Физика.....	

УКАЗАТЕЛИ ЗАЯВОК НА ИЗОБРЕТЕНИЕ

Систематический указатель заявок на изобретения.....	
Нумерационный указатель заявок на изобретения.....	

ПУБЛИКАЦИЯ СВЕДЕНИЙ О ПАТЕНТАХ, ВНЕСЁННЫХ В ГОСУДАРСТВЕННЫЙ РЕЕСТР ИЗОБРЕТЕНИЙ АЗЕРБАЙДЖАНСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

A. Удовлетворение жизненных потребностей человека.....	
B. Различные технологические процессы.....	
C. Химия и металлургия.....	
E. Строительство, горное дело.....	
F. Механика, освещение, отопление, двигатели и насосы, оружие и боеприпасы, взрывные работы.....	
G. Физика.....	

УКАЗАТЕЛИ ПАТЕНТОВ НА ИЗОБРЕТЕНИЕ

Систематический указатель изобретений.....	
Нумерационный указатель изобретений.....	
Нумерационный указатель заявок, по которым выданы патенты.....	

ИЗВЕЩЕНИЯ	
------------------------	--

Bölmə A.**İnsanın həyatı tələbatlarının təmin edilməsi.****A 01**

- (21) N 99/001597
(22) 30.11.99
(51)⁷A 01 B 79/02, C 05 D 11/00
(71) M.Ə. Rəsulzadə ad. Bakı Dövlət Universiteti (Az)
(72) Əhmədov Əli Rəcəb oğlu Kuzina Tatyana Aleksandrovna
(73) M.Ə. Rəsulzadə ad. Bakı Dövlət Universiteti (Az)
(54) Karbonatlı süxurlardan münbit torpağın alınma üsulu.

(57) İxtira kənd təsərrüfatına, xüsusilə karbonatlı süxurlardan süni üsulla münbit torpağın alınmasına aiddir.

Karbonatlı süxurlardan münbit torpağın alınmasına aid təklif olunan üsulun mahiyyəti ondan ibarətdir ki, süxur diametri 0,05-0,01mm olana qədər xırdalanır, süxurun xırdalanmış məhsulları kolloid hissəciklər əmələ gətirmək üçün mineral turşu ilə emal olunur və 5-24 saat saxlanılır; alınan qarışıq R-S tipli üzvi maddə və kimyəvi birləşmələr şəklində mineral elementlərlə zənginləşdirilir, yaxşı qarışdırılır və üzvi mineral tərkibli qarışıq alınır; qarışığı strukturlu torpağa çevirmək və onun bioloji fəallığını artırmaq üçün qatışığa sellülozlu yapışqanlı maddə və naften turşusunun kalium duzu əlavə olunur və yaxşıca qarışdırılır; belə ki, süxur ilə sulfat turşusunun küt. % - lə nisbəti 1 : 0,2 : 0,3; qatışığın R-S tərkibli üzvi maddə ilə küt. % - lə nisbəti 1 : 0,3 : 0,4; qarışığın mineral elementlərlə küt. % - lə nisbəti ammonium dəmir zəyi 1 : 0,03; ammonium molibdenat 1 : 0,01; sidik cövhəri 1 : 0,02; kalium fosfat 1 : 0,03; kalium nitrat 1 : 0,02; mis sulfat 1 : 0,01; qatışığın sellülozlu yapışqanlı maddəyə kütlə faizlə nisbəti 1 : 0,2; naften turşusunun kalium duzu ilə kütlə faizlə nisbəti 1 : 0,01-0,05 götürülür.

(21) N 98/001139

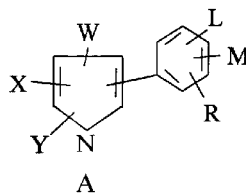
- (22) 31.07.97
(51)⁷ A 01 N 33/00, C 07 D 207/30, C 07 B 35/00
(71) Amerikan Syanamid Kompany (US)
(72) Mimi Cix-Pey Cou Şaaf Stiven Brant Cian Ceyms Ksu Endrü Evelin Qoldsmit Entoni Frensiz Uolkar Patrik Çarlz Maueri Edvard S. Donoxyu Srinivasan Racan
(73) Amerikan Syanamid Kompany (US)
(54) Stabil arilpirrolun hissəciklərinin alınması üsulu, stabil arilpirrol hissəcikləri və suspenziya konsentrasiya kompozisiyası.

(57) İxtira dənli bitkilərin zərərvericilərdən mühafizə edilməsi sahəsinə aiddir, çünki həşərat və gənələr kimi zərərvericilər dənli bitki məhsulunun azalması və dənin keyfiyyətinin aşağı düşməsi nəticəsində çox böyük iqtisadi itkiyə səbəb olur.

Stabil arilpirrol hissəciklərinin alınması üsulu təklif edilir, həm də arilpirrol hissəciklərini, dispersiyaedici maddə və sudan ibarət qarışıq alınır.

Alınmış qarışıq mükəmməl qarışığın alınması üçün 25-dən 80°C-yə kimi temperaturda saxlanılır və sonra mükəmməl qarışıq xırdalanır, bu zaman stabil arilpirrol hissəcikləri alınır.

Arilpirrolların formulu belədir:

burada əvəzedicilərin müəyyən mənası vardır və o, xüsusi halda, xlorfenapirindir. Onun hissəcikləri birinci qarışıqda 80% az polimorf 1 saxlayır. Birinci qarışığın tərkibinə arilpirrol hissəciklərindən başqa, dispersiyaedici maddə, sterik stabilizator, suspenziyalaşdırıcı maddə, antifriz və köpüksöndürən maddə, həmçinin, konservant, qatılaşdırıcı və su daxildir.

İxtira uzun müddət saxlanılma zamanı stabil arilpirrol hissəciklərini və onların əsasında aktiv preparatlar almağa imkan verir.

A 61

- (21) N 99/001640
(22) 14.12.99
(51)⁷ A 61 B 5/04, G 06 F 15/42
(76) Korenyakina İna Gennadiyevna Quliyeva Gülnarə Aleksandrovna Pismenov Aleksandr Vladimiroviç Skubilin Mixail Demyanoviç
(54) Doğuş fəaliyyətini analiz edən qurğu.

(57) İxtira tibbə, xüsusən də mamalığa və hesablama texnikasına aiddir. Ondən, doğan qadının faktiki fizioloji vəziyyəti ilə doğuş fəaliyyətini analiz etmək üçün istifadə etmək olar.

Xəstənin cari vəziyyətinin qiymətləndirilməsini yaxşılaşdırmaq üçün qurğu takt impulsları generatorundan, dayaq gərginliyi mənbəyindən, analığın yığılma funksiyası vericisindən, birinci və ikinci astana elementlərindən, üç impuls formalaşdırıcısından, iki YOX elementindən, iki VƏ YA elementindən, iki triggerdən, iki VƏ elementindən, iki impuls saygacından, hesablama blokundan, indikasiya bloklarından və ləngimə elementindən ibarət olub, ona müvafiq formada birləşmiş üç impuls formalaşdırıcı, iki impuls saygacı, altı VƏ elementləri qrupu, təkvibrator, iki ləngimə elementi və iki yaddaş registri daxil edilir.

- (21) N 99/001550
(22) 25.03.99
(51)⁷ A 61 B 17/56
(76) Səmədzadə Rasim Musa oğlu Səmədzadə Rüstəm Rasim oğlu
(54) Sümük strukturların dəyişməsinin rentqenoqramın optik sıxlığına görə təyini üçün qurğu.

(57) İxtira təbabət sahəsinə, xüsusilə, travmatologiya, ortopediya və rentgenologiyaya aiddir.

İxtiranın mahiyyəti ondan ibarətdir ki, qurğu qutudan, onun içərisində yerləşən platadan ibarətdir, qutunun yan səthində isə maqnit yerləşdirilib, burada olan elektrik sxemi iki çiyin ilə körpü kimi keçir,

hər birinə bir fotodiod birləşdirilir hansı ki, salınıb-çıxarılan xortuma qoyulur, bu da qaralmanın optik sıxlığını qəbul etmək imkanı verir, elektrik sxemi korpusda yerləşən daimi gərginlik mənbəyinə birləşdirilir, indikator isə sxemə birləşərək informasiyanı rəqəm şəklində verir.

Qurğu öz həssaslığı sayəsində, sümük toxumasında struktur dəyişikliklərini ölçməyə imkan verir, onun qabarit ölçülərinin isə istismar xüsusiyyətinə görə onu daha əlverişli edir, rahatlığı xeyli artırır, rentgenoqram müayinəsini xeyli yaxşılaşdırır.

(21) N 99/001525
(22) 02.09.99
(51)⁷ A 61 H 39/02
(76) Məlikov Malik Zərbəli oğlu
(54) Akupunktura üçün qurğu.

(57) İxtira tibb və tibb texnikasına, xüsusilə də insan bədəninin akupunktur nöqtələrinə bilavasitə dərin fiziki təsir göstərən qurğulara aiddir.

İxtiranın məqsədi akupunktura üçün qurğunun effektivliyini artırmaq və funksional imkanlarını genişləndirməkdən ibarətdir.

Qoyulmuş məqsədə nail olmaq üçün işlək uclu milə dar tərəflə birləşmiş konus formalı yayın üzərində yük olan akupunktura üçün qurğuda yük çıxışları dəyişən cərəyan mənbəyinə birləşdirilmiş teleskopik səthli gövdədə yerləşdirilmiş sarğılı toroidal maqnit vibratorun hava yarığında yerləşdirilmiş sabit maqnitlə əvəz olunmuş, həm də gövdənin aşağı hissəsi silfon şəklində yumşaq olub sorucular üzərindədir.

(21) N 99/001634
(22) 02.09.99
(51)⁷ A 61 H 39/08
(76) Məlikov Malik Zərbəli oğlu
(54) Elektropunktura və elektrostimulyasiya üçün qurğu.

(57) Elektropunktura və elektrostimulyasiya üçün qurğu tibb texnikasına aiddir, elektrostimulyasiya aparmaq və həmçinin akupunktur nöqtələrin təyininə və onlara təsir edilməsində istifadə edilə bilər.

İxtiranın məqsədi qurğunun funksional imkanlarının genişləndirilməsidir.

Bu məsələni həll etmək üçün elektropunktura və elektrostimulyasiya üçün qurğuda, tərkibi oxun üzərində yerləşdirilmiş dəstək ilə əlaqəsi olan iynəli diyircək, müxtəlif dielektrik materialdan hazırlanmış cütlərin sürünməsindən yaranan elektrostatik yük mənbəyindən ibarət olub, oxun uc hissəsində əlavə olaraq işlək uju dələnmiş kürəvi səthi olan bioloji aktiv nöqtələrin yerlərinin təyin edilməsinin mümkünüyü ilə mil taxılmış, gövdənin səthi elektrik keçirici materialdan hazırlanmış, sabit cərəyan mənbəyinin müsbət qütbü gövdəyə, mənfə qütbü diyircəklərə, indikatorun sıxacları isə elektrik dövrəsinə birləşdirilmişdir. Nəticədə, qurğunun funksional imkanları genişlənməmişdir.

(21) N 99/001546
(22) 19.11.99
(51)⁷ A 61 K 39/00
(71) Azərbaycan Tibb Universiteti, İbişov Kamil Hüseynqulu oğlu
(72) İbişov Kamil Hüseynqulu oğlu
(73) Azərbaycan Tibb Universiteti, İbişov Kamil Hüseynqulu oğlu
(54) İbişovun dərman kompozisiyası.

(57) İxtira farmakologiyaya, xüsusilə, kəskin irinli - iltihabı cərrahi xəstəliklərin və eyni zamanda daxili orqanların və yumşaq toxumların ağır zədələnmələrinin farmakoterapiyasına aiddir. Bununla əlaqədar olaraq, göstərilən kompozisiyanı peritonitlərdə, selikli proseslərdə, plevra boşluğunun irinli proseslərlə, sidik yollarının, ginekoloji irinli-iltihabı xəstəliklərdə və s. işlətmək olar.

İxtiranın mahiyyəti ondan ibarətdir ki, 1% dioksidin məhlulu və 4% gentamisin məhlulundan ibarət dərman kompozisiyası tərkibində komponentlərin aşağıdakı həcm nisbətində ampisilin tripsin saxlayır:

1% dioksidin məhlulu	- 10 – 20
4% gentamisin məhlulu	- 1 – 2
0,05% trisin məhlulu	- 15 – 20
1% ampisilin məhlulu	- 5 – 10

Təklif olunan kompozisiyanın effektivliyi onunla bağlıdır ki, onun tərkibini təşkil edən komponentlər bir-birilə yaxşı əlaqəyə girir və patogen infeksiyaya qarşı geniş spektrə malik yüksək patensiyalaşmış təsir göstərir.

Bölmə B.

Müxtəlif texnoloji proseslər.

B 01

(21) N 99/001369
(22) 27.04.99
(51)⁷ B 01 J 37/04
(76) Sadıxov Fikrət Məmməd oğlu
Rüstəmov Musa İsmayıl oğlu
Babayev Əbülfəz İsmayıl oğlu
Fərhadova Gülnarə Tağı qızı
Kazimov Sabir Məmmədli oğlu
İbrahimov Hikmət Camal oğlu
(54) Karbohidrogenlərin konversiyası katalizatorunun alınma üsulu.

(57) İxtira kataliz sahəsinə, xüsusi halda karbohidrogenlərin çevrilməsi katalizatorlarının alınmasına aid edilir.

Məqsəd mövcud katalizatorlar çeşidinin genişləndirilməsi və karbohidrogenlərin çevrilməsi katalizatorlarının alınmasının sənayedə tətbiq edilə bilən üsulunun yaradılmasından ibarətdir.

Karbohidrogenlərin konversiyası katalizatorunu almaq üçün məsələnin həlli metallik alüminiumun yüksək temperaturda aktivləşdiricinin iştirakı ilə həlledici mühitində xlorlaşmasının həyata keçirilməsi təklif olunur. Qeyd olunmalıdır ki, xlorlaşma 1,2,3-trixloropropanın iştirakı ilə 130-150°C –də aparılmaqla, həlledici kimi aşağı molekullu alkilaromatik karbohidrogenlərdən istifadə etməklə mümkün olmuşdur.

Komponentlərin nisbətləri: A1: xlorlaşdırıcı agent : aktivləşdirici: həlledici 1: 6,0 : 6,54 : 9,41:13,43: 0,00176:0,00235

Üsul aktiv katalizatorun alınmasına imkan verir.

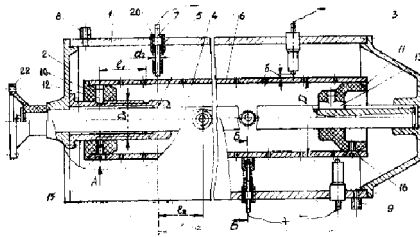
B 03

- (21) N 99/001136
(22) 31.03.98
(51)⁷ B 03 C 5/02, C 02 F 1/46
(71) «Dənizneftqazlayihə» DETLİ (AZ)
(72) Hübətov Həsən Həşim oğlu Əliyev Nazim Əli oğlu Abdullayev Əli İzzət oğlu Nuriyev Nuru Bunyad oğlu Yaqubov Yaqub Tahir oğlu Aslanov Əsgər Hüseyn oğlu Məhərrəmov Səidə Vəhti qızı Zeynalov Natiq Nadir oğlu
(73) «Dənizneftqazlayihə» DETLİ (AZ)
(54) Mayeni zərərsizləşdirmək üçün elektrik boşalma kamerası.

(57) İxtira elektrik boşalma yolu ilə mayenin təmizlənməsi və zərərsizləşdirilməsi sahəsinə aiddir.

İxtiranın mahiyyəti kameranın məhsuldarlığının dəyişilməsi prosesini sadələşdirmək, onun etibarlılığının, fasiləsiz iş ehtiyatının və faydalı iş əmsalını artırmaq, valın (elektrodun) fırlanma sürətinin elektrik boşalma tezliyindən asılılığını yox etməkdir.

Bu məqsədlə elektrikdən boşalma kamerası oxa nisbətən hərəkətsiz yerləşdirilmiş, üzərində ikitərəfli sonsuz yivi olan istiqamətləndirici ilə təchiz olunmuş, mərkəzi elektrodun üzərində xüsusi dəşiklər açılmış və onun milvari elektroda nisbətən reversiv vintvari hərəkəti təmin edilmişdir.

Bu zaman əgər valın fırlanması sabitdirsə, onda mərkəzi elektrodun vaxta nisbətən tam yerdəyişməsi zamanı elektrik boşalmalarının sayı sonsuz kəsirlərlə ölçülür, əgər valın fırlanması fasiləlidirsə, o zaman onun dönməsi elektrik boşalmalarının sayı ilə bərabər olur. Onun dönmə bucağı isə $360^\circ d/\pi D$ olur.

Burada:

d- açılmış oyuğun diametri;

D- mərkəzi elektrodun diametridir.

İstiqamətlənmiş yivin addımı isə açılmış oyuğun diametrindən ya kiçik, ya da ona bərabər olmalıdır.

İxtiranın nəticəsinin ən böyük səmərəsi ondadır ki, mərkəzi elektrodun FİƏ-ı, kameranın fasiləsiz iş müddəti və məhsuldarlığı artır və əvvəlcə açılmış oyuğun yenidən dağılmasının qarşısı alınır.

B 60

- (21) N 99/001445
(22) 07.10.99
(51)⁷ B 60 G 7/00
(76) Hüseynov Hüseyn Əli oğlu (AZ)
(54) Avtomobilin sərbəst qabaq asqılarının təhlükəli maillik bucağı siqnalizatoru.

(57) İxtira istənilən konstruksiyalı avtomobilin sərbəst qabaq asqısına aiddir.

İxtiranın məqsədi konstruksiyalı sadələşdirməklə stendə yoxlamadan təkərlərin müsbət və mənfi maillik bucaqlarındakı pozuntuların aşkar edilməsi ilə istənilən tipli sükan mexanizmində istənilən konstruksiyalı qabaq sərbəst asqıların davamlılığını və etibarlılığını artırmaqdır.

İxtiraya görə məqsədə elə nail olunub ki, ikipozisiyalı açar və kronşteyndən ibarət olan avtomobilin sərbəst qabaq asqılarının təhlükəli maillik bucağı siqnalizatorunda teleskopik dayağın təhlükəli maillik bucağı siqnalizatorunda teleskopik dayağın dönmə yumruğunun və ya dönmə linginin və ya dönmə yumruğunu saxlayan, dayağın ayrılmayan konstruktiv hissəsi olan kronşteyn hərəkətləri maillik bucağının dəyişmə müstəvisinə perpendikulyar deşiklə hazırlanmışdır, iki nəzarət lampası olan elektrik dövrəsinə açar tumbərlə bağlanmış ikipozisiyalı açar isə kronşteynin deşiyində öz neytral vəziyyətində möhkəm bərkidilmiş və elektrolitlə doldurulmuşdur.

Bölmə C.

Kimya və metallurgiya.

C 01

- (21) N 99/001572
(22) 14.01.99
(51)⁷ C 01 B 7/00
(76) Məmmədov Firudin İbrahim oğlu Dadaşova Rəna Bəhrəm qızı Əhmədova Könül Ramiz qızı (AZ)
(54) Xətti və bucaq yerdəyişmələri elektromaqnit vericisi.

(57) İxtira ölçü texnikasına aiddir, sənayenin müxtəlif sahələrində xətti və bucaq yerdəyişmələrini eyni zamanda ölçmək üçün istifadə edilə bilər.

İxtiranın məqsədi xətti və bucaq yerdəyişmələri vericisinin funksional imkanlarını genişləndirməkdən ibarətdir.

Qarşıya qoyulan məsələni həll etməkdən ötrü xətti yerdəyişmə imkanı ilə quraşdırılmış ferromaqnit nüvə və öz seksiyaları ilə cərəyan budaqlanmasını və rezistorlarla silindrik hərəkətsiz maqnit keçiricisinə malik olan xətti və bucaq yerdəyişmələri elektromaqnit vericinin daxili səthində hər birində uyğun olaraq təsirlənmə dolağı və ölçü dolağı olan seksiyaların yerləşdirildiyi uzununa yuvalar açılmışdır, seksiyaların cərəyan budaqlanmaları çıxış ucları ilə ümumi düyünə birləşdirilmiş eyni nominal müqavimətli rezistorlarla əlaqələndirilmiş, eləcə də fırlanan maqnit keçiricisi daxil edilmişdir.

- (21) N a2000 0100
(22) 25.11.99
(51)⁷ C 01 F 11/28
(76) Abdullayev Nadir Məmməd oğlu Ağayev Məcnun İslam oğlu Rzayev Bayram Zülfiqar oğlu (AZ)
(54) Kalsium xloridin alınma üsulu.

(57) İxtira qeyri-üzvi maddələr texnologiyasına aiddir, kalsium xloridin istehsalında tətbiq oluna bilər, elektrokimyəvi üsul ilə alınır, tibbi məqsədlərdə geniş istifadə oluna bilər.

Elektrokimya yolu ilə kalsium xloridin alınma üsulu işlənib hazırlanmışdır.

Qoyulmuş məsələnin həllində kalsium xlorid məhlulunun alınması üsulunda xlortərkibli əhəngli komponent təsirdən alınmış məhlulu aşqarlardan təmizləyirlər, duruldurlar və qurudurlar, fərqi ondadır ki, əhəngtərkibli komponentə kalsium xlorid daxil edirlər və alınmış hidooksixloridə elektrolitik təsir edirlər və hidrogen xloridlə təmizlənmiş hidooksixlorid məhlulunu neytrallaşdırırlar.

Kalsium xloridin tərkibi 99%-dən az təşkil etmir və tibdə effektiv istifadə oluna bilər.

C 04

(21) N 99/001616

(22) 15.02.99

(51)⁷ C 04 B 26/26, C 08 L 95/00

(76) Əliyev Əli Musa oğlu
Əliyev Kamil Əli oğlu
Əliyev Elnur Əli oğlu
Əliyev İlyas Musa oğlu
Osmanov Nariman Neymət oğlu (AZ)

(54) Mineral tozun aktivləşdiricisi və asfaltbeton qarışığının hazırlanması üsulu.

(57) İxtira yol-inşaat materiallarına aiddir və asfaltbeton qarışıqlarının hazırlanması üçün istifadə oluna bilər.

Təbii naften turşularının distilləsinin kub qalıqları (NTDKQ) və bitumun kütləsinə görə 0,2-1,0:1,0 nisbətində, mineral toz kütləsinin 1...2%-i miqdarında götürülmüş, karbonatlı süxurlardan alınmış mineral tozların aktivləşdiricisi və təklif olunan aktivləşdiricidən istifadə etməklə asfaltbeton qarışıqları hazırlanması üsulu təklif edilir.

Aktivləşdirmə üçün möhkəmliyi 3 Mpa-dan az olmayan balıqulaqlı əhəngdaşları götürülmüşdür.

Alınan aktivləşdirilmiş mineral toz yüksək üyüdülmə narınlığı göstəriciləri (0,09 ələyindən keçid), məsaməliliyinin və suda şişməsinin az olması ilə səciyyələndirilir.

Tərkibində NTDKQ və bitum olan mineral toz aktivləşdiricisi istifadə edilməklə alınmış asfaltbeton qarışığı 20°C, 50°C və artıq

temperaturalarda yüksək möhkəmlik göstəricilərinə, habelə prototipi və aktivləşdirilməmiş tozla müqayisədə suyadayaqlığa malikdir.

Təklif olunan mineral toz aktivləşdiricisi asfaltbeton qarışıqlarının alınmasında aktivləşdirilmiş tozlarla müqayisədə orta hesabla 25%, prototiplə müqayisədə isə 10%-ə qədər bitum sərfini azaldır.

C 07

(21) N 99/001598

(22) 24.06.99

(51)⁷ C 07 C 143/34, C 23 F 11/16, 11/14

(71) Azərbaycan Respublikası Elmlər Akademiyası Qeyri-üzvi və Fiziki-kimya İnstitutu. (AZ)

(72) Ağayeva Zənfira Rza qızı
Sadıhov Kamil İsmail oğlu
Ağayev Əmirçoban Nəsir oğlu
Zeynalov Sabir Dadaş oğlu

(71) Azərbaycan Respublikası Elmlər Akademiyası Qeyri-üzvi və Fiziki-kimya İnstitutu. (AZ)

(54) Poladın korroziya inhibitorunun alınma üsulu.

(57) İxtira metalların korroziyadan mühafizəsi sahəsinə və xüsusilə, neftçixarmada qurğuların avadanlıqlarının inhibitorların köməyi ilə mühafizəsi sahəsinə aiddir.

Göstərilən ixtiranın məqsədi istifadə edilən inhibitorun kiçik qatılıqda mühafizə dərəcəsini qaldırmaqdan ibarətdir.

Qarşıya qoyulmuş məqsədə, poladı korroziyadan mühafizə etmək üçün, İXP-101 markalı alkilfenol aşqarın sentrofuqalaşmasının tullantısı olan şlamla turşu qudronu neytrallaşdırmaqla nail olunur.

Alınmış korroziyanın qarşısını alan inhibitoru aqressiv mühitdə 100mq/l qatılıqda yüksək inhibitorlaşdırıcı xassə (Z= 98,5%) nümayiş edir ki, ondan da neft və qazkondensat buruqlarının polad avadanlığının mühafizəsi üçün istifadə etmək olar.

(21) N 98/001134

(22) 09.06.97

(51)⁷C 07 D 213/80, 213/18, 213/807, 401/04 // A 61 K 31/44

(71) Amerikan Syanamid Kompani, (US)

(72) Ven-Ksu Vu

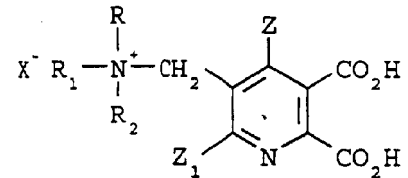
(73) Amerikan Syanamid Kompani, (US)

(54) [(5,6 – dikarboksi - 3 piritil)-metil] ammonium halogenidlərinin alınması üsulu və imidazolin birləşmələrinin alınması üsulu.

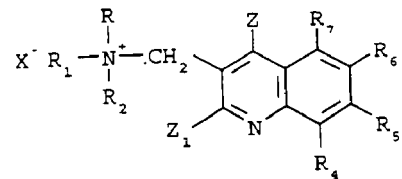
(57) İxtira üzvi sintez sahəsinə, xüsusən də, herbisidlərin istehsalı üçün yararlı olan birləşmələrin sintezinə aiddir.

Məsələ [(5,6-dikarboksi-3 piritil)metil] ammonium halidlərin effektiv, sadə üsulunun yaradılmasından ibarətdir.

Məsələ onunla həll olunur ki, [(5,6- dikarboksi – 3 piritil) metil] ammoniumun alınması üçün, I formullu

əvəz olunmuş (3-xinolil-metil) halogeni, II formullu

və onun additiv turşu duzlarının su əsasının iştirakı ilə hidrogen peroksidlə oksidləşməsi aparılır.

Verilmiş üsul yüksək çıxımlı və yüksək dərəcədə təmiz olan məqsədyönlü birləşmənin - [(5,6-dikarboksi-3 piritil) metil] ammonium halidlərin alınmasına imkan verir.

(21) N 97/000996

(22) 04.06.96

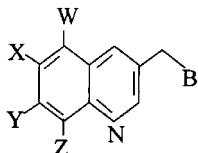
(51)⁷C 07 D 215/00

(71) Amerikan Syanamid Kompani, (US)

(72) Henri Li Stronq

(73) Amerikan Syanamid Kompani, (US)

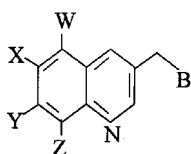
(54) **Herbisid istehsalında yarımməhsullar kimi əvəz edilmiş xininolinlər və onların alınma üsulu.**

(57) İxtira üzvi sintez sahəsinə, xüsusən də, herbisidlərin istehsalı üçün olan əvəz olunmuş xininolinlərin alınmasına aiddir.

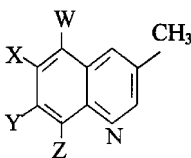
Məsələ nikotin turşusunun 2-/4- izopropil-4-metil-5-okso-2imidazolidin/-5metoksimetilin alınması üçün yararlı olan aralıq herbisid birləşmələrinin axtarılmasından ibarətdir.

Məsələ 1 formullu birləşmənin təklif edilməsi ilə həll olunur:

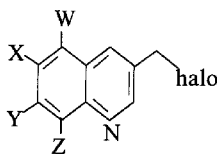

burada W, X, Y, Z asılı olmayaraq hidrogen, halogen, NO₂, NH₂ və ya düzünə və ya şaxələnmiş C₁-C₆-lı -0- alkildir. B xlor, brom və ya ammoniumun dördlü haloqenidir, və ya B W, X, Y, Z - in hidrogen olmaması şərti ilə B düzünə və ya şaxələnmiş C₁-C₆-lı -0-alkil ola bilər və B herbisidin istehsalı üçün olan yarımməhsul kimi 0-alkil deyildir.

Həmçinin I formullu birləşmənin alınması üsulu təklif olunur, bunun üçün 2 formullu birləşmənin

3 formullu birləşmənin əmələ gəlməsinə kimi

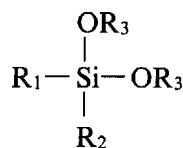
adikal halogenləşdirici agentlə qarşılıqlı təsirinə baxılır. Bundan sonra 3 formullu birləşmə üçlü aminlə 4 formullu

birləşmənin əmələ gəlməsinə kimi qarşılıqlı təsirdə olur və 4 birləşməsi ROM metalının alkoksidi ilə qarşılıqlı təsirdə olur, burada, R-düzünə və şaxələnmiş C₁-C₆-lı alkil və M - natrium, litium və ya kaliumdur.

C 08

- (21) N 99/001442
(22) 15.12.98
(51)⁷C 08 F 4/656
(71) Montell North America Inc. (US)
(72) Styuart Konstantin A. İveyn Erik Dj.
(73) Montell North America Inc. (US)
(54) **Aminosilan birləşmələri – elektronların donoru kimi və tərkibində aminosilan birləşmələri olan α-olefinlərin polimerləşməsi üçün katalizator.**

(57) İxtira olefinlərin katalizi və polimerləşməsi sahəsinə, xüsusilə də, Siqler-Natta katalizator sistemlərinə aiddir.

formullun aminosilan təklif edilmişdir, harda R₁, ən azı, bir halogen atomu ilə əvəz edilə bilən normal və ya şaxələnmiş C₁₋₂₂ alkil və ya C₃₋₂₂ tsikoalkildir; R₂ normal və ya şaxələnmiş C₁₋₈ alkil, fenil, fenil və trimetilsilillə əvəz edilmiş normal və ya şaxələnmiş C₁₋₈ alkildən təşkil olunmuş qruplardan seçilmiş əvəzedici piperidinil, əvəz edilmiş pirrolidinil, dekahidroxinolinil, 1,2,3,4- tetrahidroxinolinil və ya 1,2,3,4 – tetrahidroizoxinolinillə əvəz edilmiş beş (normal və ya şaxələnmiş C₁₋₂₂ alkil və ya C₃₋₂₂ tsikoalkil) aminoqrupdur, burada o şərt ödənilir ki, əvəzedici C₁₋₈ alkil olduqda, ən azı, iki qrup əvəzedici iştirak etməli və R₁ halogen daxil olmalıdır və R₃ normal və ya şaxələnmiş C₁₋₈ alkil və ya

C₃₋₈ tsikoalkildir. Aminosilan alüminiumalkil birləşməsi və ən azı, hər iki olefinlərin polimerləşməsi üçün katalizator əmələ gətirməklə aktivləşdirilmiş susuz ikihaloidli maqnezium birləşməsindən ibarət olan daşıyıcıda yerləşən, bir titan-halogen əlaqəsinə malik olan titan birləşməsi və elektron donoru olan bərk komponentlə qarşılıqlı təsirdə girə bilər.

C 09

- (21) N 99/001629
(22) 19.04.99
(51)⁷C 09 K 7/00, 7/02
(76) Cəbrayilov Lətif Əhməd oğlu Məmmədov İsrail Xəlil oğlu Ağalarov Mirkamil Mirhəşim oğlu Zeynalov Rüstəm Mazan oğlu (AZ)
(54) **Mürəkkəb geoloji şəraitdə qazımaq üçün qazıma məhlulu.**

(57) İxtira neft və qaz sənayesinə aiddir və neft və qaz quyularının qazılmasında istifadə edilə bilər.

Hazırda qazımada baş verən mürəkkəbləşmələrlə mübarizə etmək və qazımanın normal gedişini təmin etmək məqsədilə emulsiyalı gilli məhlullardan istifadə edilir.

Lakin bu cür məhlullar özlərini qismən doğruldurlar. İndiki zamanda mürəkkəb qazıma şəraitlərində qazıma məhlulu kimi istifadə edilən kimyəvi emal edilmiş, sulu dispers mühiti neft və neft məhsullarının bərabər paylandığı emulsiyalı qazıma məhlullarından fərqli olaraq (%küt.)

işlənmiş qumbrin gili	80-90
10%-li sabun məhlulu	0,3-1,0
15%-li qələvi məhlulu	1,7-3,0
işlənmiş maşın yağı	5-20

-dan ibarət emulsiyalı qazıma məhlulu təklif edilir. Bu məhlulun əsas komponentlərindən olan qumbrin gilinə tərkibindəki SiO₂, MgO və CaO-in miqdarının başqa gillərə nisbətən çox olması hesabına daha yüksək faallığı ilə seçilməsi qazımda baş verə biləcək mürəkkəbləşmələrin qabaqcadan qarşısının alınmasını və texnoloji proseslərin normal şəkildə yerinə yetirilməsini təmin edir, iqtisadi cəhətdən əlverişlidir və hazırlanması sadədir.

Bölmə E.**Tikinti, mədən işləri.**

E 21

(21) N 99/001338

(22) 30.03.99

(51)⁷ E 21 B 7/08

(76) Əliyev Vaqif İzzət oğlu (AZ)

(54) UK-1 universal kənarlaşdırıcı.

(57) İxtira neft və qaz quyularının qazılması sahəsinə aiddir.

İxtiranın mahiyyəti ondan ibarətdir ki, məlum olan paz-kənarlaşdırıcı, endirici paz və sancaqlardan ibarət kənarlaşdırıcıda, endirici paz əvəzinə paz-kənarlaşdırıcı sancaq vasitəsilə saxlayan içəri boş olan asma borudan istifadə olunur, asma boru ilə paz-kənarlaşdırıcı arasında sıxıcı halqa ilə sıxılan kipləyici manjet yerləşdirilir, pazkənarlaşdırıcıya isə «quyruq» şəklində boru birləşdirilir.

Məhz, təklif olunmuş ixtiraya görə bu qurğunun konstruksiyası sadələşir, texnoloji əməliyyatların aparılma hüdudları genişlənir, «quyruq» boru hesabına UK-1-in qoruyucu kəmərdə və açıq lülədə bərkidilmə gücü artır, qoruyucu kəmərin içərisində «pəncərə» açılan vaxtı və ikinci lülənin qazılması vaxtı paz-kənarlaşdırıcının dönməsi ehtimalı istisna olunur, konstruksiyanı isə yerli işlənmiş materialdan hazırlamaq mümkündür.

(21) N 99/001505

(22) 07.12.99

(51)⁷ E 21 B 13/00

(76) Həsənov Ramiz Əliş oğlu

Kərimov Kərim Seyidrza oğlu

Şirinzadə Alçın Əlisəftər oğlu

Əsədov Nadir Babaxan oğlu

Sarıyev Sədaqət Qara oğlu

Əmirov Rəhim Güləhməd oğlu

Bağirov Oktay Təhmasib oğlu

(AZ)

(54) Quyuların qazlift istismarı üsulu və onun icrası üçün qurğu.

(57) İxtira neft sənayesinə, bilavasitə quyuların qazlift üsulu ilə istismarına aiddir.

Təklif olunan ixtiranın məsələsi iqtisadi səmərəliliyin artırılması və enerji məsrəflərinin azaldılmasından ibarətdir.

İxtiraya görə quyuağzı avadanlığın quraşdırılmasından lift borularının aşağı hissəsinin yığımının quyuyu dibinə endirilməsindən, işçi agentin vurulmasından, pakerləyici elementlə boru arxası aralığının məhsuldar ayrılmasından ibarət məlum qazlift istismar üsulunda, işçi agentin vurulması sürətləndirici vasitəsilə həyata keçirilir.

Təklif edilən üsulu həyata keçirmək üçün lift borularından, buraxıcı klapanları olan quyuyu kameralarından, paker və qəbul klapanından ibarət quyuyu avadanlığına əlavə olaraq, gövdə, qaz kamerasından, kiçik və genişləndirici kameralardan, işçi agentin və quyuyu məhsulunun lift borularına daxil edilməsi üçün kanallardan ibarət olan sürətləndirici daxil edilir.

Təklif edilən qazlift istismar üsulu və onun icrası üçün qurğu iqtisadi effekti artırmağa, qazın xüsusi sərfini azaltmağa və qaldırıcının F.İ.Ə-ni artırmağa imkan verir.

(21) N 99/001626

(22) 21.07.99

(51)⁷ E 21 B 33/00

(76) Cəbrailov Lətif Əhməd oğlu

Məmmədov İsrail Xəlil oğlu

(AZ)

(54) Tıxayıcı material.

(57) İxtira neft və qaz sənayesinə aiddir.

Qumbrin respublikamızın neft emalı sənayesində kontakt təmizləmə üsulu ilə yağlı distillatların təmizlənməsi üçün istifadə edilir. İşlənmiş qumbrin isə tullantı kimi atılır. Bir neft emalı zavodu sutkada 90 ton işlənmiş qumbrini atır və sonralar ondan heç yerdə istifadə edilmir.

İşlənmiş qumbrindən universal tıxayıcı material kimi, bütün qazıma şəraitlərində quyuların qazılması zamanı baş verə biləcək udulmaların qarşısını almaq və onları ləğv etmək üçün istifadə etmək təklif edilir.

(21) N 99/001337

(22) 18.03.99

(51)⁷ E 21 B 37/00

(71) Məmmədov Fəxrəddin Nürəddin oğlu (AZ)

(72) Məmmədov Fəxrəddin Nürəddin oğlu

Babazadə Fikrət Ələkbər oğlu
Qurbanov Rəhman Əliskəndər oğluƏsədov Nadir Babaxan oğlu
Yaqubov Yaqub Tahir oğlu

(73) Məmmədov Fəxrəddin Nürəddin oğlu

(54) Fontan və qazlift neft quyularında nasos-kompresor borularının parafindən təmizləmə qurğusu.

(57) İxtira neftçixarma sənayesinə, xüsusən neft quyularının istismarı zamanı yeraltı avadanlığının parafinçəkmə prosesinin qarşısının alınmasına aiddir.

Təklif olunan qurğunun əsas məsələsi parafinçəkmənin qarşısının alınmasının effektivliyini artırmaqdır.

Qarşıya qoyulmuş məsələnin həlli üçün nasos-kompresor boruları olan məlum qurğuda, ətrafında növbəli şəkildə əks qütblü sabit maqnitlər düzülmüş rotor yerləşdirilmişdir, rotorun aşağı hissəsi quyudan çıxan neft axını ilə fırlanan içəriyə doğru əyilmiş pərləri olan quyuruqla təchiz olunmuşdur, borunun xarici səthində rotorla paralel boyunca hərəkət edən qısa qapanmış dalaq yerləşdirilmişdir.

(21) N 99/001404

(22) 06.05.99

(51)⁷ E 21 B 37/00

(71) Məmmədov Fəxrəddin Nürəddin oğlu (AZ)

(72) Məmmədov Fəxrəddin Nürəddin oğlu

Babazadə Fikrət Ələkbər oğlu

Rzazadə Nazim Abutalıb oğlu

Abdullayev Əli İzzət oğlu

Sadıxov Nazim Arif oğlu

Əliyev Nəriman Şahmur oğlu

Məmmədov Cavid Əskər oğlu

(73) Məmmədov Fəxrəddin Nürəddin oğlu

(54) Dərinlik nasos quyularının istismarı zamanı nasos-kompresor borularının parafindən təmizlənmə qurğusu.

(57) İxtira neftçixarma sənayesinə aiddir, əsasən dərinlik quyularında parafinli neft hasil edən quyularda nasos-kompresor borularının parafindən təmizlənməsində istifadə edilə bilər.

Qurğunun gövdəsinin qaldırıcı borular içərisində parafin çöküntülərindən aşağıda yerləşdirilməsi qaldırılan mayenin parafinin kristallaşmasından əvvəl qızdırılmasını və parafin çökən bütün boruların təmizlənməsinin təmin edir, gövdənin yırgalanma vint-qaykası ilə təchiz olunması, ştanq kolonunun yuxarı – aşağı hərəkətini ştiftin məhdudlaşdırıcı halqalar nahiyəsində fırlanma hərəkətinə çevrilməsinə imkan yaradır, fırlanan ştiftin yuxarı və aşağı qapaqlarında yerləşdirilmiş sabit maqnitlər dəyişən maqnit qüvvə xətləri törədir. Bu maqnit qüvvə xətlərinin sabit maqnit qüvvə xətləri ilə kəsişməsi və boru gövdəsində qovuşması nəticəsində «burulğan» cərəyan yaranır və borunun qızmasına gətirib çıxarır, bu işə öz növbəsində boruların daxili səthində çökmüş parafinin əridilməsi və təmizlənməsini təmin edir.

İxtiranın tətbiqindən səmərə yeraltı avadanlığın təmizlənmə sürətinin və keyfiyyətinin artması və parafindən təmizlənməyə əlavə enerjiddən istifadə olunmaması hesabına əldə edilir.

(21) N 2000 0003

(22) 11.01.2000

(51)⁷E 21 B 37/06

(71) «Dənizneftqazlayihə» DETLİ (AZ)

(72) Məmmədov Kamil Qüdrət oğlu İbrahimov Abdulla Cabbar oğlu

Rzazadə Nazim Abutalıb oğlu Süleymanova Sevda Abbas qızı Qafarova Gülyeter Mikayıl qızı

Qafarov Nizami Hüseyn oğlu

(73) «Dənizneftqazlayihə» DETLİ (AZ)

(54) Asfalt-qətran-parafin çöküntülərinin yaranmasının qarşısının alınma üsulu.

(57) Asfalt-qatran çöküntülərinin yaranmasının qarşısının alınma üsulu alüminium birləşməsinin həlledici ilə qarışığının vurulması ilə

olub, onunla fərqlənir ki, alüminium birləşməsi kimi kaoliden və həlledici kimi kondensatdan müvafiq olaraq kütlə hissəsi ilə 1:2 nisbətində neftin litrinə 250-300 mq miqdarında istifadə olunur.

Təklif olunan üsul asfalt-qətran-parafin çökməsinin qarşısını 95,2% alır.

(21) N 99/001221

(22) 20.10.98

(51)⁷E 21 B 43/00

(71) Azərbaycan Neft Sənayesinin Elmi-Tədqiqat Layihə İnstitutu. (AZ)

(72) Kamilov Mirnağı Ağa Seyid oğlu

Məmmədov Adil Məmməd oğlu

İbrahimov Xıdır Mənsüm oğlu

Tağıyev Faiq Rəşid oğlu

İsmayılova Səliqə Həsən qızı

(73) Azərbaycan Neft Sənayesinin Elmi-Tədqiqat Layihə İnstitutu.

(54) Erlift.

(57) İxtira neftçixarma texnikasına, bilavasitə, quyuların kompressor istismarına aiddir.

İxtiranın məqsədi qaldırıcının etibarlılığı və səmərəliliyinin artırılmasıdır.

Qoyulmuş məsələ, məlum qaldırıcının birinci sırası qısaldılmış və axırına kipləşdirici bərkidilmiş, ikinci sırası isə qəbuledici-ejektorla təchiz edilmiş və başmağı süzəcə qədər olaraq istismar kəmərinə konsentrik iki sıra nasos-kompresor borularının buraxılması ilə həll olunur.

Qəbuledici-ejektorun kipləşdiricidən yuxarıda-hələqəvi fəza hissəsində ikinci sıranın daxilindəki sabit en kəsiyi şəraitində olmağı həmin fəzadakı mayenin aeraziyasına kömək edir, bu nunla da yüngülləşdirilmiş mayenin quyuağzına müvazilətli hərəkətini təmin edir.

İşin yüksək nəticəsi vardır, kifayət qədər texniki vəsait, əlavə yığılan neft və qazın miqdarı təşkil edir.

(21) N 99/001492

(22) 07.12.99

(51)⁷E 21 B 43/00

(76) Həsənov Ramiz Əliş oğlu

Məcədov Həsən Nurəli oğlu Kərimov Kərim Seyidrza oğlu Bağırov Oktay Təhmasib oğlu Əmirov Rəhim Güləhməd oğlu Şirəliyev İskəndər Yaqub oğlu Məmmədbəyov Oktay Kamal oğlu

Məcədov Nazim Əbdülrəhman oğlu (AZ)

(54) Quyuların qazılması zamanı quyu dibinin dağıdılması və təmizlənməsi üçün yığım.

(57) İxtira quyuların qazılması sahəsinə, bilavasitə quyu dibi zonasında dağıdılmış süxurların təmizlənməsi üçün yığımlara aiddir.

İxtiranın məsələsi - süxurdağıdıcı yığımlar vasitəsilə dağıdılma və quyudibi zonasının dağıdılması süxurlardan təmizlənməsi proseslərinin effektivliyinin artırılmasıdır.

Qarşıya qoyulan məsələyə onunla nail olunur ki, tərkibinə lift və ağırlaşdırılmış qazıma boruları, hidromonitor effektiv qazıma baltaları daxil olan quyudibinin dağıdılması və təmizlənməsi üçün məlum yığım əlavə olaraq quyu dibi zonasına mayenin çatdırılması üçün xarici səthi birləşdirici köynək vasitəsilə hələqəvi fəza əmələ gətirən, daxili səthində ekranlama effektiv yaradan element və quyudibi zonasında yuyucu-soyuducu maye suspenziyasına əlavə kinetik enerji verən sorma yaradan qazıma məhlulun lift və nəqlədiçi hissələrinin qarışdırılması üçün qarışdırılma kamerası olan jetonlardan təşkil edilmiş şırnaqlı qurğu ilə təchiz edilmiş, uc hissəsində yığım balta ilə birləşdirilmişdir. Yuyucu kanalları onun mərkəzi keçidindən rezin hələqələr vasitəsilə ayrılmış balta daxili səthində keçirici və ejektor vasitəsilə diffuzorla birləşdirilmiş, xarici səth üzrə onun quyruq hissəsi birləşdirici köynək və oymaq vasitəsilə qazıma boruları ilə birləşdirilmişdir.

(21) N 99/001246

(22) 15.09.98

(51)⁷E 21 B 43/20

(71) İsmayılov Aydın Cahangir oğlu (AZ)

(72) Məmmədov Nazim Həsən oğlu İsmayılov Aydın Cahangir oğlu Yusifov Rauf Əli Yusif oğlu Əliyev Vilen Əli oğlu

İsmayilov Şahin Zirəddin oğlu
(73) **İsmayilov Aydın Cahangir oğlu**
(AZ)
(54) **Qeyri-bircinsli layların dövrü sulaşdırma üsulu.**

(57) İxtira neftçixarma sənayesinə, xüsusən layların dövrü sulaşdırma üsullarına aiddir.

İxtiranın məqsədi laya vurulan agentin yüksək keçiricikli zonaya keçməsinin qarşısını almaqla qeyri-bircinsli layların neftverimini artırmaqdır.

Qoyulan məsələ suqaz ilə laya dövrü təsir məlum üsulunda, yəni su-qaz qarışığının laya eyni vaxtda vurulmasında, su-qaz qarışığını doyma təzyiqindən çox təzyiqdə vurulması, həm də sonrakı dövrün təzyiqin azalması yarım dövründə cari təzyiqin su-qaz qarışığının doyma təzyiqinə 1,2-1,6 nisbətində başlamaqla həll edilir.

Üsulun texniki-iqtisadi səmərəliliyini qeyri-bircinsli layların neftverimini artırmaqdan irəli gəlir.

(21) N 2000 0014

(22) 01.02.2000

(51)⁷ E 21 B 43/26

(76) **Kərimov Zahid Hacıbala oğlu**
Axundov Rüfət İsmail oğlu
İbrahimov Valeh Əbülfəz oğlu

(54) **Qüyu vibratoru.**

(57) Təqdim olunan ixtira neftçixarma sənayesinə aiddir və neft quyularında əmələ gələn qum yığımının impuls üsulu ilə yuyulmasında istifadə etmək olur.

İxtiranın tətbiqi qurğunun bağlama qovşağının işləmə etibarlılığını saxlamaqla, işçi mayenin onun oxu istiqamətində yönəldilməsini təmin edir.

Quyü vibratoru içində silindrik çıxışı olan gövdədən, hansı ki, vibratorun alt hissəsində mayeni ox istiqamətində aşağı tulladıqda qovuş əmələ gətirir, alt hissəsində pəncərələri olan paylayıcı mexanizmdən (zolotnikdən) və qaytarıcı yaydan ibarətdir.

Quyü vibratorun sürəti fiqur 1-də, onun A-A kəsiyi – fiqur 2-də təsvir olunur.

(21) N 99/001296

(22) 13.10.98

(51)⁷ E 21 B 43/27

(71) **İsmayilov Aydın Cahangir oğlu**
(AZ)

(72) **Məmmədov Nazim Həsən oğlu**
İsmayilov Aydın Cahangir oğlu
Yusifov Rauf Əli Yusif oğlu
İsmayilov Şahin Zirəddin oğlu
Səfiyev İman Qənbər oğlu

(73) **İsmayilov Aydın Cahangir oğlu**
(AZ)

(54) **Layın işlənmə üsulu.**

(57) İxtira neftçixarma sənayesinə, xüsusən qazıma və təmir işlərindən sonra quyuların mənimsənilməsinə aiddir.

İxtiranın məqsədi layın qazıma məhlulu filtratından və bərk hissəciklərindən daha yaxşı təmizləməkdir.

Qoyulan məsələni həll etmək üçün səthi - fəal maddənin sulu məhlulunun laya vurulması məlum üsulunda, məhlul 3-4 dövrə vurulur. Dövrələr arasında təzyiq altında kapilyar hopmanı təmin etmək üçün 10 saat fasilə verilir. Hər dövrdə vurulan məhlulun həmi lay qalınlığının 1m-ə 0,33-0,25 m³ hesabı ilə olur.

Üsulun texniki-iqtisadi səmərəliliyi layın qazma məhlulu filtratından və bərk hissəciklərdən təmizlənməsindən irəli gəlir.

(21) N 99/001537

(22) 29.12.99

(51)⁷ E 21 B 43/27

(71) **Əkbərov Rüstəm Mehdiqulu oğlu** (AZ)

(72) **Əkbərov Rüstəm Mehdiqulu oğlu**

Bayramov Müsənnif Müstəcəb oğlu

Məmmədzadə Ədilə Mikayıl qızı

(73) **Əkbərov Rüstəm Mehdiqulu oğlu** (AZ)

(54) **Layın quyudibi zonasının turşu ilə işlənmə üsulu.**

(57) İxtira neftçixarma sənayesinə, xüsusilə layların quyudibi zonasının turşu ilə işlənmə üsuluna aiddir.

İxtira karbonatlı süxurla xlorid turşusu arasındakı qarşılıqlı təsirin sürətinin azaldılması hesabına layın quyudibi zonasının turşu ilə işlənmə prosesinin səmərəliliyinin artırılmasına imkan verir.

Qarşıya qoyulan məsələni həll etmək üçün layın quyudibi zonasına turşu ilə birlikdə turş qudrun vurulur.

(21) N 99/001513

(22) 19.10.99

(51)⁷ E 21 D 9/06

(76) **Hüseynov Şamil Yusif oğlu**
(AZ)

(54) **Mexanikləşdirilmiş sipər.**

(57) İxtira tunel tikintisində, daha dəqiq desək, torpaqda su, qum, əhəng, gil, iriçinçilli və qırıntılarından əmələ gəlmiş süxurlar olduğu mürəkkəb hidrogeoloji tunel tikintisində aiddir.

İxtiranın məqsədi quyudibi zonanın yeni konstruksiyasının hesabına işin effektivin və funksionallığını artırmaqdır.

Qarşıya qoyulan məqsədə əl nail olunur ki, süxuru dağdan elementdən, işlərin təhlükəsizliyini təmin etmək üçün sipər örtüyündən, hərəkət mexanizmləri yerləşdirilmiş dayaq həlqəsindən tunelə torpaq tökülməsinin qarşısını alan bərkidici qurğudan ibarət mexanikləşdirilmiş sipərdə, ixtiraya görə, süxuru dağdan element bərk süxur qatlarını dəşmək və dağıtmaq üçün şüaəşkilli pərləri olan kəşik konus formasında hazırlanmışdır.

Süxurun geologiyasını müəyyən etmək və lazım gəldikdə qazma-partlatma işləri aparmaq üçün konusun dəşikləri var. Sipərin dayaq həlqəsinin əvvəlində ikinci dayaq həlqəsi yerləşir ki, o da sonunda dayanır və dinamik zərbə təsirli mexanizmlərdən dinamik zərbələri qəbul edir, bundan başqa konus hissədə vibrasiya təsirli mexanizmlər yerləşir.

Bölmə F.

Mexanika, işıqlanma, isitmə, mühərrik və nasoslar, silah və sürsat, partlatma işləri.

F 04

(21) N 99/001416

(22) 15.07.99

(51)⁷ F 04 B 43/06(76) **Camalov Yavər Talib oğlu**
Vəzirov Azad Musa oğlu
Rəfiyev Vahid Əliheydar oğlu
Sultanov Fuad Hüseynağa oğlu
Səfiyev Namiq İlyas oğlu(54) **Neft hasilatı üçün elektrohidravlik intiqallı diafraqma nasosu.**

(57) İxtira quyudan maye çıxarma mexanizmlərinə, xüsusən mayenin vurulması nasosun intiqal mexanizmini vurulan neftdən ayıran elastik diafraqmanın periodik rəqsi hərəkətlər edən elastik diafraqma ilə ayrılmış elektrodiafraqmalı dalma nasoslarına aiddir.

İxtiranın məqsədi diafraqmalı nasosların radial ölçülərini dəyişmədən nasosun məhsuldarlığını artırmaq, nasosun neft kameralarında axmaz zonalarının yaranmasının qarşısını almaq və yağ kameralarına doldurulmuş yağın daha yaxşı soyudulmasını təmin etməkdir.

Qarşıya qoyulmuş məsələnin həlli üçün gövdə, gövdə içərisində yerləşdirilmiş diafraqma ilə hermetik neft və yağ kameralarına ayrılmış, neft kameraları sorucu və vurucu klapanlar vasitəsi ilə boru-axması fəza və nasos-kompressor boruları ilə, yağ kameraları isə onu boşaldıb-dolduran köməkçi aksial-porşenli nasosun silindrləri ilə əlaqələndirilmiş, məlum elektrodiafraqmalı dalma nasosunda köməkçi nasosun silindrləri ox boyunca sürüşdürülüb, müstəvi şəkilli diafraqmalar isə gövdə boyunca və oxa paralel köməkçi aksial-porşenli nasosla əlaqələndirilmiş, yağ kameraları mərkəzi oxdan uzaqda, oxa yaxın neft kameraları isə artıq qıraq son uclarında sorucu və vurucu klapanlarla əlaqələndirilərək ox boyunca yerləşdirilmişdir.

(21) N 99/001637

(22) 12.10.99

(51)⁷ F 04 B 47/00, F 04 F 1/08, 1/20(76) **Qurbanov Ramiz Seyfulla oğlu**
Qurbanov Səhbət Vəli oğlu
Vəliyev Qara Alı oğlu
Süleymanov Tahir Süleyman oğlu (AZ)(54) **Ştanqlı quyu nasosu.**

(57) İxtira neftin çıxarılması texnikasına, xüsusən böyük dərinliklər-

dən maye çıxarılması üçün olan nasoslara aiddir və neft çıxarma sənayesində quyuların istismarı zamanı istifadə edilə bilər.

İxtiranın məsələsi hidravlik tıxac yaratmaq və çıxarılan mayedən istifadə etməklə mütəmadi təmin etmək hesabına sürtünən səthlərin yeyilməsini azaltmaq yolu ilə «plunjer-silinder» cütünün arasında axının azaldılması hesabına nasosun məhsuldarlığının artırılmasıdır.

Qarşıya qoyulmuş məsələyə onunla nail olunur ki, sorucu klapanlı silindrdən və vurucu klapanlı plunjerdən ibarət olan ştanqlı quyu nasosunda plunjerin boşluğu, keçid tərtibatında düzəldilmiş bütöv arakəsmə ilə, silindrin boşluğu ilə arakəsmənin yuxarısında və aşağısında yerləşmiş keçid kəsiyinin sahəsi vurucu klapanın keçid kəsiyinin sahəsindən böyük olan kanallar vasitəsilə əlaqələndirilmiş, həm də keçid tərtibatının diametri plunjerin diametridən azdır. Keçid tərtibatının və plunjerin diametrləri fərqi həlqəvi qanov yaradır.

F 16

(21) N 99/001528

(22) 09.11.99

(51)⁷ F 16 K 1/14(76) **Vəzirov Azad Musa oğlu**
Sultanov Fuad Hüseynağa oğlu
Mövlamov Şahbala Siqbat oğlu (AZ)(54) **Quyu nasosun klapan düyünü.**

(57) İxtira hidromaşınqayırma sənayesinə, xüsusən qondarma tipli quyu ştanqlı nasoslara, əl xüsüs kürəcikli sorucu və vurucu klapanlara aiddir və neft sənayesində, xüsusən özlü neft verən neft quyularının istismarı zamanı istifadə oluna bilər.

Təklif olunan ixtiranın məqsədi klapanların uzunömürlüliyünü və etibarlılığını, həmçinin nasosun faydalı iş əmsalını artırmaqdır.

Qarşıya qoyulmuş məsələnin həlli üçün gövdə, klapan yəhəri, ucluq. Üstündə ağırlaşdırıcı yükü olan kürəcikli tipli kipləşdirici element olan məlum klapanla ağırlaşdırıcı yük tuş oxlu, yan səthində

mayenin keçməsi üçün üç boyuna olan, yuxarıya hərəkəti məhdudlaşdıran pilləli silindr şəklində düzəldilmişdir ki, onun oturacağı çökük kürə, yaxud konus formasında hazırlanıb, gövdə əndazəsindən xaricə çıxan üst hissəsi isə aşağıya hərəkəti məhdudlaşdıran məhdudlaşdırıcı ilə təchiz olunub.

(21) N 99/001476

(22) 02.09.99

(51)⁷ F 16 K 31/143, 31/163(76) **Kamilov Mirnağı Ağaseid oğlu**
Quliyev Ramiz Allahqulu oğlu
Nəsirov Mədət Cərulla oğlu
Qafarov Vəlif Vaqon oğlu
Nəsirov İlham Mədət oğlu (AZ)(54) **Boru kəməri üçün bağlayıcı qurğu.**

(57) İxtira bağlayıcı armaturlara aiddir və xalq təsərrüfatında neft, neft məhsulları, su və qazın boru kəməri ilə nəqlində, həmçinin ətraf mühitin mühafizəsi üçün tətbiq edilə bilər.

İxtiranın məqsədi bağlayıcı qurğunun etibarlılığını, səmərəliliyini və qənaətliliyini artırmaq, həmçinin ətraf mühiti çirkləndirmədən mühafizə etməkdir.

Qoyulmuş məsələnin həllinə onunla nail olunur ki, boru kəməri üçün məlum bağlayıcı qurğuda olan qollu boru şəklində gövdə, borunun yuxarı ucuna bir ox üzrə intiqalın silindri qoyulmuş, hansı ki, qoruyucu klapanla təchiz edilmiş porşen ştok vasitəsilə gövdə daxilində hərəkət edən bağlayıcı orqana birləşdirilmiş, gövdə intiqalın silindridən kippəclə ayrılmış, bağlayıcı orqanın kənar vəziyyətlərinin məhdudlaşdırıcıları, işçi agenti xətti, gövdə ikiqollu boru şəklində yerinə yetirilir, hansı ki, qollar boru kəmərinə bərkidilir, borunun aşağı ucu söküləbilən birləşmə ilə bağlanır, belə ki, gövdənin borusunun yuxarı və aşağı ucları tutucu aparatlarla və sosoklarla təchiz olunur, hansı ki, sosoklar ventil, əks klapan və boru vasitəsilə gövdənin borusunun qoluna birləşdirilir, bağlayıcı orqan isə iki eyni kipləşdirici element şəklində yerinə yetirilir, aralarında disk yerləşdirilir, belə ki, hər bir kipləşdirici element isə elastik öz-özünə kipləşdirici

cisi olan metal özək şəklində yerinə yetirilir.

Bölmə G.

Fizika.

G 01

(21) N 98/001147

(22) 03.07.97

(51)⁷G 01 C

(71) Azərbaycan Texniki Universiteti. (AZ)

(72) Qurbanov Teyqubad Bayram oğlu

Mühəmməd Asif Amini

Əfəndiyev Orxan Ziyaddin oğlu

(73) Azərbaycan Texniki Universiteti. (AZ)

(54) Vibrasiyalı giroskop.

(57) Vibrasiyalı qiraskoplar dəqiq cihazqayırma sahəsinə daxil olan qurğulardandır. Rəqsi qiraskoplardan naviqasiya sistemlərində obyektlərin hərəkət istiqamətlərini müəyyən etmək və hərəkətin kursunu sabit saxlamaq üçün istifadə olunur.

İxtiranın məqsədi etibarlılığı və həssaslığı artırmaqdan ibarətdir.

Təklif qiraskop, sərt gövdə, təsirləndirici, harmonik gərginlik mənbəyi və həssas elementlərdən ibarətdir.

Gövdənin şaquli oxuna nəzərən qarşı-qarşıya simmetrik yerləşdirilmiş, həcmi deformasiya edən, öz aralarında gövdə hissəsi ilə sərt əlaqələndirilmiş bir cüt yaydan və gövdə daxilində yerləşdirilmiş təsirləndiricidən təşkil olunmuşdur. Belə ki, təsirləndiricinin aktiv qütbləri bir-birinin əksinə olaraq onların uzaq səthləri ilə əlaqələndirilmiş kütlələrdə qarşılıqlı təsir yaratmaq imkanına malikdirlər. Həssas elementlər qeyd olunan yayların yan səthlərində, şaquli oxa simmetrik bərkidilmişdir. Həssas elementlərin çıxışları öz aralarında differensial birləşdirilmişdir.

(21) N 99/001438

(22) 22.07.99

(51)⁷G 01 J 3/36, G 01 J 1/44

(71) Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyası (AZ)

(72) Mirsəlimov Ramiz Mehdi oğlu
Abbaszadə Azad Abbasqulu oğlu

Bəkirova Lalə Rüstəm qızı

(73) Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyası (AZ)

(54) Yerüstü obyektlərin spektral parlaqlıq əmsalını təyin edən qurğu.

(57) İxtira spektrmetriyaya aiddir və yerüstü obyektlərin növlərinin və vəziyyətlərini məsafədən zondlama (MZ) metodu ilə tədqiqində, hərbi işlərdə, ətraf mühitin qorunma sistemlərində və digər sahələrdə istifadə oluna bilər.

Təklif olunan qurğu MZ-də spektral parlaqlıq əmsalını ölçmək və təyin etmək üçündür, bu halda qurğu üç mayekristallik işıq süzgəcindən təşkil edilmiş optik blokdan, optik-elektron çevirmə və normalaşdırma blokundan, idarəedici aqardan, idarəetmə və hesablama və qeydetmə blokundan ibarət olur.

İxtiranın məqsədi qurğunun optik blokundan interferensiyalı tipli işıq süzgəclərinin əvəzinə mayekristallardan «qonaq-sahib» effektinə əsasən xüsusi rəngləyicilərin köməyi ilə hazırlanan işıq süzgəclərinin istifadə edilməsi hesabına qurğunun girişində iş recimini seçmək üçün istifadə edilən, böyük kütlə və ölçüləri olan və yüksək işçi gərginliyi tələb edən mexaniki modulyatorun ixtisar olunması və ölçmə dəqiqliyinin və doğruluğunun və qurğunun etibarlılığının artırılmasıdır. Yüksək sektral xarakteristikaya malik, idarəetmə və hesablama süzgəclərinin istifadə edilməsi ölçmə nəticələrinin və hesabatların və doğruluğunun artırma və həmçinin qurğunun mexaniki hissəsinin ləğv edilməsi ilə strukturun sadələşməsinə, ölçülərin, kütlənin və işçi gərginliyin azalmasına səbəb olur.

(21) N 98/001182

(22) 23.07.97

(51)⁷G 01 L 1/00

(76) Məmmədov Firudin İbrahim oğlu

Dadaşova Rəna Bəhram qızı

Quliyeva Aida İsmayıl qızı

Məmmədov Cavanşir Firudin oğlu (AZ)

oğlu (AZ)

(54) Dərinlik nasosunun cilalanmış çubuğunda mexaniki qüvvələrin ölçülməsi üsulu.

(57) İxtira neft quyularının dərinlik nasosunun cilalanmış çubuğundakı mexaniki qüvvələrin ölçülməsi üsuluna aiddir.

İxtiranın əsas məsələsi dərinlik nasosunun cilalanmış çubuğunda yaranan mexaniki qüvvələrin ölçülməsi dəqiqliyinin artırılmasından ibarətdir.

Qarşıya qoyulan məsələni həll etməkdən ötrü verici, balansinin yuxarı qolunda onun dönmə oxu üzərində quraşdırılır, ölçmə çubuğu vericinin hərəkətli hissəsilə mexaniki əlaqədə olan və balans üzərində onun oxuna nəzərən simmetrik, müəyyən məsafədə sərt bağlanmış çubuğun ortasında sərt bərkidilmişdir.

(21) N 99/001607

(22) 15.08.97

(51)⁷G 01 L 19/00

(76) İsayev Məzahir Məhəmməd oğlu

lu

Məlikov Çinqiz Məmmədağa

oğlu (AZ)

(54) Təzyiqi ölçmək üçün qurğu.

(57) İxtira ölçmə texnikasına aiddir.

İxtira dayaq təzyiqlər mənbələrindən istifadə etməklə təzyiqvericilərini avtomatik dərəcələməklə, ölçüləcək təzyiqin nisbi və temperatur xətaalarını avtomatik korreksiya etməklə, dayaq təzyiqlər mənbələrinin sayının xeyli ixtisarı ilə differensial təzyiq vericilərin dəqiqliyini yüksəltməyə imkan verir.

İxtiranın texniki mahiyyəti ondadır ki, məlum təzyiq ölçən qurğu birinci və ikinci differensial təzyiq vericisindən, dayaq təzyiqlər mənbəyi, ölçülərək təzyiqlər mənbəyi, elektropnevmatik komutator və elektron hesablayıcı və idarəedici qurğudan ibarət olub, əlavə üçüncü differensial təzyiq vericisi və temperatur vericisi ilə təmin olunmuşdur, hansı ki, təzyiq vericilərinin «+» giriş boşluqları öz aralarında birləşdirilir və elektropnevmatik komutatorun birinci çıxışına qoşulurlar təzyiq vericilərinin «-» giriş boşluqları isə elektropnevmatik komutatorun ikinci çıxışına birləşirlər, elektropnevmatik komutatorun girişləri

dayaq və ölçülərək təzyiqlər mənbələrinə, elektro pnevmotik komutatorun idarəetmə girişi isə elektron hesablayıcı və idarəedici qurğusunun çıxışına, temperatur və təzyiq vericilərinin çıxışları EHIQ-in girişlərinə qoşulurlar.

(21) N 99/001532

(22) 27.12.96

(51)⁷ G 01 N 15/00

(71) AGİP S.p.A. (IT)

(72) Alberto Marsala

Marko Briqnoli

Fredrik Santarelli

Adriano Fiqoni

Elio Rossi

(73) AGİP S.p.A. (IT)

(54) Dağ süxuru qırıntılarının keçiriciliyini ölçmək üçün qurğu və üsul.

(57) İxtira, neft çıxarma sahəsinə, o cümlədən, neft quyusunun qazılması zamanı bilavasitə götürülmüş və adətən qazma şlamı adlanan dağ süxuru qırıntılarının keçiriciliyini bilavasitə ölçmək üçün qurğu və üsula aiddir.

İxtiranın qarşıya qoyduğu məsələ, quyunun bütün uzunluğu üzrə, dağ süxuru qırıntılarının keçiriciliyinin ölçülməsini, bilavasitə neft quyusunun yanında yerinə yetirmək hesabına, ixtiranın dəqiqliyinin və informativliyinin artırılmasından ibarətdir.

Qarşıya qoyulmuş məsələ onunla həll olunur ki, tərkibində, təzyiq mənbəyi və kamera mövcud olan, kameranın, dağ süxuru qırıntıları nümunələrinin tutqacı ilə birlikdə gövdə funksiyasını yerinə yetirdiyi, dağ süxuru qırıntılarının keçiriciliyini ölçmək üçün qurğuda, ixtiraya uyğun olaraq, gövdə, silindrik formada yerinə yetirilib, o maye üçün giriş dəliyinə, gövdəni bağlamaq üçün yivə və hidravlik kipləşdiriciyə malikdir, kipləşdiricinin üzərində, dağ süxuru qırıntıları nümunələrinin disk şəkilli tutqacı yerləşdirilib, tutqac, bişirilmiş poladdan hazırlanmış məsaməli arakəsmə ilə örtülür, dövrə, bağlayıcı ilə təchiz edilib, bağlayıcı, maye üçün çıxış dəliyinə və bağlayıcıyı gövdəyə bərkətmək üçün yivə malikdir.

Qarşıya qoyulmuş məsələ həmçinin onunla həll olunur ki, neft

quyusunun bilavasitə qazılması zamanı dağ süxuru qırıntılarının götürülməsi mərhələsinin daxil olduğu, dağ süxuru qırıntılarının keçiriciliyinin ölçülməsi üsulunda, əvvəlcə, dağ süxuru qırıntıları nümunələrini disk şəkilli tutqacda yerləşdirirlər, sonra isə tutqacı, qurğuda yerləşdirirlər, sonra maye axınını tutqacdən keçirməklə, dağ süxuru qırıntılarından keçən maye axınının sürətini ölçülər daha sonra isə, ölçü nəticələrinin qiymətlərini, Darsi tənliyində yerinə yazırlar və həmin tənliyə əsasən hidravlik keçiriciliyi təyin edirlər.

Təklif edilən üsula uyğun olaraq, keçiriciliyin bilavasitə qazma prosesi zamanı təyin edilməsi, onun operativliyini və effektivliyini artırmağa imkan verir.

İXTİRALAR ÜZRƏ İDDİA SƏNƏDLƏRİNİN GÖSTƏRİCİLƏRİ.

SAY GÖSTƏRİCİSİ

İddia sənədinin nömrəsi	İndeks (BPT) (7 redaksiya)	İddia sənədinin nömrəsi	İndeks (BPT) (7 redaksiya)	İddia sənədinin nömrəsi	İndeks (BPT) (7 redaksiya)	İddia sənədinin nömrəsi	İndeks (BPT) (7 redaksiya)
97/000996	C 07D 215/00	99/001296	E 21B 43/27	99/001525	A 61H 39/02	99/001626	E 21B 33/00
98/001134	C 07D 213/80, 213/38, 213/807, 401/04, A 61K 31/44	99/001337	E 21B 37/00	99/001528	F 16K 1/14	99/001629	C 09K 7/00, 7/02
98/001136	B 03C 5/02, C 02F 1/46	99/001338	E 21B 7/08	99/001532	G 01N 15/00	99/001634	A 61H 39/08
98/001139	A 01N 33/00, C 07D 207/30, C 07B 35/00	99/001369	B 01J 37/04	99/001537	E 21B 43/27	99/001637	F 04B 47/00, F 04F 1/08, 1/20
98/001147	G 01C	99/001404	E 21B 37/00	99/001546	A 61K 39/00	99/001640	A 61B 5/04, G 06F 15/42
98/001182	G 01L 1/00	99/001416	F 04B 43/06	99/001550	A 61B 17/56	2000 0003	E 21B 37/06
99/001221	E 21B 43/00	99/001438	G 01J 3/36, G 01J 1/44	99/001572	C 01B 7/00	2000 0014	E 21B 43/26
99/001246	E 21B 43/20	99/001442	C 08F 4/656	99/001597	A 01B 79/02, C 05D 11/00	2000 0100	C 01F 11/28
		99/001445	B 60G 7/00	99/001598	C 07C 143/34, C 23F 11/16, 11/14		
		99/001476	F 16K 31/143, 31/163	99/001607	G 01L 19/00		
		99/001492	E 21B 43/00	99/001616	C 04B 26/26, C 08L 95/00		
		99/001505	E 21B 13/00				
		99/001513	E 21D 9/06				

SİSTEMATİK GÖSTƏRİCİSİ

İndeks (BPT) (7 redaksiya)	İddia sənədinin nömrəsi	İndeks (BPT) (7 redaksiya)	İddia sənədinin nömrəsi	İndeks (BPT) (7 redaksiya)	İddia sənədinin nömrəsi	İndeks (BPT) (7 redaksiya)	İddia sənədinin nömrəsi
A 01B 79/02, C 05D 11/00	99/001597	C 01B 7/00	99/001572	E 21B 7/08	99/001338	F 04B 47/00, F 04F 1/08, 1/20	99/001637
A 01N 33/00, C 07D 207/30, C 07B 35/00	98/001139	C 01F 11/28	2000 0100	E 21B 13/00	99/001505	F 16K 1/14	99/001528
A 61B 5/04, G 06F 15/42	99/001640	C 04B 26/26, C 08L 95/00	99/001616	E 21B 33/00	99/001626	F 16K 31/143, 31/163	99/001476
A 61B 17/56	99/001550	C 07C 143/34, C 23F 11/16, 11/14	99/001598	E 21B 37/00	99/001337	G 01C	98/001147
A 61H 39/02	99/001525	C 07D 213/80, 213/38, 213/807, 401/04,		E 21B 37/06	2000 0003	G 01J 3/36, G 01J 1/44	99/001438
A 61H 39/08	99/001634	A 61K 31/44	98/001134	E 21B 43/00	99/001221	G 01L 1/00	98/001182
A 61K 39/00	99/001546	C 07D 215/00	97/000996	E 21B 43/00	99/001492	G 01L 19/00	99/001607
B 01J 37/04	99/001369	C 08F 4/656	99/001442	E 21B 43/26	2000 0014	G 01N 15/00	99/001532
B 03C 5/02, C 02F 1/46	98/001136	A 61K 31/44	98/001134	E 21B 43/27	99/001296		
B 60G 7/00	99/001445	C 07D 215/00	97/000996	E 21B 43/27	99/001537		
		C 08F 4/656	99/001442	E 21D 9/06	99/001513		
		C 09K 7/00, 7/02	99/001629	F 04B 43/06	99/001416		

Bölmə A.**İnsanın həyatı tələbatlarının təmin edilməsi.****A 01**

- (11) i2001 0046
 (20) 26.02.2001
 (21) N 99/001382
 (22) 22.07.98
 (51)⁷A 01 C 1/00
 (71) Azərbaycan Dövlət Elmi-Tədqiqat Bitki Mühafizə İnstitutu. (Az)
 (72) Babayev Şahlar Mahmud oğlu Əliyev Qəmbiz Alı oğlu Məmmədova Siddiqə Rza qızı Qarayev Nizami Xəlil oğlu
 (73) Azərbaycan Dövlət Elmi-Tədqiqat Bitki Mühafizə İnstitutu. (Az)
 (54) Pambıq toxumunun dərmanlanması «AzETBMİ» üsulu və qurğusu.

(57) Pambıq çiyidlərinin dərmanlanması üçün təklif olunan üsuldə da maye halında kimyəvi preparatlarla dərmanlamadan istifadə olunmasada, fərqli xüsusiyyətə ondan ibarətdir ki, lifli pambıq çiyidlərinin dərmanlanması onların işi səthləri ilə bir-birinə sıxılan funksiyası hopdurulmuş tərpenməz paralon və hərəkət edən transportyor lenti arasında fırlanaraq, həmçinin irəliləmə hərəkəti nəticəsində həyata keçirilir.

Pambıq çiyidlərinin dərmanlanması üçün təklif olunan qurğuda da dozlaşdırıcılarla təmin olunmuş çiyid və kimyəvi preparat bunkerindən, baraban və transportyordan istifadə olunsa da fərqli xüsusiyyətə ondan ibarətdir ki, üfüqi müstəvidə qondarılmış transportyor lentinin alt hissəsində işçi ilə ona sıxılan maye funqsid hopdurulmuş paralon yerləşdirilmişdir, paralon və lentin en götürümləri bir-birinə bərabərdir, həmçinin paralon bir hissəsi transportyorun aparılan barabanı əhatə etməklə qondarılmış və bunkerlərin (çiyid və kimyəvi preparat) dozlaşdırıcılarını hərəkət transportyorunun aparılan barabanının valından zəncir ötürməsinin köməyi ilə həyata keçirilir, transportyorun lenti üzərində hündürlüyü pambıq çiyidinin hündürlüyündən 2 dəfə kiçik olan kürəciklər bərkidilmiş, həmçinin texnoloji proses zamanı

lentin üzərində çiyidlərin bir lay halında yerləşdirilməsini təmin etmək üçün lentin üzərində toxum-məhdudlaşdırıcı hissə qondarılmışdır.

Qurğuda ixtiranın düsturunun ikinci bəndindən fərqli olaraq nəmləndirici paralonun sərbəst ucu transportyorun lenti müstəvisinə nəzərən iti bucaq altında qondarılmışdır.

Qurğuda ixtiranın düsturunun ikinci bəndindən fərqli olaraq dərmanlanmış toxumların səthində əlavə kimyəvi preparat qalmasının qarşısını almaq üçün texnoloji prosesin sonunda səthi dərmanlanmış toxumlara sürtünən əlavə quru paralon qondarılmışdır.

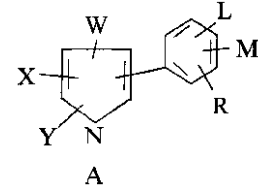
- (21) N 98/001139
 (22) 31.07.97
 (51)⁷ A 01 N 33/00, C 07 D 207/30, C 07 B 35/00
 (71) American Cyanamid Company (US)
 (72) Mimi İlix-Pey Çou Şaaf Stiven Brant Cian Ceyms Ksu Endrü Evelin Qoldsmıt Entoni Frensiz Uolkar Patrik Çarlz Maueri Edvard S. Donoxyu Srinivasan Racan
 (73) American Cyanamid Company (US)
 (54) Stabil arilpirrolun hissəciklərinin alınması üsulu, stabil aril - pirrol hissəcikləri və suspenziya konsentratı kompozisiyası.

(57) İxtira dənli bitkilərin zərərvericilərdən mühafizə edilməsi sahəsinə aiddir, b.k. həşarat və gənələr kimi zərərvericilər dənli bitki məhsulunun azalması və dənin keyfiyyətinin aşağı düşməsinə görə çox böyük iqtisadi itkiyə səbəb olur.

Stabil arilpirrol hissəciklərinin alınması üsulu təklif edilir, həm də arilpirrol hissəciklərini, dispersiyaedici maddə və su saxlayan birinci qarışıq alınır.

Alınmış qarışıq mükəmməl qarışıq alınması üçün 25-dən 80°C-yə kimi temperaturda saxlanılır və sonra mükəmməl qarışıq xırdalanır, bu zaman stabil arilpirrol hissəcikləri alınır.

Arilpirrolların formulu belədir:

harda əvəzedicilərin müəyyən mənası vardır və o, xüsusən, xlorfenapirindir. Onun hissəcikləri birinci qarışıqda 80% az polimorf I saxlayır. Birinci qarışıqın tərkibinə arilpirrol hissəciklərindən başqa, dispersiyaedici maddə, sterik stabilizator, suspenziyalaşdırıcı maddə, intifiz və köpüksöndürən maddə, həmçinin, konservant, qəlizləşdirici və su daxildir.

İxtira uzun müddət saxlanılma zamanı stabil arilpirrol hissəciklərini və onların əsasında aktiv preparatları almağa imkan verir.

A 61

- (21) N 99/001640
 (22) 14.12.99
 (51)⁷ A 61 B 5/04, G 06 F 15/42
 (76) Korenyakina İna Gennadiyevna Quliyeva Gülnarə Aleksandrovna Pismenov Aleksandr Vladimiroviç Skubilin Mixail Demyanoviç
 (54) Doğuş fəaliyyətini analiz edən qurğu.

(57) İxtira tibbə, xüsusən də mamilığa və hesablama texnikasına aiddir. Onu, doğan qadının faktiki fizioloji vəziyyəti ilə doğuş fəaliyyətini analiz etmək üçün istifadə etmək olar.

Xəstənin cari vəziyyətinin qiymətləndirilməsini yaxşılaşdırmaq üçün qurğu takt impulsu generatorundan, dayaq gərginliyi mənbəyindən, analığın yığılma funksiyası vericisindən, birinci və ikinci astana elementlərindən, üç impuls formalaşdırıcısından, iki YOX elementindən, iki VƏ YA elementindən, iki triggerdən, iki VƏ elementindən, iki impuls sayğacından, hesablama blokundan, indikasiya bloklarından və ləngimə elementindən ibarət olub, ona müvafiq formada birləşmiş üç impuls formalaşdırıcı, iki impuls sayğacı, altı VƏ elementləri qrupu,

təkvibrator, iki ləngimə elementi və iki yaddaş registri daxil edilir.	stabiləşdirilmiş kolloid dispersiyası	2,2 - 2,5	onlara təsir edilməsində istifadə edilə bilər.
(11) i2001 0004 (20) 02.01.2001 (21) N 96/000861 (22) 14.11.96 (51) ⁷ C 10 M 119/02, 133/12, 137/14, 167/00	polimetakrit (Vissoplex - 5309)	0,3 - 0,5	İxtiranın məsələsi qurğunun funksional imkanlarının genişləndirilməsidir.
(71) Azərbaycan Respublikası Elmlər Akademiyası Aşqarlar Kimyası İnstitutu (AZ)	polimetilsiloksan (PMS—200A)	0,002- 0,003	Bu məsələni həll etmək üçün elektropunktura və elektrostimulyasiya üçün qurğuda, tərkibi oxun üzərində yerləşdirilmiş dəstə ilə əlaqəsi olan iynəli diyircək, müxtəlif dielektrik materialdan hazırlanmış cütlərin sürtünməsindən yaranan elektrostatik yük mənbəyindən ibarət olaraq, oxun ucu hissəsində əlavə olaraq işlək ucu dəlinmiş kürəvi səthi olan bioloji aktiv nöqtələrin yerlərinin təyin edilməsinin mümkünlüyü ilə mil taxılmış, gövdənin səthi elektrik keçirici materialdan hazırlanmış, sabit cərəyan mənbəyinin müsbət qütbü gövdəyə, mənfə qütbü diyircəklərə, indikatorun sıxacları isə elektrik dövrəsinə birləşdirilmişdir. Nəticədə, qurğunun funksional imkanlarının genişləndirilməsinə gətirir.
(72) Cavadova Həqiqət Əli Əşrəf qızı Fərzəliyev Vaqif Məcid oğlu Mustafayev Nazim Pirməmməd oğlu Quliyev Qabil Məzahir oğlu Məmmədov Sabir Xəliqverdi oğlu İsmayilov Məhyəddin Abdulla oğlu	tərkibində polimetakrit tipli Viscoplex-2/670 aşqarı (0,8%-ə qədər) olan mineral yağ	100- ə tamamlayana qədər	
(71) Azərbaycan Respublikası Elmlər Akademiyası Aşqarlar Kimyası İnstitutu (AZ)	(21) N 99/001525 (22) 02.09.99 (51) ⁷ A 61 H 39/02 (76) Məlikov Malik Zərbəli oğlu (54) Akupunktura üçün qurğu.		
(54) Gəmi, teplovoz, stasionar dizellər üçün motor yağı.	(57) İxtira tibb və tibb texnikasına, xüsusilə də insan bədəninin akupunktur nöqtələrinə bilavasitə dərin fiziki təsir göstərən qurğulara aiddir.		
(57) Gəmi, teplovoz və stasionar dizellər üçün tərkibində yuyucu-dispersləşdirici, korroziya və oksidləşməyə, köpüklənməyə qarşı aşqarlardan mineral yağ əsaslı motor yağı, onunla fərqlənir ki, o, komponentlərin aşağıda göstərilən nisbətində (%kütə) yağ əsası kimi tərkibinə 0,8% polimetakrit tipli özlülük aşqarı əlavə edilmiş mineral yağdan, yuyucu-dispersləşdirici aşqar kimi di(oksialkilfenil) metanın barium duzundan, korroziya və oksidləşməyə qarşı aşqar kimi alkilfenolun formaldehid və ammoniyakla kondensləşib fosfor beşsulfidlə işlənməsi məhsulunun barium duzundan və əlavə olaraq depressator kimi polimetakrit tipli aşqardan ibarətdir:	İxtiranın məqsədi akupunktura üçün qurğunun effektivliyini artırmaq və funksional imkanlarını genişləndirməkdən ibarətdir. Qoyulmuş məqsədə nail olmaq üçün işlək uclu milə dar tərəfilə birləşmiş konus formalı yayın üzərində yük olan akupunktura üçün qurğuda yük çıxışları dəyişən cərəyan mənbəyinə birləşdirilmiş teleskopik səthli gövdədə yerləşdirilmiş sargılı toroidal maqnit vibratorun hava yarığında yerləşdirilmiş sabit maqnitlə əvəz olunmuş, həm də gövdənin aşağı hissəsi silfon şəklində yumşaq olub sorucular üzərindədir.		
di(oksialkilfenil) metanın barium duzu (İXP-101)	(21) N 99/001634 (22) 02.09.99 (51) ⁷ A 61 H 39/08 (76) Məlikov Malik Zərbəli oğlu (54) Elektropunktura və elektrostimulyasiya üçün qurğu.	7,0-9,0	(21) N 99/001546 (22) 19.11.99 (51) ⁷ A 61 K 39/00 (71) Azərbaycan Tibb Universiteti, İbişov Kamil Hüseynqulu oğlu (72) İbişov Kamil Hüseynqulu oğlu (73) Azərbaycan Tibb Universiteti, İbişov Kamil Hüseynqulu oğlu (54) İbişovun dərman kompozisiyası.
alkilfenolun formaldehid və ammoniyakla kondensləşib fosfor beşsulfidlə işlənməsi məhsulunun barium duzu (İXP-21)	(57) Elektropunktura və elektrostimulyasiya üçün qurğu tibb texnikasına aiddir, elektrostimulyasiya üçün qurğu tibb texnikasına aiddir, elektrostimulyasiyanı və həmçinin akupunktur nöqtələrinin təyində və	2,3 – 2,5	(57) İxtira farmakologiyaya, xüsusilə, kəskin irinli - iltihabı cərrahi xəstəliklərin və eyni zamanda daxili orqanların və yumşaq toxumların ağır zədələnmələrinin farmakoterapiyasına aiddir. Bununla əlaqədar olaraq, göstərilən kompozisiyanı peritonitlərdə, selikli proseslərdə, plevra boşluğunun irinli proseslərinlə, sidik yollarının, ginekoloji irinli-iltihabı xəstəliklərdə və s. işləmək olar.
kalsium karbonat və hidrogenoksidin İ-20 yağında kalsium sulfonatla			İxtiranın mahiyyəti ondan ibarətdir ki, 1% dioksidin məhlulu və 4% gentamisin məhlulundan ibarət dərman kompozisiyası tərkibində komponentlərin aşağıdakı həcm nisbətində ampisilin tripsin saxlayır: 1% dioksidin məhlulu - 10 – 20 4% gentamisin məhlulu - 1 – 2 0,05% trisin məhlulu - 15 - 20

1% ampisilin məhlulu - 5 – 10

Təklif olunan kompozisiyanın effektivliyi onunla bağlıdır ki, onun tərkibini təşkil edən komponentlər bir-birilə yaxşı əlaqəyə girir və patogen infeksiyaya qarşı geniş spektrə malik yüksək potensiallaşmış təsir göstərir.

Bölmə B.

Müxtəlif texnoloji proseslər.

B 01

(21) N 99/001369

(22) 27.04.99

(51)⁷ B 01 J 37/04

(76) **Sadıxov Fikrət Məmməd oğlu**
Rüstəmov Musa İsmayıl oğlu
Babayev Əbülfəz İsmayıl oğlu
Fərhadova Gülnarə Tağı qızı
Kazimov Sabir Məmmədli
oğlu

(54) **Karbohidrogenlərin konversiyası katalizatorunun alınma üsulu.**

(57) İxtira kataliz sahəsinə, xüsusi halda karbohidrogenlərin çevrilməsi katalizatorlarının alınmasına aid edilir.

Məqsəd mövcud katalizatorlar çeşidinin genişləndirilməsi və karbohidrogenlərin çevrilməsi katalizatorlarının alınması sənayedə tətbiq edilə bilən üsulunun yaradılmasına ibarətdir.

Karbohidrogenlərin konversiyası katalizatorunu almaq üçün məsələnin həlli metallik alüminiumun yüksək temperaturda aktivləşdiricinin iştirakı ilə həlledici mühitində xlorlaşmasının həyata keçirilməsi təklif olunur. Qeyd olunmalıdır ki, xlorlaşma 1,2,3-trixloropropanın iştirakı ilə 130-150°C -də, həlledici kimi aşağı molekullu alkilaromatik karbohidrogenlərdən istifadə etməklə mümkün olmuşdur.

Komponentlərin nisbətləri
A1: xlorlaşdırıcı agent : aktivləşdirici: həlledici 1: 6,0 : 6,54 : 9,41:13,43: 0,00176:0,00235

Üsul aktiv katalizatorun alınmasına imkan verir.

B 03

(21) N 99/001136

(22) 31.03.98

(51)⁷ B 03 C 5/02, C 02 F 1/46

(71) «Dənizneftqazlayihə» DETLİ (AZ)

(72) **Hümbətov Həsən Həşim oğlu**
Əliyev Nazim Əli oğlu
Abdullayev Əli İzzət oğlu
Nuriyev Nuru Bunyad oğlu
Yaqubov Yaqub Tahir oğlu
Aslanov Əsgər Hüseyn oğlu
Məhərrəmov Səidə Vəhti qızı
Zeynalov Natiq Nadir oğlu

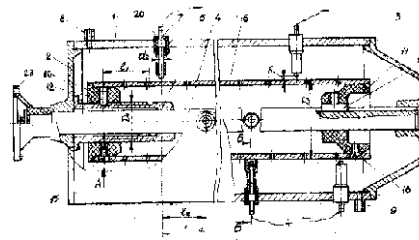
(73) «Dənizneftqazlayihə» DETLİ (AZ)

(54) **Mayeni zərərsizləşdirmək üçün elektrik boşalma kamerası.**

(57) İxtira elektrikdən boşalma yolu ilə mayenin təmizlənməsi və zərərsizləşdirilməsi sahəsinə aiddir.

İxtiranın mahiyyəti kameranın məhsuldarlığının dəyişməsi prosesini sadələşdirmək, onun etibarlılığının, fasiləsiz iş ehtiyatını və faydalı iş əmsalını artırmaq, valın (elektrodun) fırlanma sürətinin elektrikdən boşalma tezliyindən asılılığını xaric etməkdir.

Bu məqsədlə elektrikdən boşalma kamerası oxa nisbətən hərəkətsiz yerləşdirilmiş, üzərində ikitərəfli sonsuz yivi olan istiqamətləndirici ilə təchiz olunmuş, mərkəzi elektrodun üzərində xüsusi dəşiklər açılmış və onun milvari elektroda nisbətən reversiv vintvari hərəkəti təmin edilmişdir.

Bu zaman əgər valın fırlanması sabitdirsə, onda mərkəzi elektrodun vaxta nisbətən tam yerdəyişməsi zamanı elektrik boşalmalarının sayı sonsuz kəsirlərlə, əgər valın fırlanması fasiləlidir, o zaman onun dönməsi elektrik boşalmalarının sayı ilə bərabər olur. Onun dönmə bucağı isə $360^\circ d/\pi D$ olur.

Burada:

d- açılmış oyuğun diametri;

D- mərkəzi elektrodun diametridir.

İstiqamətlənmiş yivin addımı isə açılmış oyuğun diametrindən ya kiçik, ya da ona bərabər olmalıdır.

İxtiranın nəticəsinin ən böyük səmərəsi ondadır ki, mərkəzi elektrodun FİƏ-1, kameranın fasiləsiz iş müddəti və məhsuldarlığı artır və əvvəlcə açılmış oyuğun yenidən dağılmasının qarşısı alınır.

B 60

(21) N 99/001445

(22) 07.10.99

(51)⁷ B 60 G 7/00

(76) **Hüseynov Hüseyn Əli oğlu**
(AZ)

(54) **Avtomobilin sərbəst qabaq asqılarının təhlükəli maillik bucağı siqnalizatoru.**

(57) İxtira istənilən konstruksiyalı avtomobilin sərbəst qabaq asqısına aiddir.

İxtiranın məqsədi konstruksiyalı sadələşdirməklə stenddə yoxlamadan təkərlərin müsbət və mənfi maillik bucaqlarındakı pozuntuların aşkar edilməsi ilə istənilən tipli sükan mexanizmində istənilən konstruksiyalı qabaq sərbəst asqıların davamlılığını və etibarlılığını artırmaqdır.

İxtiraya görə məqsədə əl nail olunub ki, ikipozisiyalı açar və kronşteyndən ibarət olan avtomobilin sərbəst qabaq asqılarının təhlükəli maillik bucağı siqnalizatorunda teleskopik dayağın təhlükəli maillik bucağı siqnalizatorunda teleskopik dayağın dönmə yumruğunun və ya dönmə inginin və ya dönmə yumruğunu saxlayan, dayağın ayrılmayan konstruktiv hissəsi olan kronşteyn hərəkətləri maillik bucağının dəyişmə müstəvisinə perpendikulyar dəşiklə hazırlanmışdır, iki nəzarət lampası olan elektrik dövrəsinə açar tumbllərlə bağlanmış ikipozisiyalı açar isə kronşteynin deşiyində öz neytral vəziyyətində möhkəm bərkidilmiş və elektrolidlə doldurulmuşdur.

Bölmə C.

Kimya və metallurgiya.

C 01

(21) N 99/001572

(22) 14.01.99

(51)⁷ C 01 B 7/00

(76) Məmmədov Firudin İbrahim oğ-

lu

Dadaşova Rəna Bəhram qızı

Əhmədova Könül Ramiz qızı

(AZ)

(54) Xətti və bucaq yerdəyişmələri
elektromaqnit vericisi.

(57) İxtira ölçü texnikasına aiddir, sənayenin müxtəlif sahələrində xətti və bucaq yerdəyişmələrini eyni zamanda ölçmək üçün istifadə edilə bilər.

İxtiranın məqsədi xətti və bucaq yerdəyişmələrlə vericinin funksional imkanlarının genişləndirməkdən ibarətdir.

Qarşıya qoyulan məsələni həll etməkdən ötrü xətti yerdəyişmə imkanı ilə quraşdırılmış ferromaqnit nüvə və öz seksiyaları ilə cərəyan budaqlanmasını və rezistorlarla silindrik hərəkətsiz maqnit keçiricisinə malik olan xətti və bucaq yerdəyişmələrlə elektromaqnit vericinin daxil olduğu səthində hər birində uyğun olaraq təsirlənmə dolağı və ölçü dolağı olan seksiyaların yerləşdirildiyi uzununa yuvalar açılmışdır, seksiyaların cərəyan budaqlanmaları çıxış ucları ilə ümumi düyünə birləşdirilmiş eyni nominal müqavimətli rezistorlarla əlaqələndirilmiş, eləcə də fırlanan maqnit keçiricisi daxil edilmişdir.

(21) N a2000 0100

(22) 25.11.99

(51)⁷ C 01 F 11/28

(76) Abdullayev Nadir Məmməd oğ-

lu

Ağayev Məcnun İslam oğlu

Rzayev Bayram Zülfuqar oğlu

(AZ)

(54) Kalsium xloridin alınma üsulu.

(57) Nəzərdə tutulan ixtira qeyri-üzvi maddələr texnologiyasına aiddir, kalsium xloridin istehsalında tətbiq oluna bilər, elektrokimyəvi üsulu ilə alınır, tibbi məqsədlərdə geniş istifadə oluna bilər.

Elektrokimyə yolu ilə kalsium xloridin alınma üsulu işlənilib hazırlanmışdır.

Qoyulmuş məsələnin həllində kalsium xlorid məhlulunun alınması üsulunda xlorotərkibli əhəngli komponent təsirdən alınmış məhlulu aşkarlardan təmizləyirlər, duruldurlar və qurudurlar, fərqi ondadır ki, əhəngtərkibli komponentə kalsium xlorid daxil edirlər və alınmış hidooksixloridə elektrolitik təsir edirlər və alınmış hidooksixloridə elektrolitik təsir edirlər və alınmış hidooksixloridə elektrolitik təsir edirlər və hidrogen xloridlə təmizlənmiş hidooksixlorid məhlulunu neytrallaşdırırlar.

Kalsium xloridin tərkibi 99%-dən az təşkil etmir və tibbdə effektiv istifadə oluna bilər.

C 04

(21) N 99/001616

(22) 15.02.99

(51)⁷ C 04 B 26/26, C 08 L 95/00

(76) Əliyev Əli Musa oğlu

Əliyev Kamil Əli oğlu

Əliyev Elnur Əli oğlu

Əliyev İlyas Musa oğlu

Osmanov Nariman Neymət oğ-

lu (AZ)

(54) Mineral tozun aktivləşdiricisi və asfaltbeton qarışığının hazırlanması üsulu.

(57) İxtira yol-inşaat materiallarına aiddir və asfaltbeton qarışıqlarının hazırlanması üçün istifadə oluna bilər.

Təbii naften turşularının distillənməsinin kub qalıqları (NTDKQ) və bitumun kütləsinə görə 0,2-1,0:1,0 nisbətində, mineral toz kütləsinin 1...2% -i miqdarında götürülmüş, karbonatlı süxurlardan alınmış mineral tozların aktivləşdiricisi və təklif olunan aktivləşdiricidən istifadə etməklə asfaltbeton qarışıqları hazırlanması üsulu təklif edilir.

Aktivləşdirmə üçün möhkəmliyi 3 Mpa-dan az olmayan balıqulaqlı əhəngdaşları götürülmüşdür.

Alınan aktivləşdirilmiş mineral toz yüksək üyüdülmə narınlığı göstəriciləri (0,09 ələyindən keçid), məsaməliyinin və suda şişməsinin az olması ilə səciyyələndirilir.

Tərkibində NTDKQ və bitum olan mineral toz aktivləşdiricisi istifadə edilməklə alınmış asfaltbeton qarışığı 20°C, 50°C və artıq temperaturlarda yüksək möhkəmlik göstəricilərinə, habelə prototipi və aktivləşdirilməmiş tozla müqayisədə suyudayanıqlığa malikdir.

Təklif olunan mineral toz aktivləşdiricisi asfaltbeton qarışıqlarının alınmasında aktivləşdirilmiş tozlarla müqayisədə orta hesabla 25%, prototipi ilə isə 10%-ə qədər bitum sərfini azaldır.

C 07

(21) N 99/001598

(22) 24.06.99

(51)⁷ C 07 C 143/34, C 23 F 11/16,
11/14

(71) Azərbaycan Respublikası Elmlər Akademiyası Qeyri-üzvi və Fiziki-kimyə İnstitutu. (AZ)

(72) Ağayeva Zenfira Rza qızı

Sadıhov Kamil İsmail oğlu

Ağayev Əmirçoban Nəsir oğlu

Zeynalov Sabir Dadaş oğlu

(71) Azərbaycan Respublikası Elmlər Akademiyası Qeyri-üzvi və Fiziki-kimyə İnstitutu. (AZ)

(54) Poladın korroziya
ingibitorunun
alınma üsulu.

(57) İxtira metalların korroziyadan mühafizəsi sahəsinə və xüsusilə, neftçixarmada qurğuların avadanlıqlarının ingibitorların köməyi ilə mühafizəsi sahəsinə aiddir.

Göstərilən ixtiranın məqsədi istifadə edilən ingibitorun kiçik qatılıqda mühafizə dərəcəsinə qaldırmaqdan ibarətdir.

Qarşıya qoyulmuş məqsədə, poladı korroziyadan mühafizə etmək üçün, İXP-101 markalı alkilfenol aşqarın sentrofuqalaşmasının tullantısı olan şlamlı turş qudronu neytrallaşdırmaqla nail olunur.

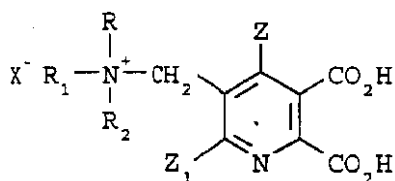
Alınmış korroziyanın qarşısını alan ingibitoru aqressiv mühitində 100mq/l qatılığında yüksək ingibitorlaşdırıcı xassə (Z= 98,5%) nümayiş edir ki, ondan da neft və qazokondensat burğuların polad avadanlığını mühafizəsi üçün istifadə etmək olar.

- (21) N 98/001134
(22) 09.06.97
(51)⁷C 07 D 213/80, 213/18,
213/807, 401/04 // A 61 K 31/44
(71) American Cyanamid Company,
(US)
(72) Ven-Ksu Vu
(73) American Cyanamid
Company, (US)
(54) [(5,6 – dikarboksi - 3 piridil)-
metil] ammonium halogenidləri-
nin alınması üsulu və imidazolin
birləşmələrinin alınması üsulu.

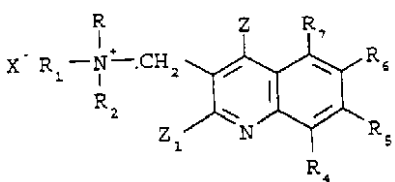
(57) İxtira üzvi sintez sahəsinə, xü-
susən də, herbisidlərin istehsalı üçün
yararlı olan birləşmələrin sintezinə
aidir.

Məsələ halidlərin [(5,6-dikar-
boksi-3 piridil) metil] ammoniumun
effektiv, sadə üsulunun yaradılma-
sından ibarətdir.

Məsələ onunla həll olunur ki,
[(5,6- dikarboksi – 3 piridil) metil]
ammoniumun alınması üçün, for-
mula I

əvəz olunmuş (3-xinolinil-metil) halo-
geni, formula 2

və onun additiv turşu duzlarının su
əsasının iştirakı ilə hidrogen perok-
sidlə oksidləşməsi aparılır.

Verilmiş üsul yüksək çıxımlı və
yüksək dərəcədə təmiz olan
məqsədyönlü birləşmənin - [(5,6-di-
karboksi-3 piridil) metil] ammi-
um halidlərin alınmasına imkan
verir.

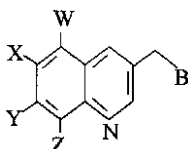
- (21) N 97/000996
(22) 04.06.96
(51)⁷C 07 D 215/00
(71) American Cyanamid Company,
(US)

- (72) Henri Li Strong
(73) American Cyanamid Company,
(US)
(54) Herbisid istehsalında yarım-
məhsullar keyfiyyətində əvəz
edilmiş xinolinlər və onların
alınma üsulu.

(57) İxtira üzvi sintez sahəsinə,
xüsusən də, herbisidlərin istehsalı
üçün olan əvəz olunmuş xinolinlərin
alınmasına aiddir.

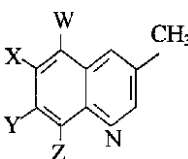
Məsələ nikotin turşusunun 2-
/4- izopropil-4-metil-5-okso-2imida-
zolidinin/-5metoksimetil-nin alın-
ması üçün yararlı olan aralıq herbi-
sid birləşmələrin axtarılmasından
ibarətdir.

Məsələ 1 formullu birləşmə-
nin təklif edilməsi ilə həll olunur:

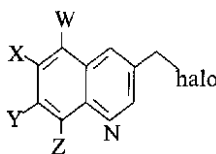

burada W, X, Y, Z, asılı olmayaraq
hidrogen, halogen, NO₂, NH₂ və
ya düzünə və ya şaxələnmiş C₁- C₆-
lı -0- alkildir. B xlor, brom və ya
ammoniumun dördlü haloqenidir,
və ya B W, X, Y, Z, - in hidrogen
olmaması şərti ilə B düzünə və ya
şaxələnmiş C₁ -C₆ -lı -0-alkil ola
bilər və B herbisidin istehsalı üçün
olan yarımməhsul kimi 0-alkil de-
yildir.

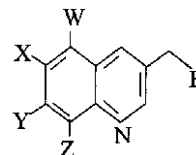
Həmçinin I formullu birləşmə-
nin alınması üsulu təklif olunur,
bunun üçün 2 formullu birləşmənin

3 formullu birləşmənin əmələ gəl-
məsinə kimi

adikal halogenləşdirici agentlə
qarşılıqlı təsirinə baxılır. Bundan
sonra 3 formullu birləşmə üçlü
aminlə 4 formullu

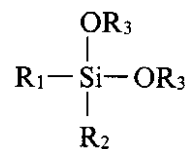

Birləşmənin əmələ gəlməsinə kimi
qarşılıqlı təsirdə olur və 4 birləşməsi
ROM metalının alkoksidi ilə qarşı-
lıqlı təsirdə olur, harda ki, R-düzü-
nə və şaxələnmiş C₁ -C₆ -lı alkil və
M - natriy, litiy və ya kaliydir.

C 08

- (21) N 99/001442
(22) 15.12.98
(51)⁷C 08 F 4/656
(71) Montell North America Inc.
(US)
(72) Henri Li Strong
(73) Montell North America Inc.
(US)
(54) Aminosilan birləşmələri – elek-
tronların donoru kimi və
aminosilan birləşmələrini
saxlayan α-olefinlərin
polimerləşməsi üçün katalizator.

(57) İxtira olefinlərin kataliz və
polimerləşməsi sahəsinə, xüsusilə
dә, Siqler-Natta katalizator sistem-
lərinə aiddir.

Formullun aminosilan, harda R₁,
ən azı, bir halogen atomu ilə əvəz
edilə bilən normal və ya şaxələnmiş
C₁₋₂₂ alkil və ya C₃₋₂₂ tsikoalkildir;
R₂ normal və ya şaxələnmiş C₁₋₈
alkil, fenil, fenil və trimetilsilillə
əvəz edilmiş normal və ya şaxələn-
miş C₁₋₈ alkildən təşkil olunmuş
qruplardan seçilmiş əvəzedici pipe-
ridinil, əvəz edilmiş pirrolidinil,
dekahidroxinolinil, 1,2,3,4- tetra-
hidroxinolinil və ya 1,2,3,4 – tetra-
hidroizoxinolinillə əvəz edilmiş beş
(normal və ya şaxələnmiş C₁₋₂₂ alkil
və ya C₃₋₂₂ tsikloalkil) aminoqrup-
dur, burada o şərt ödənilir ki, əvəz-
edici C₁₋₈ alkil olduqda, ən azı, iki
qrup əvəzedici iştirak etməli və R₁
halogen saxlanmalıdır və R₃ nor-
mal və ya şaxələnmiş C₁₋₈ alkil və ya

C₃₋₈ tsikloalkildir. Aminosilan alüminiumalkil birləşməsi və ən azı, hər iki olefinlərin polimerləşməsi üçün katalizator əmələ gətirməklə aktivləşdirilmiş susuz ikihaloidli maqnezium birləşməsindən ibarət olan daşıyıcıda yerləşən, bir titan-halogen əlaqəsinə malik olan titan birləşməsi və elektron donoru saxlayan bərk komponentlə qarşılıqlı təsirə girə bilər.

C 09

(21) N 99/001629

(22) 19.04.99

(51)⁷C 09 K 7/00, 7/02

(76) Cəbrayilov Lətif Əhməd oğlu
Məmmədov İsrail Xəlil oğlu
Ağalarov Mirkamil Mirhəşim oğlu
Zeynalov Rüstəm Mazan oğlu
(AZ)

(54) Mürəkkəb geoloji şəraitdə qazımaq üçün qazımaq məhlulu.

(57) İxtira neft və qaz sənayesinə aiddir və neft və qaz quyularının qazılmasında istifadə edilə bilər.

Hazırda qazımada baş verən mürəkkəbləşmələrlə mübarizə etmək və qazımanın normal gedişini təmin etmək məqsədilə emulsiyalı gilli məhlullardan istifadə edirlər.

Lakin bu cür məhlullar özlərini qismən doğruldurlar. İndiki zamanda mürəkkəb qazıma şəraitlərində qazıma məhlulu kimi istifadə edilən kimyəvi emal edilmiş, sulu dispers mühiti neft və neft məhsullarının bərabər paylandığı emulsiyalı qazıma məhlullarından fərqli olaraq (%küt.)

işlənmiş qumbrin gili	80-90
10%-li sabun məhlulu	0,3-1,0
15%-li qələvi məhlulu	1,7-3,0
işlənmiş maşın yağı	5-20

-dan ibarət emulsiyalı qazıma məhlulu təklif edilir. Bu məhlulun əsas komponentlərindən olan qumbrin gilinə tərkibindəki SiO₂, MgO və CaO-in miqdarının başqa gillərə nisbətən çox olması hesabına daha yüksək fəallığı ilə seçilməsi qazıma baş verə biləcək mürəkkəbləşmələrin qabaqcadan qarşısının alınmasını və texnoloji proseslərin normal şəkildə yerinə yetirilməsini təmin

edir, iqtisadi cəhətdən əlverişlidir və hazırlanması sadədir.

Bölmə E.

Tikinti, mədən işləri.

E 21

(21) N 99/001338

(22) 30.03.99

(51)⁷E 21 B 7/08

(76) Əliyev Vaqif İzzət oğlu (AZ)

(54) UK-1 universal kənarlaşdırıcı.

(57) İxtira neft və qaz quyularının qazılması sahəsinə aiddir.

İxtiranın mahiyyəti ondan ibarətdir ki, məlum olan paz-kənarlaşdırıcı, endirici paz və sancaqlardan ibarət «kənarlaşdırıcıda», endirici paz əvəzinə paz-kənarlaşdırıcıyı sancaq vasitəsilə saxlayan içərisi boş olan asma borudan istifadə olunur, asma boru ilə paz-kənarlaşdırıcı arasında sıxıcı halqa ilə sıxılan kipləyici manjet yerləşdirilir, pazkənarlaşdırıcıya isə «quyruq» şəklində boru birləşdirilir.

Məhz, təklif olunmuş ixtiraya görə bu qurğunun konstruksiyası sadələşir, texnoloji əməliyyatların aparılma hüdudları genişlənir, «quyruq» boru hesabına UK-1-in qoruyucu kəmərdə və açıq lülədə bərkidilmə gücü artır, qoruyucu kəmərin içərisində «pəncərə» açılan vaxtı və ikinci lülənin qazılması vaxtı paz-kənarlaşdırıcının dönməsi ehtimalı istisna olunur, konstruksiyanı isə yerli işlənmiş materialdan hazırlamaq mümkündür.

(21) N 99/001505

(22) 07.12.99

(51)⁷E 21 B 13/00

(76) Həsənov Ramiz Əliş oğlu

Kərimov Kərim Seyidrza oğlu

Şirinzadə Alçin Əlisəftər oğlu

Əsədov Nadir Babaxan oğlu

Sarıyev Sədaqət Qara oğlu

Əmirov Rəhim Güləhməd oğlu

Bağirov Oktay Təhmasib oğlu

(AZ)

(54) Quyuların qazılıfta istismarı üsulu və onun icrası üçün qurğu.

(57) İxtira neft sənayesinə, bilavasitə quyuların qazılıfta üsulu ilə istismarına aiddir.

Təklif olunan ixtiranın məsələsi iqtisadi səmərəliliyin artırılması və enerji məsrəflərinin azaldılmasından ibarətdir.

İxtiraya görə quyuağzı avadanlığın quraşdırılmasından lift borularının aşağı hissəsinin yığımının quyuya dibinə endirilməsindən, işçi agentin vurulmasından, pakerləyici elementlə boru arxası aralığının məhsuldar ayrılmasından ibarət məlum qazılıfta istismar üsulunda, işçi agentin vurulması itiləşdirici vasitəsilə həyata keçirilir.

Təklif edilən üsulu həyata keçirmək üçün lift borularından, buraxıcı klapnları olan quyuya kameralarından, paker və qəbul klapnından ibarət quyuya avadanlığına əlavə olaraq, gövdə, qaz kamerasından, kiçik və genişləndirici kameralardan, işçi agentin və quyuya məhsulunun lift borularına daxil edilməsi üçün kanallardan ibarət olan itiləşdirici daxil edilir.

Təklif edilən qazılıfta istismar üsulu və onun icrası üçün qurğu iqtisadi effekti artırmağa, qazın xüsusi sərfini azaltmağa və qaldırıcının F.İ.Ə-ni artırmağa imkan verir.

(21) N 99/001626

(22) 21.07.99

(51)⁷E 21 B 33/00

(76) Cəbrayilov Lətif Əhməd oğlu

Məmmədov İsrail Xəlil oğlu

(AZ)

(54) Tixayıcı material.

(57) İxtira neft və qaz sənayesinə aiddir.

Qumbrin respublikamızın neft emalı sənayesində kontakt təmizləməsi üsulu ilə yağlı destilatların təmizlənməsi üçün istifadə edilir. İşlənmiş qumbrin isə tullantı kimi atılır. Bir neft emalı zavodu sutkada 90 ton işlənmiş qumbrini atır və sonralar ondan heç yerdə istifadə edilmir.

İşlənmiş qumbrindən universal tixayıcı material kimi, bütün qazıma şəraitlərində quyuların qazılması zamanı baş verə biləcək udulmaların qarşısını almaq və on-

ları ləğv etmək üçün istifadə etmək təklif edilir.

(21) N 99/001337

(22) 18.03.99

(51)⁷E 21 B 37/00

(71) Məmmədov Fəxrəddin Nürəddin oğlu (AZ)

(72) Məmmədov Fəxrəddin Nürəddin oğlu

Babazadə Fikrət Ələkbər oğlu
Qurbanov Rəhman Əliskəndər oğlu

Əsədov Nadir Babaxan oğlu

Yaqubov Yaqub Tahir oğlu

(73) Məmmədov Fəxrəddin Nürəddin oğlu

(54) Fontan və qazlıft neft quyularında nasos-kompresor borularının parafindən təmizləmə qurğusu.

(57) İxtira neftçıxarma sənayesinə, xüsusən neft quyularının istismarı zamanı yeraltı avadanlığının parafinçəkmə prosesinin qarşısının alınmasına aiddir.

Təklif olunan qurğunun əsas məsələsi parafinçəkmənin qarşısının alınmasının effektivliyini artırmaqdır.

Qarşıya qoyulmuş məsələnin həlli üçün nasos-kompresor boruları olan məlum qurğuda, ətrafında növbəli şəkildə əks qütblü sabit maqnitlər düzülüb rotor yerləşdirilmişdir, rotorun aşağı hissəsi quyudan çıxan neft axını ilə fırlanan içəriyə doğru əyilmiş pərləri olan quyruqla təchiz olunmuşdur, borunun xarici səthində rotorla paralel boyunca hərəkət edən qısa qapanmış dalaq yerləşdirilmişdir.

(21) N 99/001404

(22) 06.05.99

(51)⁷E 21 B 37/00

(71) Məmmədov Fəxrəddin Nürəddin oğlu (AZ)

(72) Məmmədov Fəxrəddin Nürəddin oğlu

Rzazadə Nazim Abutalıb oğlu
Abdullayev Əli İzzət oğlu

Sadıxov Nazim Arif oğlu

Əliyev Nariman Şahmur oğlu

Məmmədov Cavad Əskər oğlu

(73) Məmmədov Fəxrəddin Nürəddin oğlu

(54) Dərinlik nasos quyularının istismarı zamanı nasos-kompresor borularının parafindən təmizlənmə qurğusu.

(57) İxtira neftçıxarma sənayesinə aiddir, əsasən dərinlik quyularında parafinli neft hasil edən quyularda nasos-kompresor borularının parafindən təmizlənməsində istifadə edilə bilər.

Qurğunun gövdəsinin qaldırıcı borular içərisində parafin çöküntülərindən aşağıda yerləşdirilməsi qaldırılan mayenin parafinin kristallaşmasından əvvəl qızdırılmasını və parafin çökən bütün boruların təmizlənməsinin təmin edir, gövdənin yırğalanma vint-qaykası ilə təchiz olunması, ştanq kolonunun yuxarı – aşağı hərəkətini ştiftin məhdudlaşdırıcı halqalar nəhiyyəsinə fırlanma hərəkətinə çevrilməsinə imkan yaradır, fırlanan ştiftin yuxarı və aşağı qapaqlarında yerləşdirilmiş sabit maqnitlər dəyişən maqnit qüvvə xətləri törədir. Bu maqnit qüvvə xətlərinin sabit maqnit qüvvə xətləri ilə kəsişməsi və boru gövdəsində qovuşması nəticəsində «burulğan» cərəyan yaranır və borunun qızmasına gətirib çıxarır, bu isə öz növbəsində boruların daxili səthində çökmüş parafinin əridilməsi və təmizlənməsini təmin edir.

İxtiranın tətbiqindən səmərə yeraltı avadanlığın təmizlənmə sürətinin və keyfiyyətinin artması və parafindən təmizləməyə əlavə enerjiddən istifadə olunmaması hesabına əldə edilir.

(21) N 2000 0003

(22) 11.01.2000

(51)⁷E 21 B 37/06

(71) «Dənizneftlayihə» DETLİ (AZ)

(72) Məmmədov Kamil Qüdrət oğlu
İbrahimov Abdulla Cabbar oğlu

Rzazadə Nazim Abutalıb oğlu

Süleymanova Sevda Abbas qızı

Qafarova Gülyeter Mikayıl qızı

Qafarov Nizami Hüseyn oğlu

(73) «Dənizneftlayihə» DETLİ (AZ)

(54) Asfalt-qətran-parafin çöküntülərinin yaranmasının qarşısının alınma üsulu.

(57) Asfalt-qətran çöküntülərinin yaranmasının qarşısının alınma üsulu alüminium birləşməsinin həlledici ilə qarışığının vurulması ilə olub, onunla fərqlənir ki, alüminium birləşməsi kimi kaoliden və həlledici kimi kondensatdan müvafiq olaraq kütlə hissəsi ilə 1:2 nisbətində neftin litrinə 250-300 mq miqdarında istifadə olunur.

Təklif olunan üsul asfalt-qətran-parafin çökməsinin qarşısını 95,2% alır.

(21) N 99/001221

(22) 20.10.98

(51)⁷E 21 B 43/00

(71) Azərbaycan Neft Sənayesinin Elmi-Tədqiqat Layihə İnstitutu. (AZ)

(72) Kamilov Mirnağı Ağa Seyid oğ-

lu

Məmmədov Adil Məmməd oğlu

İbrahimov Xıdır Mənsüm oğlu

Tağıyev Faiq Rəşid oğlu

İsmaylova Səliqə Həsən qızı

(73) Azərbaycan Neft Sənayesinin Elmi-Tədqiqat Layihə İnstitutu.

(54) Erlift.

(57) İxtira neftçıxarma texnikasına, bilavasitə, quyuların kompressor istismarına aiddir.

İxtiranın mahiyyəti qaldırıcının etibarlılığı və səmərəliliyinin artırılmasıdır.

Qoyulmuş məsələ, məlum qaldırıcının birinci sırası qısaldılmış və axırına kipləşdirici bərkidilmiş, ikinci sırası isə qəbuledici-ejektorla təchiz edilmiş və başmağı süzgeçə qədər olaraq istismar kəmərinə konsentrik iki sıra nasos-kompresor borularının buraxılması ilə həll olunur.

Qəbuledici-ejektorun kipləşdiricidən yuxarıda-hələqəvi fəza hissəsində ikinci sıranın daxilindəki sabit en kəsiyi şəraitində olmağı həmin fəzadakı mayenin aeraziyasına kömək edir, bu nunla da yüngülləşdirilmiş mayenin quyuağzına müvazilətli hərəkətini təmin edir.

İşin yüksək nəticəsi vardır, kifayət qədər texniki vəsait, əlavə yığılan neft və qazın miqdarı təşkil edir.

(21) N 99/001492

(22) 07.12.99

(51)⁷E 21 B 43/00

(76) Həsənov Ramiz Əliş oğlu
Məcıdov Həsən Nürəli oğlu
Kərimov Kərim Seyıdrza oğlu
Bağırov Oktay Təhmasib oğlu
Əmirov Rəhim Güləhməd oğlu
Şirəliyev İskəndər Yaqub oğlu
Məmmədbəyov Oktay Kamal
oğlu
Məcıdov Nazim Əbdülrəhman
oğlu (AZ)

(54) Quyuların qazılması zamanı
quyu dibinin dağıdılması və
təmizlənməsi üçün yığım.

(57) İxtira quyuların qazılması
sahəsində, bilavasitə quyu dibi zona-
sında dağıdılmış süxurların təmiz-
lənməsi üçün yığımlara aiddir.

İxtiranın məsələsi - süxurdağı-
dıcı yığımlar vasitəsilə dağıdılma və
quyudibi zonasının dağıdılmış
süxurlardan təmizlənməsi proseslə-
rinin effektivliyinin artırılmasıdır.

Qarşıya qoyulan məsələyə
onunla nail olunur ki, tərkibinə lift
və ağırlaşdırılmış qazıma boruları,
hidromonitor effektiv qazıma
baltaları daxil olan quyudibinin
dağıdılması və təmizlənməsi üçün
məlum yığım əlavə olaraq quyu dibi
zonasına mayenin çatdırılması üçün
xarici səthi birləşdirici köynək
vasitəsilə həlqəvi fəza əmələ gətirən,
daxili səthində ekranlama effektiv
yaradan element və quyudibi
zonasında yuyucu-soyuducu maye
suspensiyasına əlavə kinetik enerji
verən sorma yaradan qazıma məh-
lulunun lift və nəqliyici hissələrinin
qarışdırılması üçün qarışdırılma
kəməri olan jetonlardan təşkil
edilmiş sırınaqlı qurğu ilə təchiz
edilmiş, uc hissəsində yığım balta ilə
birləşdirilmişdir. Yuyucu kanalları
onun mərkəzi keçidindən rezin
həlqələr vasitəsilə ayrılmış balta
daxili səthində keçirici və ejetor
vasitəsilə diffuzorla birləşdirilmiş,
xarici səth üzrə onun quyruq hissəsi
birləşdirici köynək və oymaq vasitə-
silə qazıma boruları ilə birləşdi-
rilmişdir.

(21) N 99/001246

(22) 15.09.98

(51)⁷E 21 B 43/20

(71) İsmayilov Aydın Cahangir oğlu
(AZ)

(72) Məmmədov Nazim Həsən oğlu
İsmayilov Aydın Cahangir oğlu
Yusifov Rauf Əli Yusif oğlu

(73) İsmayilov Aydın Cahangir oğlu
(AZ)

(54) Qeyri-bircinsli layların dövrü
sulaşdırma üsulu.

(57) İxtira neftçixarma sənayesinə,
xüsusən layların dövrü sulaşdırma
üsullarına aiddir.

İxtiranın məqsədi laya vurulan
agentin yüksək keçiricikli zonaya
keçməsinin qarşısını almaqla qeyri-
bircinsli layların neftverimini artır-
maqdır.

Qoyulan məsələ suqaz ilə laya
dövrü təsir məlum üsulunda, yəni
su-qaz qarışığının laya eyni vaxtda
vurulmasında, su-qaz qarışığını
doyma təzyiqindən çox təzyiqdə
vurulması, həm də sonrakı dövrün
təzyiqin azalması yarım dövründə
cari təzyiqin su-qaz qarışığının
doyma təzyiqinə 1,2-1,6 nisbətində
başlamaqla həll edilir.

Üsulun texniki-iqtisadi səmərə-
liliyini qeyri-bircinsli layların neft-
verimini artırmaqdan irəli gəlir.

(21) N 2000 0014

(22) 01.02.2000

(51)⁷E 21 B 43/26

(76) Kərimov Zahid Hacıbala oğlu
Axundov Rüşət İsmail oğlu
İbrahimov Valeh Əbülfəz oğlu

(54) Qüyu vibratoru.

(57) Təqdim olunan ixtira neftçixar-
ma sənayesinə aiddir və neft quyularında
əmələ gələn qum yığımının
impuls üsulu ilə yuyulmasında
istifadə etmək olur.

İxtiranın tətbiqi qurğunun
bağlama qovşağının işləmə etibarlı-
ğını saxlamaqla, işçi mayenin onun
oxu istiqamətində yönəldilməsini
təmin edir.

Quyuy vibratoru içində silindrik
çıxışı olan gövdədən, hansı ki,
vibratorun alt hissəsində mayeni ox
istiqamətində aşağı tulladıqda
qovuş əmələ gətirir, alt hissəsində
pəncərələri olan paylayıcı mexa-
nizmdən (zoltoqnikdən) və qaytarıcı
yaydan ibarətdir.

Quyuy vibratorun sürəti fiqur 1-
də, onun A-A kəsiyi – fiqur 2-də
təsvir olunur.

(21) N 99/001296

(22) 13.10.98

(51)⁷E 21 B 43/27

(71) İsmayilov Aydın Cahangir oğlu
(AZ)

(72) Məmmədov Nazim Həsən oğlu
İsmayilov Aydın Cahangir oğlu
Yusifov Rauf Əli Yusif oğlu
İsmayilov Şahin Zirəddin oğlu
Səfiyev İman Qənbər oğlu

(73) İsmayilov Aydın Cahangir oğlu
(AZ)

(54) Layın işlənmə üsulu.

(57) İxtira neftçixarma sənayesinə,
xüsusən qazıma və təmir işlərindən
sonra quyuların mənimsənilməsinə
aidir.

İxtiranın məqsədi layın qazıma
məhlulu filtratından və bərk hissə-
ciklərindən daha yaxşı təmizləmə-
kdir.

Qoyulan məsələni həll etmək
üçün səthi - fəal maddənin sulu
məhlulunun laya vurulması məlum
üsulunda, məhlul 3-4 dövrə vurul-
tur. Dövrələr arasında təzyiq altında
kapilyar hopmanı təmin etmək
üçün 10 saat fasilə verilir. Hər
dövrədə vurulan məhlulun həcmi lay
qalınlığının 1m-ə 0,33-0,25 m³
hesabı ilə olur.

Üsulun texniki-iqtisadi səmərə-
liliyi layın qazma məhlulu filtratın-
dan və bərk hissəciklərdən təmizlə-
məsindən irəli gəlir.

(21) N 99/001537

(22) 29.12.99

(51)⁷E 21 B 43/27

(71) Əkbərov Rüstəm Mehdiqulu
oğlu (AZ)

(72) Əkbərov Rüstəm Mehdiqulu
oğlu

Bayramov Müsənnif Müstəcəb
oğlu
Məmmədzadə Ədilə Mikayıl
qızı

(73) Əkbərov Rüstəm Mehdiqulu
oğlu (AZ)

(54) Layın quyudibi zonasının turşu
ilə işlənmə üsulu.

(57) İxtira neftçixarma sənayesinə,
xüsusilə layların quyudibi zonasının
turşu ilə işlənmə üsuluna aiddir.

İxtira karbonatlı süxurla xlorid
turşusu arasındakı qarşılıqlı təsirin
sürətinin azaldılması hesabına layın

quyudibi zonasının turşu ilə işlənmə prosesinin səmərəliliyinin artırılmasına imkan verir.

Qarşıya qoyulan məsələni həll etmək üçün layın quyudibi zonasına turşu ilə birlikdə turş qudrun vurulur.

(21) N 99/001513

(22) 19.10.99

(51)⁷ E 21 D 9/06

(76) Hüseynov Şamil Yusif oğlu
(AZ)

(54) Mexanikləşdirilmiş sipər.

(57) İxtira tunel tikintisinə, daha dəqiq desək, torpaqda su, qum, əhəng, gil, iriçinqilli və qırıntılarından əmələ gəlmiş süxurlar olduğu mürəkkəb hidrogeoloji tunel tikintisinə aiddir.

İxtiranın məqsədi quyudibi zonanın yeni konstruksiyasının hesabına işin effektivin və funksionallığını artırmaqdır.

Qarşıya qoyulan məqsədə elə nail olunur ki, süxuru dağıdan elementdən, işlərin təhlükəsizliyini təmin etmək üçün sipər örtüyündən, hərəkət mexanizmləri yerləşdirilmiş dayaq həlqəsindən tunelə torpaq tökülməsinin qarşısını alan bərkidici qurğudan ibarət mexanikləşdirilmiş sipərdə, ixtiraya görə, süxuru dağıdan element bərk süxur qatlarını deşmək və dağıtmaq üçün şüaəkilli pərləri olan kəsik konus formasında hazırlanmışdır.

Süxurun geologiyasını müəyyən etmək və lazım gəldikdə qazma-partlatma işləri aparmaq üçün konusun deşikləri var. Sipərin dayaq həlqəsinin əvvəlində ikinci dayaq həlqəsi yerləşir ki, o da sonunda dayanır və dinamik zərbə təsirli mexanizmlərdən dinamik zərbələri qəbul edir, bundan başqa konus hissədə vibrasiya təsirli mexanizmlər yerləşir.

Bölmə F.

Mexanika, işıqlanma, isitmə, mühərrik və nasoslar, silah və sürsat, partlatma işləri.

F 04

(21) N 99/001416

(22) 15.07.99

(51)⁷ F 04 B 43/06

(76) Camalov Yavər Talib oğlu
Vəzirov Azad Musa oğlu
Rəfiyev Vahid Əliheydar oğlu
Sultanov Fuad Hüseynağa oğlu
Səfiyev Namiq İlyas oğlu

(54) Neft hasilatı üçün elektrohidravlik intiqallı diafraqma nasosu.

(57) İxtira quyudan mayeçixarma mexanizmlərinə, xüsusən mexanizmlərin vurduğu maye mühitindən periodik rəqsi hərəkətlər edən elastik diafraqma ilə ayrılmış elektrodiafraqmalı dalma nasoslarına aiddir.

İxtiranın məqsədi diafraqmalı nasosların radial ölçülərini dəyişmədən nasosun məhsuldarlığını artırmaq, nasosun neft kameralarında axmaz zonalarının yaranmasının qarşısını almaq və yağ kameralarına doldurulmuş yağın daha yaxşı soyudulmasını təmin etməkdir.

Qarşıya qoyulmuş məsələnin həlli üçün gövdə, gövdə içərisində yerləşdirilmiş diafraqma ilə hermetik neft və yağ kameralarına ayrılmış, neft kameraları sorucu və vurucu klapanlar vasitəsi ilə boru-axası fəza və nasos-kompressor boruları ilə, yağ kameraları isə onu boşaldıb-dolduran köməkçi aksial-porşenli nasosun silindrləri ilə əlaqələndirilmiş, məlum elektrodiafraqmalı dalma nasosunda köməkçi nasosun silindrləri ox boyunca sürüşdürülüb, müstəvi şəkilli diafraqmalar isə gövdə boyunca və oxa paralel köməkçi aksial-porşenli nasosla əlaqələndirilmiş, yağ kameraları mərkəzi oxdan uzaqda, oxa yaxın neft kameraları isə artıq qırağ son uclarında sorucu və vurucu klapanlarla əlaqələndirilərək ox boyunca yerləşdirilib.

(21) N 99/001637

(22) 12.10.99

(51)⁷ F 04 B 47/00, F 04 F 1/08, 1/20

(76) Qurbanov Ramiz Seyfulla oğlu
Qurbanov Söhbət Vəli oğlu
Vəliyev Qara Alı oğlu
Süleymanov Tahir Süleyman oğlu
(AZ)

(54) Ştanqlı quyu nasosu.

(57) İxtira neftin çıxarılması texnikasına, xüsusən böyük dərinliklərdən maye çıxarılması üçün olan nasoslara aiddir və neftçixarma sənayesində quyuların istismarı zamanı istifadə edilə bilər.

İxtiranın məsələsi hidravlik tıxac yaratmaq və çıxarılan mayedən istifadə etməklə mütəmadi təmin etmək hesabına sürtünən səthlərin yeyilməsini azaltmaq yolu ilə «plunjer-silinder» cütünün arasında axının azaldılması hesabına nasosun məhsuldarlığının artırılmasıdır.

Qarşıya qoyulmuş məsələyə onunla nail olunur ki, sorucu klapanlı silindrdən və vurucu klapanlı pluncerdən ibarət olan ştanqlı quyu nasosunda plunjerin boşluğu, keçid tərtibatında düzəldilmiş bütöv arakəsmə ilə, silindrin boşluğu ilə arakəsmənin yuxarisında və aşağısında yerləşmiş keçid kəsiyinin sahəsi vurucu klapanın keçid kəsiyinin sahəsindən böyük olan kanallar vasitəsilə əlaqələndirən yuxarı və aşağı bölmələrə bölünmüşdür, həm də keçid tərtibatının diametri plunjerin diametridən azdır. Keçid tərtibatının və plunjerin diametrləri fərqi həlqəvi qanov yaradır.

F 16

(21) N 99/001528

(22) 09.11.99

(51)⁷ F 16 K 1/14

(76) Vəzirov Azad Musa oğlu
Sultanov Fuad Hüseynağa oğlu
Mövlamov Şahbala Siqbat oğlu
(AZ)

(54) Quyu nasosun klapın düyünü.

(57) İxtira hidromaşınqayırma sənayesinə, xüsusən qondarma tipli quyu ştanqlı nasoslara, əl-xüsüs kürəcikli sorucu və vurucu klapanlara aiddir və neft sənayesində, xüsusən özlü neft verən neft quyularının istismarı zamanı istifadə oluna bilər.

Təklif olunan ixtiranın məqsədi klapanların uzunömürlülüyünü və etibarlılığını, həmçinin nasosun faydalı iş əmsalını artırmaqdır.

Qarşıya qoyulmuş məsələnin həlli üçün gövdə, klapın yəhəri, ucluq. Üstündə ağırlaşdırıcı yükü

olan kürəcik tipli kipləşdirici elementi olan məlum klapanla ağır-yaşıl yük tuş oxlu, yan səthində mayenin keçməsi üçün üç boyuna olan, yuxarıya hərəkəti məhdudlaşdıran pilləli silindr şəklində düzəldilmişdir ki, onun oturacağı çökük kürə, yaxud konus formasında hazırlanıb, gövdə əndazəsindən xaricə çıxan üst hissəsi isə aşağıya hərəkəti məhdudlaşdıran məhdudlaşdırıcı ilə təchiz olunub.

(21) N 99/001476

(22) 02.09.99

(51)⁷F 16 K 31/143, 31/163

(76) Kamilov Mirnağı Ağaseid oğlu
Quliyev Ramz Allahqulu oğlu
Nəsirov Mədət Cərulla oğlu
Qafarov Vasif Vaqon oğlu
Nəsirov İlham Mədət oğlu
(AZ)

(54) Boru kəməri üçün bağlayıcı qurğu.

(57) İxtira bağlayıcı armaturlara aiddir və xalq təsərrüfatında neft, neft məhsulları, su və qazın boru kəməri ilə nəqlində, həmçinin ətraf mühitin mühafizəsi üçün tətbiq edilə bilər.

İxtiranın məqsədi bağlayıcı qurğunun etibarlılığını, səmərəliliyini və qənaətliliyini artırmaq, həmçinin ətraf mühiti çirkləndirmədən mühafizə etməkdir.

Qoyulmuş məsələnin həllinə onunla nail olunur ki, boru kəməri üçün məlum bağlayıcı qurğuda olan qollu boru şəklində gövdə, borunun yuxarı ucuna bir ox üzrə intiqalın silindri qoyulmuş, hansı ki, qoruyucu klapanla təchiz edilmiş porşen ştok vasitəsilə gövdə daxilində hərəkət edən bağlayıcı orqana birləşdirilmiş, gövdə intiqalın silindrinə kənar vəziyyətlərinin məhdudlaşdırıcıları, işçi agentləri xətti, gövdə ikiqollu boru şəklində yerinə yetirilir, hansı ki, qollar boru kəmərinə bərkidilir, borunun aşağı ucu söküləbilən birləşmə ilə bağlanır, belə ki, gövdənin borusunun yuxarı və aşağı ucları tutucu aparatlarla və sosoklarla təchiz olunur, hansı ki, sosoklar ventillər, əks klapan və boru vasitəsilə gövdənin borusunun qoluna birləşdirilir, bağlayıcı orqan isə iki eyni kipləşdirici element şəklində yerinə

yetirilir, aralarında disk yerləşdirilir, belə ki, hər bir kipləşdirici element isə elastik öz-özünə kipləşdirici olan metal özək şəklində yerinə yetirilir.

Bölmə G.

Fizika.

G 01

(21) N 98/001147

(22) 03.07.97

(51)⁷G 01 C

(71) Azərbaycan Texniki Universiteti. (AZ)

(72) Qurbanov Teyqubat Bayram oğlu

Mohamməd Asif Amini

Əfəndiyev Orxan Ziyəddin oğlu

(73) Azərbaycan Texniki Universiteti. (AZ)

(54) Vibrasiyalı giroskop.

(57) Vibrasiyalı qıraskoplar dəqiq cihazqayırma sahəsinə daxil olan qurğulardandır. Rəqsi qıraskoplardan naviqasiya sistemlərində obyektlərin hərəkət istiqamətlərini müəyyən etmək və hərəkətin kursunu sabit saxlamaq üçün istifadə olunur.

İxtiranın məqsədi etibarlılığı və həssaslığı artırmaqdan ibarətdir.

Təklif qıraskop, sərt gövdə, təsirləndirici, harmonik gərginlik mənbəyi və həssas elementlərdən ibarətdir.

Gövdənin vertikal oxuna nəzərən qarşı-qarşıya simmetrik yerləşdirilmiş, həcmi deformasiya edən, öz aralarında gövdə hissəsi ilə sərt əlaqələndirilmiş bir cüt yaydan və gövdə daxilində yerləşdirilmiş təsirləndiricidən təşkil olunmuşdur. Belə ki, təsirləndiricinin aktiv qütbləri bir-birinin əksinə olaraq onların uzaq səthləri ilə əlaqələndirilmiş kütlələrdə qarşılıqlı təsir yaratmaq imkanına malikdirlər. Həssas ele-

mentlər qeyd olunan yayların yan səthlərində, veritkal oxa simmetrik bərkidilmişdir. Həssas elementlərin çıxışları öz aralarında differensial birləşdirilmişdir.

(21) N 99/001438

(22) 22.07.99

(51)⁷G 01 J 3/36, G 01 J 1/44

(71) Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyası (AZ)

(72) Mirsəlimov Ramiz Mehdi oğlu
Abbaszadə Azad Abbasqulu oğlu

Bəkirova Lalə Rüstəm qızı

(73) Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyası (AZ)

(54) Yerüstü obyektlərin spektral parlaqlıq əmsalını təyin edən qurğu.

(57) İxtira spektrmetriyaya aiddir və yerüstü obyektlərin növlərinin və vəziyyətlərini məsafədən zondlama (MZ) metodu ilə tədqiqində, hərbi işlərdə, ətraf mühitin qorunma sistemlərində və digər sahələrdə istifadə oluna bilər.

Təklif olunan qurğu MZ-də spektral parlaqlıq əmsalını ölçmək və təyin etmək üçündür, bu halda qurğu üç mayekristallik işıq süzgəcindən təşkil edilmiş optik blokdan, optik-elektron çevirmə və normallaşdırma blokundan, idarəedicilərdən, idarəetmə və hesablama və qeydetmə blokundan ibarət olur.

İxtiranın məqsədi qurğunun optik blokundan interferensiyalı işıq süzgəclərinin əvəzinə mayekristallardan «qonaq-sahib» effektinə əsasən xüsusi rəngləyicilərin köməyi ilə hazırlanan işıq süzgəclərinin istifadə edilməsi hesabına qurğunun girişində iş recimini seçmək üçün istifadə edilən, böyük kütlə və ölçüləri olan və yüksək işçi gərginliyi tələb edən mexaniki modulyatorun ixtisar olunması və ölçmə dəqiqliyinin və doğruluğunun və qurğunun etibarlılığının artırılmasıdır. Yüksək spektral xarakteristikaya malik, idarəetmə və hesablama süzgəclərinin istifadə edilməsi ölçmə nəticələrinin və hesabların və doğruluğunun artırma və həmçinin qurğunun mexaniki hissəsinin ləğv edilməsi ilə strukturun sadələşməsinə, ölçülərin, kütlənin və işçi gərginliyin azalmasına səbəb olur.

(21) N 98/001182

(22) 23.07.97

(51)⁷G 01 L 1/00(76) Məmmədov Firudin İbrahim
oğlu

Dadaşova Rəna Bəhram qızı

Quliyeva Aidə İsmayıl qızı

Məmmədov Cavanşir Firudin
oğlu (AZ)(54) Dərinlik nasosunun cilalanmış
çubuğunda mexaniki qüvvələrin
ölçülməsi üsulu.(57) İxtira neft quyularının dərinlik
nasosunun cilalanmış çubuğundakı
mexaniki qüvvələrin ölçülməsi üsu-
luna aiddir.İxtiranın əsas məsələsi dərinlik
nasosunun cilalanmış çubuğunda
yaranan mexaniki qüvvələrin
ölçülməsi dəqiqliyinin artırılmasın-
dan ibarətdir.Qarşıya qoyulan məsələni həll
etməkdən ötrü verici, balansinin
yuxarı qolunda onun dönmə oxu
üzərində quraşdırılır, ölçmə çubuğu
vericinin hərəkətli hissəsilə mexani-
ki əlaqədə olan və balansir üzərində
onun oxuna nəzərən simmetrik,
müəyyən məsafədə sərt bağlanmış
çubuğun ortasında sərt bərkidilmiş-
dir.

(21) N 99/001607

(22) 15.08.97

(51)⁷G 01 L 19/00(76) İsayev Məzahir Məhəmməd oğ-
luMəlikov Çinqiz Məmmədağ
oğlu (AZ)

(54) Təzyiq ölçmək üçün qurğu.

(57) İxtira ölçmə texnikasına aiddir.

İxtira dayaq təzyiqlər mənbələ-
rindən istifadə etməklə təzyiqverici-
lərini avtomatik dərəcələməklə,
ölçüləcək təzyiqin nisbi və tempera-
tur xətdərini avtomatik korreksiya
etməklə, dayaq təzyiqlər mənbələri-
nin sayının xeyli ixtisarı ilə diferens-
ial təzyiq vericilərin dəqiqliyini
yüksəltməyə imkan verir.İxtiranın texniki mahiyyəti on-
dadır ki, məlum təzyiq ölçən qurğu
birinci və ikinci diferensial təzyiq
vericisindən, dayaq təzyiqlər mənbə-
bəyi, ölçülərək təzyiqlər mənbəyi,
elektropnevmatik komutator vəelektron hesablayıcı və idarəedic
qurğudan ibarət olub, əlavə üçüncü
diferensial təzyiq vericisi və tempe-
ratur vericisi ilə təmin olunmuşdur,
hansı ki, təzyiq vericilərinin «+»
giriş boşluqları öz aralarında
birləşdirilir və elektropnevmatik
komutatorun birinci çıxışına qoşu-
lurlar təzyiq vericilərinin «-» giriş
boşluqları isə elektropnevmatik ko-
mutatorun ikinci çıxışına birləşirlər,
elektropnevmatik komutatorun
girişləri dayaq və ölçülərək təzyiqlər
mənbələrinə, elektropnevmatik ko-
mutatorun idarəetmə girişi isə
elektron hesablayıcı və idarəedic
qurğusunun çıxışına, temperatur və
təzyiq vericilərinin çıxışları EHQ-
in girişlərinə qoşulurlar.

(21) N 99/001532

(22) 27.12.96

(51)⁷G 01 N 15/00

(71) AGİP S.p.A. (IT)

(72) Alberto Marsala

Marko Briqoli

Fredrik Santarelli

Adriano Fiqoni

Elio Rossi

(73) AGİP S.p.A. (IT)

(54) Dağ süxuru qırıntılarının
keçiriciliyini ölçmək üçün qurğu
və üsul.(57) İxtira, neftçıxarma sahəsinə, o
cümlədən, neft quyusunun qazılma-
sı zamanı bilavasitə götürülmüş və
adətən qazma şlamı adlanan dağ
süxuru qırıntılarının keçiriciliyini
bilavasitə ölçmək üçün qurğu və
üsula aiddir.İxtiranın qarşıya qoyduğu mə-
sələ, quyunun bütün uzunluğu üzrə,
dağ süxuru qırıntılarının keçiricili-
yinin ölçülməsini, bilavasitə neft qu-
yusunun yanında yerinə yetirmək
hesabına, ixtiranın dəqiqliyinin və
informativliyinin artırılmasından
ibarətdir.Qarşıya qoyulmuş məsələ
onunla həll olunur ki, tərkibində,
təzyiq mənbəyi və kamera mövcud
olan, kameranın, dağ süxuru
qırıntıları nümunələrinin tutqacı ilə
birlikdə gövdə funksiyasını yerinə
yetirdiyi, dağ süxuru qırıntılarının
keçiriciliyini ölçmək üçün qurğuda,
ixtiraya uyğun olaraq, gövdə, silin-
drik formada yerinə yetirilib, o
maye üçün giriş dəliyinə, gövdəni
bağlamaq üçün yivə və hidravlikkipləşdiriciyə malikdir, kipləşdirici-
nin üzərində, dağ süxuru qırıntıları
nümunələrinin disk şəkilli tutqacı
yerləşdirilib, tutqac, bişirilmiş po-
laddan hazırlanmış məsaməli ara-
kəsmə ilə örtülür, dövrədə, bağlayıcı
ilə təchiz edilib, bağlayıcı, maye
üçün çıxış dəliyinə və bağlayıcıyı
gövdəyə bərkitmək üçün yivə malik-
dir.Qarşıya qoyulmuş məsələ
həmçinin onunla həll olunur ki, neft
quyusunun bilavasitə qazılması
zamanı dağ süxuru qırıntılarının gö-
türülməsi mərhələsinin daxil oldu-
ğu, dağ süxuru qırıntılarının
keçiriciliyinin ölçülməsi üsulunda,
əvvəlcə, dağ süxuru qırıntıları
nümunələrini disk şəkilli tutqacda
yerləşdirirlər, sonra isə tutqacı, qur-
ğuda yerləşdirirlər, sonra maye
axınını tutqacdən keçirməklə, dağ
süxuru qırıntılarından keçən maye
axınının sürətini ölçürlər daha sonra
isə, ölçü nəticələrinin qiymətlərini,
Darsi tənliyində yerinə yazırlar və
həmin tənliyə əsasən hidravlik
keçiriciliyi təyin edirlər.Təklif edilən üsula uyğun ola-
raq, keçiriciliyin bilavasitə qazma
prosesi zamanı təyin edilməsi, onun
operativliyini və effektivliyini artır-
mağa imkan verir.

İXTİRA PATENTLƏRİNİN GÖSTƏRİCİLƏRİ.

SAY GÖSTƏRİCİSİ

Patentin nömrəsi	İndeks (BPT) (7 redaksiya)	Patentin nömrəsi	İndeks (BPT) (7 redaksiya)	Patentin nömrəsi	İndeks (BPT) (7 redaksiya)	Patentin nömrəsi	İndeks (BPT) (7 redaksiya)
0001	C 10M	0013	C 07D 207/30,	0028	C 09K 11/56,	0040	A 61K 31/00,
0002	C 07C 149/36		A 01N 25/00		11/62, 11/77		37/24
0003	C 07D 331/02	0014	G 01R 23/02,	0029	C 07C 27/00,	0041	A 61N 5/00,
0004	C 10M 119/02,		E 21B 47/06		C 07C 29/124,		5/06
	133/12, 137/14,	0015	F 04B 47/12		C 07C 31/04	0042	A 01N 43/00,
	167/00	0016	F 04F 1/20	0030	A 61K 7/70,		47/36
0005	C 10M 119/02,	0017	E 21B 43/00		C 07D 209/48	0043	E 21B 43/00
	129/10, 133/12,	0018	C 07C 4/18	0031	C 10M	0044	E 21B 33/13
	137/14	0019	F 16D 49/00	0032	B 24D	0045	E 21B 43/22
0006	C 07C 149/36	0020	A 63C 17/00	0033	A 61K 35/00	0046	A 01C 1/00
0007	C 10M 119/02,	0021	E 02F 7/10	0034	G 09B 23/28	0047	C 07D 311/14,
	129/10, 133/12,	0022	C 09D 3/34,	0035	G 09B 23/28		238/04,
	137/14		3/54	0036	G 09B 23/28		C 07D 235/00
0008	C 23C 12/00	0023	C 09D 5/34	0037	G 09B 23/28	0048	C 07D 213/00,
0009	C 09J 3/16	0024	F 16L 055/04	0038	A 61B 5/00,		C 09B 5/62
0010	A 61K 37/02	0025	A 61M 1/00		17/00	0049	F 16J 9/00,
0011	A 61K 37/02	0026	E 21B 17/10	0039	C 07C 97/10,		15/00,
0012	E 21B 43/01	0027	F 16B 7/00		A 61K 31/12		E 21B 17/042

SİSTEMATİK GÖSTƏRİCİSİ

İndeks (BPT) (7 redaksiya)	Patentin nömrəsi	İndeks (BPT) (7 redaksiya)	Patentin nömrəsi	İndeks (BPT) (7 redaksiya)	Patentin nömrəsi	İndeks (BPT) (7 redaksiya)	Patentin nömrəsi
A 01C 1/00	0046	C 07C 149/36	0002	C 10M 119/02,		F 16L 055/04	0024
A 01N 43/00, 47/36	0042	C 07D 207/30,		129/10, 133/12,		G 01R 23/02,	
A 61B 5/00, 17/00	0038	A 01 N 25/00	0013	137/14	0007	E 21B 47/06	0014
A 61K 7/70,		C 07D 213/00,		C 10M 119/02,		G 09B 23/28	0034
C 07D 209/48	0030	C 09B 5/62	0048	133/12, 137/14,		G 09B 23/28	0035
A 61K 31/00, 37/24	0040	C 07D 311/14,		167/00	0004	G 09B 23/28	0036
A 61K 35/00	0033	238/04,		C 23C 12/00	0008	G 09B 23/28	0037
A 61K 37/02	0010	C 07D 235/00	0047	E 02F 7/10	0021		
A 61K 37/02	0011	C 07D 331/02	0003	E 21B 17/10	0026		
A 61M 1/00	0025	C 09D 3/34, 3/54	0022	E 21B 33/13	0044		
A 61N 5/00, 5/06	0020	C 09D 5/34	0023	E 21B 43/00	0043		
B 24D	0032	C 09J 3/16	0009	E 21B 43/01	0012		
C 07C 4/18	0018	C 09K 11/56,		E 21B 43/22	0045		
C 07C 27/00,		11/62, 11/77	0028	F 04B 47/12	0015		
C 07C 29/124,		C 10M	0001	F 04F 1/20	0016		
C 07C 31/04	0029	C 10M	0031	F 16B 7/00	0027		
C 07C 97/10,		C 10M 119/02,		F 16D 49/00	0019		
A 61K 31/12	0039	129/10, 133/12,		F 16J 9/00, 15/00,			
C 07C 149/36	0006	137/14	0005	E 21B 17/042	0049		

PATENT VERİLƏN İDDİA SƏNƏDLƏRİNİN SAY GÖSTƏRİCİSİ

İddia sənədinin nömrəsi	Patentin nömrəsi	İddia sənədinin nömrəsi	Patentin nömrəsi	İddia sənədinin nömrəsi	Patentin nömrəsi	İddia sənədinin nömrəsi	Patentin nömrəsi
94/000342	0021	96/000730	0035	97/000997	0029	98/001174	0020
94/000347	0041	96/000731	0037	98/001010	0014	98/001175	0016
94/000430	0038	96/000732	0036	98/001047	0002	99/001322	0045
95/000510	0030	96/000741	0008	98/001054	0028	99/001351	0032
95/000548	0042	96/000746	0015	98/001055	0049	99/001382	0046
95/000647	0005	96/000759	0007	98/001060	0006	99/001385	0044
95/000651	0040	96/000861	0004	98/001072	0003	99/001386	0043
95/000665	0009	97/000914	0012	98/001089	0001	99/001427	0025
95/000673	0013	97/000943	0011	98/001095	0031	99/001431	0026
95/000680	0033	97/000944	0010	98/001101	0047	99/001432	0027
96/000698	0039	97/000949	0017	98/001108	0023		
96/000710	0018	97/000960	0019	98/001109	0022		
96/000713	0034	97/000986	0024	98/001124	0048		

**SƏNAYE MÜLKİYYƏTİ OBYEKTlərİNƏ GÖRƏ
MÜHAFİZƏ SƏNƏDLƏRİNDƏN ÇIXAN
HÜQUQLARIN LİSENZIYA MÜQAVİLƏSİLƏ VƏ YA
GÜZƏŞT YOLU İLƏ VERİLMƏSİ VƏ BUNUN
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ DÖVLƏT
REYESTRİNDƏ QEYD OLUNMASI BARƏDƏ
MƏLUMAT**

İXTİRAYA GÖRƏ İDDİA SƏNƏDİ ÜZRƏ HÜQUQLARIN VERİLMƏSİ HAQQINDA MÜQAVİLƏLƏR.

Qeydiyyat nömrəsi: № 03

İddiaçı «HITEC AS» firması 98/001079№-li iddia sənədi üzrə bütün hüquqlarını «HITEC SYSTEMS AS» firmasına verir.

Müqavilənin qeydiyyat tarixi: 04.07.2000

İXTİRAYA GÖRƏ PATENT ÜZRƏ HÜQUQLARIN VERİLMƏSİ HAQQINDA MÜQAVİLƏLƏR.

Qeydiyyat nömrəsi: № 01

İxtira patentinin sahibi «SHELL AGRAR GmbH & Co., KG» firması P990083 №-li patent üzrə bütün hüquqlarını «SHELL INTERNATIONALE RESEARCH MAATSCHAPPIJ B.V» firmasına verir.

Müqavilənin qeydiyyat Tarixi: 10.01.2000

Qeydiyyat nömrəsi: № 02

İxtira patentinin sahibi «REOR» firması P990092 №-li patent üzrə bütün hüquqlarını Raxmanın Vladimir Timofeyeviça verir.

Müqavilənin qeydiyyat tarixi: 27.06.2000

İDDİA SƏNƏDİ ÜZRƏ İXTİRALARDAN İSTİFADƏ HAQQINDA MÜQAVİLƏLƏR.

Qeydiyyat nömrəsi: № 01 (qeyri müstəsna lisenziya)

İddiaçı «İNGİBİTOR» DKM-si 1366Π №-li iddia sənədi üzrə ixtiranın istifadəsinə görə bütün hüquqlarını «Bulla-dəniz» NQÇİ-nə verir.

Müqavilənin qeydiyyat tarixi: 28.02.2000

Müqavilənin qüvvədə olma tarixi: qeydiyyat tarixindən 1 il ərzində

Qeydiyyat nömrəsi: № 02 (qeyri müstəsna lisenziya)

İddiaçı «İNGİBİTOR» DKM-si 1366Π №-li iddia sənədi üzrə ixtiranın istifadəsinə görə bütün hüquqlarını «Qum adası» NQÇİ-nə verir.

Müqavilənin qeydiyyat tarixi: 28.02.2000

Müqavilənin qüvvədə olma tarixi: qeydiyyat tarixindən 1 il ərzində

LİSENZIYA MÜQAVİLƏLƏRİ.

Lisenziya müqaviləsi № 01

i2000 0193 № - li patentdə qorunan ixtiranın istifadəsinə dair hüquqların verilməsi barəsində müstəsna lisenziya

Lisenziar: Rüstəmov Musa İsmayıl oğlu, Sadıxov Fikrət Məmməd oğlu, Fərhadova Gülnarə Tağı qızı, Babayev Əbülfəz İsmayıl oğlu, Kazımov Sabir Məmmədəli oğlu, İbrahimov Hikmət Camal oğlu

Lisenziat: «SİNTEZKAUÇUK» zavodu

Fəaliyyət ərazisi: lisenziatın ərazisi

Müqavilənin qeydiyyat tarixi: 25.02.2001

Müqavilənin qüvvədə olma tarixi: patentin qüvvədə olma müddəti qurtarana qədər

Lisenziya müqaviləsi № 02

i2000 0193 № - li patentdə qorunan ixtiranın istifadəsinə dair hüquqların verilməsi barəsində müstəsna lisenziya

Lisenziar: Rüstəmov Musa İsmayıl oğlu, Sadıxov Fikrət Məmməd oğlu, Fərhadova Gülnarə Tağı qızı, Babayev Əbülfəz İsmayıl oğlu, Kazımov Sabir Məmmədəli oğlu, İbrahimov Hikmət Camal oğlu, Məmmədov Novruz Əli oğlu

Lisenziat: «SİNEROL» EİM

Fəaliyyət ərazisi: lisenziatın ərazisi

Müqavilənin qeydiyyat tarixi: 25.02.2001

Müqavilənin qüvvədə olma tarixi: patentin qüvvədə olma müddəti qurtarana qədər

**DÖVLƏT RÜSUMUNUN ÖDƏNİLMƏMƏSİ İLƏ ƏLAQƏDƏR
OLARAQ PATENTİN QÜVVƏDƏN DÜŞMƏSİ BARƏDƏ
MƏLUMAT**

PATENTİN NÖMRƏSİ	PATENTİN QÜVVƏDƏN DÜŞMƏSİ TARİXİ	PATENTİN NÖMRƏSİ	PATENTİN QÜVVƏDƏN DÜŞMƏSİ TARİXİ	PATENTİN NÖMRƏSİ	PATENTİN QÜVVƏDƏN DÜŞMƏSİ TARİXİ
950005	12.06.2000	970065	22.06.2001	990054	06.08.2000
950008	23.10.2000	970076	13.09.2000	990057	07.07.2000
950009	08.06.2000	980012	05.07.2000	990060	26.09.2000
950010	08.09.2000	980020	17.09.2000	990065	13.04.2000
950013	18.04.2000	980021	09.07.2000	990066	16.01.2000
950023	23.10.2000	980026	23.10.2000	990067	16.01.2000
950024	28.02.2000	980032	29.06.2000	990068	19.11.1999
950030	31.05.2000	980036	16.09.1999	990069	09.06.2000
960003	26.08.2000	980043	12.05.2000	990070	09.06.2000
960006	05.07.2000	980045	08.06.2000	990071	09.06.2000
960016	14.06.2000	980047	11.10.1999	990072	28.09.2000
960021	02.08.2000	980048	11.11.1999	990076	19.10.1999
960022	23.10.2000	980061	07.09.1999	990081	09.08.2000
960023	03.10.2000	980062	31.05.2000	990082	12.05.2000
960024	28.08.2000	980064	04.10.1999	990084	15.04.2000
960028	19.09.2000	980069	15.07.2000	990085	25.07.2000
960029	13.10.2000	980070	26.07.2000	990086	12.12.1999
960050	04.05.2000	980072	28.09.2000	990090	06.09.2000
960056	08.07.2000	980073	12.09.2000	990093	02.10.2000
960059	14.04.2000	980074	30.01.2000	990096	03.08.2000
960061	17.08.2000	980088	17.05.2000	990097	03.08.2000
960062	29.07.2000	980091	24.10.1999	990099	23.04.2000
960066	04.03.2000	980092	15.10.1999	990100	22.06.2000
960067	03.04.2000	980095	18.04.2000	990107	03.05.2000
960068	07.02.2000	990003	05.09.1999	990108	28.06.2000
960069	28.03.2000	990006	06.09.2000	990109	28.06.2000
960070	04.03.2000	990007	30.06.2000	990111	09.08.2000
960072	31.07.2001	990010	13.07.2000	990115	05.08.2000
960073	31.07.2000	990012	13.07.2000	990116	24.01.2000
970006	20.04.2000	990013	13.06.2000	990120	18.07.2000
970007	08.06.2000	990014	15.07.2000	990121	17.08.2000
970010	30.03.2000	990018	10.02.2000	990123	03.10.2000
970015	21.06.2000	990022	12.05.2000	990126	02.10.2000
970016	16.08.2000	990023	02.08.2000	990127	02.10.2000
970018	03.10.2000	990024	04.08.2000	990129	05.10.2000
970019	08.08.2000	990027	12.07.2000	990132	05.06.2000
970020	24.06.2000	990031	09.10.2000	990133	03.09.2000
970028	27.06.2000	990032	09.10.2000	990137	19.10.2000
970042	28.06.2000	990033	13.04.2000	990138	17.03.2000
970047	18.05.2000	990034	16.10.2000	990145	24.05.2000
970048	22.01.2000	990039	20.08.2000	990147	08.07.2000
970056	25.05.2000	990042	17.02.2000	990148	23.06.2000
970057	25.05.2000	990045	08.08.2000	990151	11.03.2000
970058	02.05.2000	990048	06.03.2000	990152	14.03.2000
970062	18.04.2000	990051	10.10.2000	990153	21.10.2000

PATENTİN NÖMRƏSİ	PATENTİN QÜVVƏDƏN DÜŞMƏSİ TARİXİ	PATENTİN NÖMRƏSİ	PATENTİN QÜVVƏDƏN DÜŞMƏSİ TARİXİ	PATENTİN NÖMRƏSİ	PATENTİN QÜVVƏDƏN DÜŞMƏSİ TARİXİ
990158	11.05.2000	i2000 0020	11.10.2000		
990160	15.09.2000	i2000 0022	03.01.2000		
990163	13.07.2000	i2000 0026	28.03.2000		
990164	13.07.2000	i2000 0027	06.07.2000		
990165	09.08.2000	i2000 0029	04.10.2000		
990168	03.08.2000	i2000 0035	17.05.2000		
990175	19.05.2000	i2000 0041	26.02.2000		
990178	19.05.2000	i2000 0043	09.06.2000		
990179	27.09.2000	i2000 0045	07.09.2000		
990182	29.09.2000	i2000 0050	13.09.2000		
990187	26.06.2000	i2000 0054	14.04.2000		
990188	24.04.2000	i2000 0067	01.06.2000		
990192	06.04.2000	i2000 0068	22.10.2000		
990198	01.10.2000	i2000 0071	15.05.2000		
990201	10.10.2000	i2000 0074	28.06.2000		
990203	02.06.2000	i2000 0097	24.07.2000		
990205	02.09.2000	i2000 0100	28.09.2000		
990206	02.09.2000	i2000 0110	14.07.2000		
990208	31.05.2000	i2000 0116	08.07.2000		
990209	16.09.2000	i2000 0128	30.06.2000		
990210	09.09.2000	i2000 0129	06.08.2000		
990211	10.04.2000	i2000 0130	12.07.2000		
990212	11.04.2000	i2000 0131	27.09.2000		
990213	21.05.2000	i2000 0132	23.09.2000		
990215	08.06.2000	i2000 0133	27.09.2000		
990216	08.06.2000	i2000 0135	24.07.2000		
990217	08.06.2000	i2000 0136	14.07.2000		
990219	24.06.2000	i2000 0137	07.09.2000		
990221	09.07.2000	i2000 0138	07.09.2000		
990222	21.07.2000	i2000 0146	10.08.2000		
990223	21.07.2000	i2000 0152	13.05.2000		
990224	21.07.2000	i2000 0153	09.09.2000		
990225	21.07.2000	i2000 0155	12.07.2000		
990226	21.07.2000	i2000 0156	24.08.2000		
990227	17.04.2000	i2000 0158	19.05.2000		
990228	13.07.2000	i2000 0159	01.06.2000		
990230	02.05.2000	i2000 0163	10.10.2000		
990231	08.10.2000	i2000 0200	29.10.2000		
990232	30.09.2000	I2001 0021	21.04.2000		
990233	30.09.2000	i980016	10.07.2001(20)		
990234	30.09.2000				
i2000 0001	29.09.2000				
i2000 0002	05.07.2000				
i2000 0004	10.07.2000				
i2000 0007	30.03.2000				
i2000 0008	28.06.2000				
i2000 0010	16.10.2000				
i2000 0015	12.05.2000				
i2000 0016	12.05.2000				
i2000 0017	12.05.2000				
i2000 0018	18.08.2000				

Раздел А.**Удовлетворение жизненных потребностей человека.****А 01**

(21) N 99/001597

(22) 30.11.99

(51)⁷A 01 B 79/02, C 05 D 11/00

(71) Бакинский Государственный Университет им. М.А. Расулзаде (AZ)

(72) Ахмедов Али Раджаб оглы Кузина Татьяна Александровна

(73) Бакинский Государственный Университет им. М.А. Расулзаде (AZ)

(54) Способ получения плодородной почвы из карбонатных пород.

(57) Изобретение относится к сельскому хозяйству, а именно к получению плодородной почвы из пород искусственным способом.

Сущность предлагаемого способа получения плодородной почвы из карбонатных пород заключается в том, что породы размельчают до частиц диаметром 0,05-0,01 мм; с целью образования коллоидальных частиц размельченные продукты пород обрабатывают минеральной кислотой и выдерживают в течение 5-24 часов; затем обогащают органическим веществом типа R-S, минеральными элементами в виде химических соединений; для превращения смеси в структурную почву и повышения ее биологической активности к смеси добавляют целлюлозный клей и калийные соли нафтеновых кислот с перемешиванием, причем соотношение, % мас. частиц пород и серной кислоты выбирают равным 1: 0,2 : 0,3; соотношение смеси и органических веществ типа R-S, % мас., выбирают равным 1:0,3:0,4; соотношение смеси и минеральных элементов, % мас., выбирают:

квасцы железо-аммонийные	- 1:0,03
аммоний молибденово-кислый	- 1:0,01
мочевина	- 1:0,02

натрий тетраборнокислый - 1:0,01
калий фосфорнокислый - 1:0,03
нитрат калия - 1: 0,02
медь сернокислая - 1:0,01
Соотношение смеси и целлюлозного клея, % мас., выбирают равным 1:0,2 и соотношение смеси и калийных солей нафтеновых кислот, % мас., выбирают равным 1:0,01:0,05.

(21) N 98/001139

(22) 31.07.97

(51) A 01 N 33/00, C 07 D 207/30, C 07 B 35/00

(71) Американ Цианамид Компани (US)

(72) Мими Джих-Пей Джоу Шааф Стивен Брант Джинан Джеймс Ксу Эндрю Эвелин Голдсмит Энтони Френсиз Уолкер Патрик Чарльз Мауэри Эдвард С. Донохью Сринивасан Раджан

(73) Американ Цианамид Компани (US)

(54) Способ получения стабильных арилпиррольных частиц, стабильные арилпиррольные частицы и композиция концентрата суспензии.

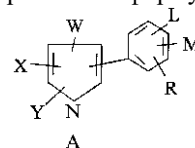
(57) Изобретение относится к области защиты зерновых вредителей –насекомых и клещей, которые приносят огромные экономические потери из-за снижения урожая зерновых и снижения качества зерна.

Задача заключалась в том, чтобы создать процесс стабилизации арилпиррольных частиц, получить стабильные предсказуемые в размерах частицы арилпиррола, а также композиции на их основе пригодные для борьбы с вредителями зерновых.

Задача решена тем, что предложен способ получения стабильных арилпиррольных частиц, причем получают смесь, содержащую арилпиррольные частицы, диспергирующее вещество и воду.

Полученную смесь хранят при температуре от 25 до 80⁰С для получения выдержанной смеси и затем измельчают выдержанную смесь, получая при этом стабильные арилпиррольные частицы.

Арилпиррол имеет формулу:

где заместители имеют определенное значение, и является в частности хлорфенапирином. Частицы его в первой смеси содержат меньше 80% полиморфа 1. Состав первой смеси кроме арилпиррольных частиц содержит диспергирующее вещество, стерический стабилизатор, суспендирующее вещество, антифризное и пеногоящее вещество, а также консервант, загуститель и воду. Изобретение позволяет получить частицы арилпиррола стабильные при хранении длительное время и активные препараты на них основе.

А 61

(21) N 99/001640

(22) 14.12.99

(51)⁷ A 61 B 5/04, G 06 F 15/42

(76) Коренякина Инна Геннадьевна

Кулиева Гюльнара Александровна

Письменов Александр Владимирович

Скубилин Михаил Демьянович (AZ)

(54) Устройство для анализа родовой деятельности.

(57) Изобретение относится к медицине, в частности к акушерству, и вычислительной технике. Оно может быть использовано для анализа родовой деятельности по фактическому физиологическому состоянию организма роженицы.

Для повышения качества оценки текущего состояния пациента, в устройство, содержащее генератор тактовых импульсов, источник опорных напряжений, датчик сократительной функции матки, первый и второй пороговые элементы, три формирователя импульсов, два элемента НЕ, два элемента ИЛИ, два триггера, два элемента И, два счетчика импульсов, арифметический блок, блоки индикации и элемент задержки

введены три формирователя импульсов, два счетчика импульсов, шесть групп элементов И, одновибратор, два элемента задержки и два регистра памяти, соединенные соответствующим образом.

(21) N 99/001550

(22) 25.03.99

(51)⁷ A 61 B 17/56

(76) Самедзаде Расим Муса оглы
Самедзаде Рустам Расим оглы (AZ)

(54) Устройство для определения изменения костных структур по оптической плотности рентгенограмм.

(57) Изобретение относится к области медицины, а именно к травматологии, ортопедии и рентгенологии.

Сущность изобретения заключается в том, что устройство состоит из коробки, внутри которой размещена плата, а на боковой поверхности, встроены постоянные магниты, и съемного рукава. Электрическая схема в нем выполнена в виде моста с двумя плечами, к каждому из которых подключены по одному фотодиоду, установленных на свободном конце рукава, с возможностью восприятия изменений оптической плотности почернения на участках рентгенограммы, причем электрическая схема, подключена к источнику постоянного напряжения, размещенного в корпусе, а индикатор, подключен к схеме с возможностью выдачи информации в цифровом виде.

Предлагаемое изобретение повышает чувствительность, точность достоверных изменений в структуре костной ткани, уменьшается его габаритные размеры, с улучшением эксплуатационных свойств и увеличением удобств при обследовании рентгенограмм.

(21) N 99/001525

(22) 02.09.99

(51)⁷ A 61 H 39/02

(76) Меликов Малик Зарбали оглы (AZ)

(54) Устройство для акупунктуры.

(57) Изобретение относится к медицине и к медицинской технике, а именно к устройствам непосредственного, глубокого физического воздействия на телесные акупунктурные точки человека.

Задачей изобретения является повышение эффективности и расширение функциональных возможностей устройства для акупунктуры.

Для решения поставленной задачи в устройстве для акупунктуры, содержащем стержень с рабочим концом, укрепленный на ней узкой частью спиральную пружину конической формы и грузом, в качестве которого принят постоянный магнит, расположенный в воздушном зазоре вибратора, представляющего собой торидаальный магнит с обмоткой, выводы которой подключены к источнику переменного напряжения, расположенного в корпусе с телескопической поверхностью, причем нижняя часть корпуса выполнена гибкой в виде сильфона и установлена на присосках.

(21) N 99/001634

(22) 02.09.99

(51)⁷ A 61 H 39/08

(76) Меликов Малик Зарбали оглы (AZ)

(54) Устройство для электропунктуры и электростимуляции.

(57) Устройство для электропунктуры и электростимуляции относится к медицинской технике, и может быть использовано при проведении электростимуляции, а также определении и воздействии на акупунктурные точки.

Задачей изобретения является расширение функциональных возможностей устройства.

Для решения поставленной задачи в устройстве для электропунктуры и электростимуляции, включающем корпус, расположенные на оси, связанной с рукояткой диски с иглами, выполненные из диэлектрических материалов и ис-

точник электрического заряда, образованный трущейся парой из различных диэлектрических материалов, в конце оси дополнительно всажен стержень с шаровой поверхностью, с возможностью определения местонахождения биологически активных точек, рабочий конец которого просверлен, поверхность корпуса выполнена из электропроводного материала, внутри него размещен источник постоянного тока, положительный полюс которого подключен к корпусу, а отрицательный полюс подключен к дискам, клеммы индикатора подключены к электрической цепи.

(21) N 99/001546

(22) 19.11.99

(51)⁷ A 61 K 39/00

(71) Азербайджанский Медицинский Университет, Ибишов Камил Гусейнгулу оглы (AZ)

(72) Ибишов Камил Гусейнгулу оглы

(73) Азербайджанский Медицинский Университет, Ибишов Камил Гусейнгулу оглы (AZ)

(54) Лекарственная композиция Ибишова.

(57) Изобретение относится к фармакологии, особенно к фармакологии острых хирургических гнойно-воспалительных заболеваний, а также тяжелых повреждений внутренних органов и мягких тканей. В связи с этим ее можно использовать при перитоните, септических гнойно-воспалительных заболеваниях и др.

Сущность изобретения заключается в том, что лекарственная композиция, включающая 1% раствор диоксида, 4% раствор гентамицина, содержит растворы ампициллина и трипсина при следующем объемном соотношении компонентов:

1% раствор диоксида - 10–20
4% раствор гентамицина - 1–2
0,05% раствор трипсина - 15–20
10% раствор ампициллина - 5–10

Эффективность заявляемой композиции состоит в том, что составляющие ее компоненты хорошо взаимодействуют и оказывают вы-

раженное потенцированное дей-
ствие на патогенную гнойную ин-
фекцию широкого спектра.

Раздел В.

Различные технологические процессы.

В 01

(21) N 99/001369

(22) 27.04.99

(51)⁷В 01 J 37/04

(76) Садыхов Фикрет Мамед ог-
лы
Рустамов Муса Исмаил оглы
Бабаев Абульфаз Исмаил ог-
лы

Фархадова Гюльнара Таги
кызы

Кязимов Сабир Мамедали
оглы

Ибрагимов Хикмет Джамал
оглы (AZ)

(54) Способ получения катали-
затора конверсии углеводоро-
дов.

(57) Изобретение относится к об-
ласти катализа, в частности полу-
чения катализаторов конверсии
углеводородов.

Задача заключалась в расши-
рении ассортимента существую-
щих катализаторов и создании про-
мышленно применимого способа
получения конверсии углеводоро-
дов.

Задача решена тем, что пред-
ложен способ получения катализа-
тора конверсии углеводородов хло-
рированием металлического алю-
миния при повышенной температу-
ре в присутствии активатора в
среде растворителя, причем хлори-
рование проводят при температуре
130-150⁰С 1,2,3-трихлорпропаном
и растворителями являются низ-
шие алкилароматические углеводо-
роды, при соотношении А1: хлори-
рующий агент: растворитель
1:6,0 :6,54: 9,41:13,43 : 0,0017 :
0,00235

Способ позволяет получить
активный катализатор.

В 03

(21) N 99/001136

(22) 31.03.98

(51)⁷В 03 С 5/02, С 02 F 1/46

(71) ГосНИПИ «Гипроморнефте-
газ» (AZ)

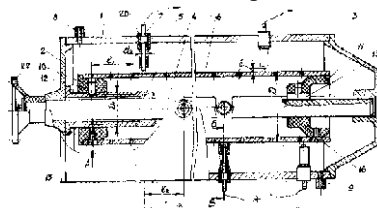
(72) Гумбатов Гасан Гашим оглы
Алиев Назим Али оглы
Абдуллаев Али Иззет оглы
Нуриев Нури Буниат оглы
Ягубов Ягуб Таир оглы
Асланов Аскер Гусейн оглы
Зейналов Натик Надир оглы
Магеррамова Саида Вехти
гызы

(73) ГосНИПИ «Гипроморнефте-
газ» (AZ)

(54) Электроразрядная камера
для обеззараживания жид-
костей.

(57) Изобретение относится к об-
ласти очистки и обеззараживания
жидкостей путем создания в них
электрических разрядов.

Сущность изобретения заклю-
чается в том, что электроразрядная
камера для обеззараживания жид-
костей, содержащая корпус и закрепленные на нем электроизолиро-
ванные стержневые электроды,
расположенные радиально вдоль
корпуса, центральный электрод,
вал, входной и сливной патрубки,
снабжена направляющей, которая
установлена неподвижно на вале и
имеет двухстороннюю бесконеч-
ную винтовую нарезку на наруж-
ной поверхности, а центральный
электрод, выполнен перфорирован-
ным и посажен на две диэлектри-
ческие втулки, одна из которых
снабжена пальцем и взаимодей-
ствует с винтовой нарезкой направ-
ляющей с возможностью относи-
тельного реверсивного винтового
движения, а другая – с валом с воз-
можностью осевого перемещения.

При этом, если вращение вала
равномерное, то отношение вре-
мени полного осевого перемеще-
ния центрального электрода к
количеству электрических разря-

дов за то же время является беско-
нечной дробью если же вращение
вала прерывистое, то поворот его
происходит с частотой равной час-
тоте электрических разрядов, на
угол, равный $360^0 d/\pi D$,

где: d- диаметр эрозионной лунки

D-диаметр центрального элект-
рода, а шаг нарезки направляю-
щей равен или меньше диаметра
эрозионной лунки.

Благодаря изобретению увели-
чивается КПД использования цен-
трального электрода, продолжи-
тельность непрерывной работы
камеры, ее производительность и
КПД, исключается повторный эро-
зионный износ образованных ранее
лунок.

В 60

(21) N 99/001445

(22) 07.10.99

(51)⁷В 60 G 7/00

(76) Гусейнов Гусейн Али оглы
(AZ)

(54) Сигнализатор запредельных
углов развала независимой
передней подвески автомо-
биля.

(57) Изобретение относится к
передней независимой подвеске
автомобиля любой конструкции.

Задачей изобретения является
увеличение долговечности и на-
дежности передней независимой
подвески любой конструкции с
любым типом рулевого механизма
путем раннего выявления наруше-
ния углов развала колес как поло-
жительного, так и отрицательного,
без проверки на стенде при значи-
тельном упрощении конструкции.

Задача, согласно изобретению,
в сигнализаторе запредельных уг-
лов развала передней независимой
подвески автомобиля, содержащем
двухпозиционный выключатель
положения и кронштейн, решена
тем, что кронштейн, являющийся
неотъемлемой конструктивной ча-
стью или поворотного кулака или
поворотного рычага телескопиче-
ской стойки, несущей на себе пов-
торный кулак, выполнен с отвер-
стием, перпендикулярным плос-
кости изменения угла развала ко-

лес, а двухпозиционный выключатель, включаемый в электрическую цепь с двумя контрольными лампами, включателем-тумблером жестко закреплена в своем нейтральном положении в отверстии кронштейна и наполнен электролитом.

Раздел С.

Химия и металлургия.

С 01

(21) N 99/001572

(22) 14.01.99

(51)⁷C 01 B 7/00

(76) Мамедов Фирудин Ибрагим оглы

Дадашева Рена Бахрам кызы

Ахмедова Кёнуль Рамиз кызы (AZ)

(54) Электромагнитный датчик линейных и угловых перемещений.

(57) Изобретение относится к измерительной технике и может быть использовано для одновременного измерения линейных и угловых перемещений в различных отраслях промышленности.

Задачей изобретения является расширение функциональных возможностей датчика.

Для решения поставленной задачи в электромагнитном датчике линейных и угловых перемещений содержащем установленные с возможностью линейного перемещения ферромагнитный сердечник и цилиндрический неподвижный магнитопровод с токоотводами от её секций и с резисторами на внутренней поверхности сердечника выполнены продольные пазы в каждом из которых размещены соответствующие секции с обмоткой возбуждения и измерительной обмоткой с токоотводами к резисторам имеющим одинаковые номинальные сопротивления, соединенные выводами в общий узел, а также введен вращающийся магнитопровод.

(21) N a2000 0100

(22) 25.11.99

(51)⁷C 01 F 11/28

(76) Абдуллаев Надир Мамед оглы

Агаев Меджнун Ислам оглы

Рзаев Байрам Зульфугар оглы (AZ)

(54) Способ получения хлорида кальция.

(57) Предлагаемое изобретение относится к технологии неорганических веществ и может быть использовано в производстве хлорида кальция, в частности к электрохимическим методам получения хлорида кальция используемого в медицинских целях.

Разработан способ получения хлорида кальция электрохимическим путем.

Поставленная задача достигается способом получения раствора хлорида кальция, включающим взаимодействие известкового компонента с хлоросодержащим реагентом, очистку полученного раствора от примесей, вводят хлорид кальция и подвергают полученный гидроксид хлорид электролитической обработке, а затем проводят нейтрализацию очищенного раствора гидрооксихлорида хлористым водородом.

Содержание хлорида кальция составляет не менее 99% и эффективно может быть использовано в медицине.

готовления асфальтобетонных смесей.

Предлагается активатор минеральных порошков, полученных из карбонатных пород, содержащий кубовые остатки дистилляции природных нафтеновых кислот (КОДНК) и битум в соотношении масс 0,2-1,0: 1,0, взятого в количестве 1...2% к массе минерального порошка и способ приготовления асфальтобетонной смеси с использованием предложенного активатора. Для активации взяты известняки – ракушечники прочностью не ниже 3,0 Мпа.

Полученный активированный минеральный порошок характеризуется повышенными показателями тонкости помола (проход через сито 0,09), меньшей пористостью и набухаемостью в воде.

Асфальтобетонная смесь, полученная с использованием активатора минерального порошка, содержащего КОДНК и битум обладает повышенными показателями прочности при 20⁰C, 50⁰C и более высоких температурах, а также водостойкости по сравнению с прототипом и неактивированным порошком.

Предложенный активатор минерального порошка снижает расход битума при получении асфальтобетонной смеси по сравнению с неактивированным порошком в среднем на 25%, а с прототипом на 10%.

С 04

(21) N 99/001616

(22) 15.02.99

(51)⁷C 04 B 26/26, C 08 L 95/00

(76) Алиев Али Муса оглы

Алиев Кямил Али оглы

Алиев Эльнур Али оглы

Алиев Ильяс Муса оглы

Османов Нариман Неймат оглы (AZ)

(54) Активатор минерального порошка и способ приготовления асфальтобетонной смеси.

(57) Изобретение относится к дорожно-строительным материалам и может быть использовано для при-

С 07

(21) N 99/001598

(22) 24.06.99

(51)⁷C 07 C 143/34, C 23 F 11/16, 11/14

(71) Институт Неорганической и Физической Химии Академии Наук Азербайджанской Республики. (AZ)

(72) Агаева Зенфира Рза кызы Садыхов Кямил Исмаил оглы

Агаев Амирчобан Насир оглы

Зейналов Сабир Дадаш оглы

(73) Институт Неорганической и Физической Химии Академии Наук Азербайджанской Республики.

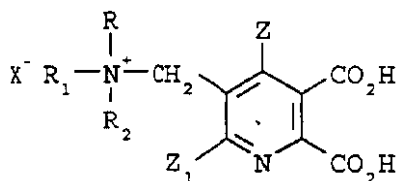
(54) Способ получения ингибитора коррозии стали.

(57) Изобретение относится к области защиты металлов от коррозии, в частности, защите металлического оборудования нефтедобывающих скважин при помощи ингибиторов коррозии металлов.

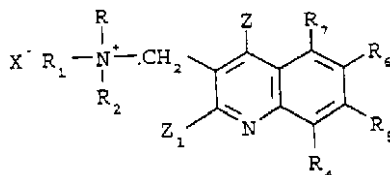
Задачей предлагаемого изобретения является повышение степени защиты металлов при низких концентрациях.

Поставленная задача достигается тем, что ингибитор коррозии стали получают нейтрализацией кислого гудрона шламом, отходом от центрифугирования алкилфенольной присадки ИХП-101.

Полученный ингибитор коррозии стали проявляет высокие ингибирующие свойства в агрессивной коррозионной среде ($t=98,5\%$) при концентрации 100 мг/л и может быть использован для защиты стального оборудования нефтяных и газоконденсатных скважин.

проводят окисление галогенида замещенного (3-хинолилметил) аммония, формулы 2

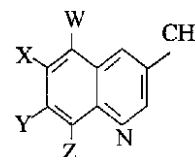

и их кислотно-аддитивных солей, перекисью водорода в присутствии водного основания.

Данный способ позволяет получать целевые соединения - галиды [(5,6-дикарбокси-пиридил)-метил] аммония с высоким выходом и высокой степенью чистоты.

где W, X, Y, Z - независимо представляют собой водород, галогена, NO, NH₂ или -0-алкил с прямым или разветвленным C₁-C₆; В-представляет хлор, бром или четвертичный галогенид аммония, или В может быть -0-алкил с прямым или разветвленным C₁-C₆, при условии, что W, X, Y, Z не являются водородом, и В - не является -0-алкилом, как полупродукт для производства гербицида.

Предложен также способ получения соединения формулы 1, для чего предусмотрено взаимодействие соединения формулы 2

с радиальным галогенирующим, до образования соединения формулы 3

(21) N 98/001134

(22) 09.06.97

(51) C 07 D 213/80, 213/38, 213/807, 401/04 // A 61 K 31/44

(71) Американ Цианамид Компани (US)

(72) Вен-Ксу Ву

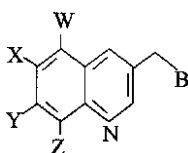
(73) Американ Цианамид Компани (US)

(54) Способ получения галогенидов [(5,6-дикарбокси-3-пиридил)-метил] аммония и способ получения имидазолиновых соединений.

(57) Изобретение относится к области органического синтеза, в частности к синтезу соединения пригодных для производства гербицидов.

Задача заключается в создании эффективного и простого способа получения галидов [(5,6-дикарбокси-3-пиридил)-метил] аммония.

Задача решена тем, что для получения [(5,6-дикарбокси-3-пиридил)-метил] аммония формулы 1

(21) N 97/000996

(22) 04.06.96

(51) C 07 D 215/00

(71) Американ Цианамид Компани (US)

(72) Генри Ли Стронг

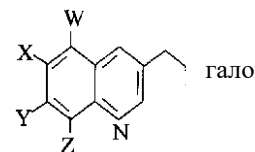
(73) Американ Цианамид Компани (US)

(54) Замещённые хинолины в качестве полупродуктов для производства гербицидов и способ их получения.

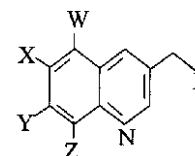
(57) Изобретение относится к области органического синтеза, в частности получению замещенных хинолинов для производства гербицидов.

Задача заключалась в поиске гербицидных промежуточных соединений пригодных для получения 2-/4-изопропил - метил- 5 - оксо - 2имидазолидинин/-5 метоксиметил никотиновой кислоты.

Задача решена тем, что предложено соединение формулы 1

после чего соединение формулы 3 взаимодействует с третичным амином, до образования соединения формулы 4

и взаимодействие соединения 4 с алкоксидом металла ROM, где R-представляет собою прямой или разветвленный C₁ - C₆ алкил и М - представляет собою натрий, литий или калий.

C 08

(21) N 99/001442

(22) 15.12.98

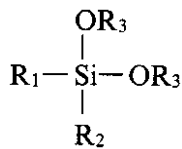
(51) C 08 F 4/656

(71) Монтелл Норт Америка Инк. (US)

- (72) Стюарт Константин А.
Ивейн Эрик Дж.
(73) Монтелл Норт Америка Инк.
(US)
(54) Аминосилановые соединения – как донор электронов и катализатор для полимеризации α -олефинов, содержащий аminosилановые соединения.

(57) Изобретение относится к области катализа и полимеризации олефинов, в частности к катализаторным системам Циглера-Натта. Задача заключается в расширении ассортимента силановых соединений и катализаторов на их основе пригодных для синтеза качественных полимеров.

Задача решена тем, что предложен аminosилан с формулой:

где: R_1 является нормальным или разветвленным C_{1-22} алкилом или C_{3-22} циклоалкилом, который может быть замещен, по меньшей мере одним, атомом галогена; R_2 является бис (нормальным или разветвленным C_{1-22} алкил или C_{3-22} циклоалкил) аминогруппой, замещенным пиперидинилом, замещенным пирролидинилом, декагидрохинолинилом, 1,2,3,4- тетрагидрохинолинилом или 1,2,3,4- тетрагидроизохинолинилом с заместителем, выбранным из группы, состоящей из C_{1-8} алкила, фенила, C_{3-8} нормального или разветвленного алкилзамещенного фенилом и триметилсилилом при условии, что, когда заместитель является C_{1-8} алкилом, должны присутствовать, по меньшей мере две, группы заместителя и R_1 должен содержать галоген; и R_3 является нормальным или разветвленным C_{1-8} алкилом или C_{3-8} циклоалкилом. Аminosилан может реагировать с алюминийалкильным соединением и твердым компонентом, включающим соединение титана, имеющее, по меньшей мере одну связь титан-галоген и донор электронов, оба находящиеся на носителе из акти-

вированного безводного двугаллоидного соединения магния, с образованием катализатора для полимеризации олефинов.

C 09

(21) N 99/001629

(22) 19.04.99

(51)⁷C 09 K 7/00, 7/02

(76) Джабраилов Ляtif Ахмед оглы
Мамедов Исраил Халил оглы
Агаларов Миркямил Миргашим оглы
Зейналов Рустам Мазан оглы (AZ)

(54) Буровой раствор для бурения в геологически осложнённых условиях.

(57) Изобретение относится к нефтяной и газовой промышленности и может быть использовано при бурении нефтяных и газовых скважин.

В настоящее время для предотвращения осложнений и обеспечения нормальной проводки скважины в геологически осложнённых условиях используют эмульсионные глинистые растворы. Но такие растворы не всегда оправдывают себя. В отличие от существующих эмульсионных глинистых растворов для бурения в геологически осложнённых условиях, включающий химически обработанные глинистые растворы в водной дисперсионной среде, в которых равномерно распределены капельки нефти или нефтепродуктов, предлагается эмульсионный глинистый раствор отработанного гумбрина и отработанное машинное масло при следующем соотношении компонентов, % масс:

отработанный гумбрин	80 - 90
10%-ный водный раствор хозяйственного мыла	0,3 - 1,0
15%-ный водный раствор щелочи (ОН или КОН)	1,7 - 3,0
отработанное машинное масло	5 - 20

Благодаря повышенному содержанию SiO_2 , MgO и CaO в сос-

таве отработанного гумбрина по сравнению с другими видами глин, предлагаемый эмульсионный буровой раствор проявляет большую активность и обладает рядом преимуществ перед своими предшественниками, обеспечивает нормальную проводку скважины экономически выгоден, прост в изготовлении.

Раздел Е.

Строительство, горное дело.

E 21

(21) N 99/001338

(22) 30.03.99

(51)⁷E 21 B 7/08

(76) Алиев Вагиф Иззет оглы (AZ)

(54) Универсальный отклонитель УК-1.

(57) Изобретение относится к бурению нефтяных и газовых скважин.

Сущность изобретения заключается в том, что в известном отклонителе, содержащем клин-отклонитель, спусковой клин и шпильки, в качестве спускового клина использована полая подвесная труба, поддерживающая клин-отклонитель шпилькой, между поллой подвесной трубой и клином-отклонителем установлена уплотнительная манжета, удерживаемая при помощи нажимного кольца, а к клину-отклонителю присоединен хвостовик.

Благодаря предложенному решению расширяются технологические возможности устройства и упрощается его конструкция, за счет опоры хвостовика увеличивается мощность закрепления универсального отклонителя УО-1 в колонне и в открытом стволе скважины, исключается возможность проворачивания клин-отклонителя в колонне во время вскрытия «окна» и при бурении второго ствола, конструкцию можно изготовить из отработанных материалов в местных условиях.

(21) N 99/001505

(22) 07.12.99

(51)⁷ E 21 B 13/00

(76) Гасанов Рамиз Алиш оглы

Керимов Керим Сеидрза оглы**Ширинзаде Алчин Алисафтар оглы****Асадов Надир Бабахан оглы****Сарыев Садагат Гара оглы****Амиров Рагим Гюльяхмед оглы****Багиров Октай Тахмасиб оглы (AZ)**

(54) Способ газлифтной эксплуатации скважин и устройство для его осуществления.

(57) Изобретение относится к нефтяной промышленности, а именно к эксплуатации скважин газлифтным способом.

Задачей изобретения является увеличение экономической эффективности, уменьшение энергозатрат. Согласно изобретению в известном способе газлифтной эксплуатации включающем спуск на забой скважины, компоновки низа лифтовых труб, продавке жидкости, разобщении пакерующим элементом затрубного пространства от продуктивного пласта, нагнетание рабочего агента производят через ускоритель.

Для осуществления предлагаемого способа в скважинное оборудование, включающее лифтовые трубы, скважинные камеры с пусковыми клапанами, пакер и приемный клапан, введен ускоритель, содержащий корпус, газовую камеру, малую и расширительную камеры и каналы для ввода рабочего агента и поступления скважинной продукции в лифтовые трубы.

Предлагаемый способ газлифтной эксплуатации с устройством для его осуществления позволяет увеличить экономическую эффективность, снизить удельный расход газа и повысить к.п.д. подъемника.

(21) N 99/001626

(22) 21.07.99

(51)⁷ E 21 B 33/00

(76) Джабраиллов Лятиф Ахмед оглы

Мамедов Исраил Халил оглы (AZ)

(54) Закупоривающий материал .

(57) Изобретение относится к нефтяной и газовой промышленности.

Гумбрин используется нефтеперерабатывающей промышленностью нашей республики для очистки масляных дистиллятов методом контактной очистки. Отработанный гумбрин является утилем и выбрасывается как отход ежегодно по 90 тон только одним нефтеперерабатывающим заводом и этот отход впоследствии нигде не используется.

Отработанный гумбрин для предотвращения и ликвидации поглощений бурового раствора при бурении скважин, как универсальный наполнитель может быть использован для любых условий проводки скважин, где ожидается поглощение бурового раствора.

(21) N 99/001337

(22) 18.03.99

(51)⁷ E 21 B 37/00

(71) Мамедов Фахраддин Нураддин оглы (AZ)

(72) Мамедов Фахраддин Нураддин оглы

Бабазаде Фикрет Алекпер оглы**Гурбанов Рахман Алискендер оглы****Асадов Надир Бабахан оглы****Ягубов Ягуб Таир оглы**

(73) Мамедов Фахраддин Нураддин оглы (AZ)

(54) Устройство для депарафинизации насосно - компрессорных труб фонтанных и газлифтных скважин.

(57) Изобретение относится к нефтедобывающей промышленности, а именно к термодепарафинизации подземного оборудования в процессе эксплуатации нефтяных скважин.

Задача предлагаемого устройства заключается в увеличении эффективности предотвращения отложения парафина.

Поставленная задача достигается тем, что в известном устройстве, содержащем колонну насос-

но-компрессорных труб, в полость трубы помещен ротор, вокруг которого поочередно расположены постоянные разнополюсные магниты, нижняя часть ротора снабжена хвостовиком с вогнутыми лопастями, вращающимися выходящим потоком нефти из скважины, на наружной поверхности трубы установлен короткозамкнутый виток параллельно с ротором продвигающийся вдоль трубы.

(21) N 99/001404

(22) 06.05.99

(51)⁷ E 21 B 37/00

(71) Мамедов Фахраддин Нураддин оглы (AZ)

(72) Мамедов Фахраддин Нураддин оглы

Бабазаде Фикрет Алекпер оглы**Рзазаде Назим Абуталыб оглы****Абдуллаев Али Иззет оглы****Садыхов Назим Ариф оглы****Алиев Нариман Шахмур оглы****Мамедов Джавад Аскер оглы**

(73) Мамедов Фахраддин Нураддин оглы (AZ)

(54) Устройство для депарафинизации насосно-компрессорных труб в процессе эксплуатации глубинно-насосных скважин.

(57) Изобретение относится к нефтедобывающей промышленности и может быть применено в скважинах продуцирующих парафинистыми нефтями, в частности, к термодепарафинизации насосно-компрессорных труб и штанг глубинно-насосных скважин.

Размещение корпуса устройства в полости подъемных труб ниже отложения парафина позволяет подогреть восходящий поток до начала кристаллизации парафина и очистить все запарафиненные трубы, снабжение корпуса винтомгайкой качения дает возможность превращать поступательно - возвратное движение колонны штанг за вращательное движение штифта между ограничителями, расположение постоянных магнитов на

верхней и нижней крышках вращающегося штифта образуют перемменно-магнитные силовые линии, которые пересекаясь с силовыми линиями постоянного магнитного поля и замыкаясь в массе трубы образуют «вихревые» токи и приводят к нагреву их, вследствие чего происходит расплавление и очистка от парафина внутренней поверхности труб.

(21) N 2000 0003

(22) 11.01.2000

(51)⁷E 21 B 37/06

(71) ГосНИПИ «Гипроморнефтегаз» (AZ)

(72) Мамедов Камил Гудрат оглы

Ибрагимов Абдулла Джабар оглы

Рзаде Назим Абуталыб оглы

Кафарова Гюльетер Микаил кызы

Сулейманова Севда Аббас кызы

Кафаров Низами Гусейн оглы

(73) ГосНИПИ «Гипроморнефтегаз» (AZ)

(54) Способ предотвращения образования асфальто-смолопарафиновых отложений.

(57) Изобретение относится к нефтедобывающей промышленности и может быть использовано для предотвращения асфальто-смолопарафиновых отложений (АСПО) в системах добычи, хранения и транспортировки нефти.

Сущность изобретения заключается в том, что в способе предотвращения образования асфальто-смолопарафиновых отложений, включающем закачку смеси соединения алюминия с растворителем, в качестве соединения алюминия используют каолин, а в качестве растворителя конденсат при соотношении соответственно 1:2 в масс. част. 250-300 мг на литр нефти.

Предлагаемое изобретение позволяет повысить степень предотвращения АСПО до 95,2% по сравнению с известным.

(21) N 99/001221

(22) 20.10.98

(51)⁷E 21 B 43/00

(71) Азербайджанский Научно-Исследовательский Проектный Институт Нефтяной Промышленности. (AZ)

(72) Камиллов Мирнаги Ага Сеид оглы

Мамедов Адиль Мамед оглы

Ибрагимов Хыдыр Мансум оглы

Тагиев Фаиг Рашид оглы

Исмаилова Салига Гасан кызы

(73) Азербайджанский Научно-Исследовательский Проектный Институт Нефтяной Промышленности.

(54) Эрлифт.

(57) Изобретение относится к технике добычи нефти, в частности, к компрессорной эксплуатации скважин.

Задачей изобретения является повышение надежности и эффективности лифта.

Поставленная задача решается тем, что в известном лифте, включающем в себя два ряда насосно-компрессорных труб, концентрично спускаемых в эксплуатационную колонну компрессорной скважины, первый ряд укороченный с установленным на конце уплотнителем, а второй ряд снабжен приёмником-эжектором и башмак доведен до фильтра.

Расположение приемника-эжектора выше уплотнителя, в зоне кольцевого пространства, в условиях с постоянным сечением внутри второго ряда способствуют осуществлению аэризации жидкости находящейся в этой зоне, и тем самым обеспечивает равномерную транспортировку облегченной жидкости к устью скважины.

Эрлифт имеет высокую эффективность в работе, значительно сокращает технические ресурсы.

Экономия складывается из экономии металла, ресурсов на ремонтные работы, дополнительной добычи нефти и газа.

(21) N 99/001492

(22) 07.12.99

(51)⁷E 21 B 43/00

(76) Гасанов Рамиз Алиш оглы

Мамедбеков Октай Камал

оглы

Меджидов Гасан Нурали оглы

Керимов Керим Сеидрза оглы

Багиров Октай Тахмасиб

оглы

Меджидов Назим Абдулрахман оглы

Амиров Рагим Гюльяхмед

оглы

Ширалиев Искендер Ягуб

оглы

(54) Компановка для разрушения и очистки забоя при бурении скважин.

(57) Изобретение относится к области бурения скважин, а именно к компоновкам низа бурильной колонны для очистки забоя скважин в процессе бурения от выбуренных пород.

Задача изобретения - повышение эффективности разрушения и очистки забоя при бурении скважин породоразрушающими компоновками.

Поставленная задача достигается тем, что в известной компоновке для разрушения и очистки забоя при бурении скважин, включающей лифтовые и утяжеленные бурильные трубы, долото с гидроманиторными насадками, она дополнительно снабжена струйным устройством, состоящее из эжектора, внешняя поверхность которого образует кольцевое пространство с присоединительной рубашкой для подачи жидкости в зону бурения, а во внутренней части предусмотрен экранирующий элемент и камера смещения транспортной и лифтовой частей промывочной жидкости для создания всасывающего усилия на забое скважины и снабжения суспензии промывочно-охлаждающей жидкости дополнительной кинетической энергией, а на конце компоновки имеется долото, которое по внутренней поверхности посредством переводника и эжектора соединено с диффузором, причем промывочные каналы долота изолированы от его центрального прохода резиновым кольцом, а по наружной резьбе хвостовая часть

долота соединена с бурильными трубами посредством присоединительной рубашки и втулки.

(21) N 99/001246

(22) 15.06.98

(51)⁷ E 21 B 43/20

(71) **Исмаилов Айдын Джахангир оглы (AZ)**

(72) **Мамедов Назим Гасан оглы
Исмаилов Айдын Джахангир оглы**

Юсифов Рауф Али Юсиф оглы

Алиев Вилен Али оглы

Исмаилов Шахин Зиреддин оглы

(73) **Исмаилов Айдын Джахангир оглы (AZ)**

(54) **Способ циклического заводнения неоднородного пласта.**

(57) Изобретение относится к нефтедобывающей промышленности, в частности к способам циклическое заводнения пластов.

Задачей изобретения является увеличение нефтеотдачи неоднородного пласта путем предотвращения прорыва закачиваемого агента в высококопраницаемую зону.

Поставленная задача решается тем, что в известном способе водогазового циклического воздействия на пласты, включающем нагнетание газа и воды в пласт одновременно в смеси, нагнетание газа и воды в пласт одновременно в смеси производят при давлении нагнетания выше давления насыщения водогазовой смеси причем в полуцикле понижения давления при отношении текущего давлению к давлению насыщения водогазовой смеси 1,2-1,6 начинается следующий цикл.

Технико-экономическая эффективность способа следует из увеличения нефтеотдачи неоднородного пласта.

(21) N 2000 0014

(22) 01.02.2000

(51)⁷ E 21 B 43/26

(76) **Керимов Захид Гаджибала оглы**

**Ахундов Руфат Исмаил оглы
Ибрагимов Валех Абульфаз оглы**

(54) **Скважинный вибратор.**

(57) Предлагаемое изобретение относится к нефтедобывающей промышленности и используется для импульсной промывки песчаной пробки в скважине, также может быть использовано в целях воздействия на призабойную зону скважин.

Использование изобретения позволяет обеспечить осевую направленность рабочей жидкости, сохраняя при этом надежность работы запорного узла устройства.

Скважинный вибратор состоит из полого цилиндрического корпуса с цилиндрическим выступом, образующим в нижней части вибратора полость для выброса жидкости с последующей направленностью в осевом направлении вниз, золотника с окнами, находящихся в его нижней части (для выброса жидкости) возвратной пружины.

Изображение скважинного вибратора иллюстрируется фигурой 1, а его поперечный разрез по А-А-фигурой 2.

(21) N 99/001296

(22) 13.10.98

(51)⁷ E 21 B 43/27

(71) **Исмаилов Айдын Джахангир оглы (AZ)**

(72) **Мамедов Назим Гасан оглы
Исмаилов Айдын Джахангир оглы**

Юсифов Рауф Али Юсиф оглы

Исмаилов Шахин Зиреддин оглы

Сафиев Иман Канбар оглы

(73) **Исмаилов Айдын Джахангир оглы (AZ)**

(54) **Способ обработки пласта.**

(57) Изобретение относится к нефтедобывающей промышленности, в частности, к освоению скважин после бурения или ремонтных работ.

Задачей изобретения является более полная очистка пласта от

бурового фильтрата и твердых частиц.

Поставленная задача решается тем, что в известном способе обработки пласта, включающим закачку водного раствора ПАВ. В пласт закачивают годный раствор ПАВ за 3-4 цикла по 0,33-0,25 м³ на 1 м продуктивной толщи, причем закачку чередуют 10 часовой капиллярной пропиткой под давлением.

Технико-экономическая эффективность способа следует из более полной очистки пласта от бурового фильтрата и твердых частиц.

(21) N 99/001537

(22) 29.12.99

(51)⁷ E 21 B 43/27

(71) **Акперов Рустам Мехдигулу оглы (AZ)**

(72) **Акперов Рустам Мехдигулу оглы**

Байрамов Мусанниф Мустаджаб оглы

Мамедзаде Адлия Микаил кызы

(73) **Акперов Рустам Мехдигулу оглы (AZ)**

(54) **Способ кислотной обработки призабойной зоны пласта.**

(57) Изобретение относится к нефтедобывающей промышленности, в частности, к способам кислотной призабойной зоны пласта. Настоящее изобретение способствует повышению эффективности процесса кислотной обработки призабойной зоны пласта за счет замедления скорости взаимодействия между соляной кислотой и карбонатной породой.

Задача достигается тем, что в способе кислотной обработки призабойной зоны пласта, включающем закачку в скважину кислоты, одновременно с кислотой закачивается кислый гудрон.

(21) N 99/001513

(22) 19.10.99

(51)⁷ E 21 D 9/06

(76) **Гусейнов Шамиль Юсиф оглы (AZ)**

(54) **Механизированный щит.**

(57) Изобретение относится к тоннелестроению, а более конкретно, к сооружению тоннелей в сложных гидрогеологических условиях, при наличии в грунте: воды, песка, известняка, глины, крупногравийнистых и обломочных пород.

Задачей изобретения является повышение функциональности и эффективности породы за счет новой конструкции призабойной зоны.

Задача решена тем, что в механизированном щите, содержащем элемент разрушения, оболочку щита для безопасного ведения работ и размещения механизмов передвижения, установленных на опорном кольце, уплотняющего устройства для предотвращения попадания породы в тоннель, элемент разрушения породы выполнен в виде усеченного конуса с лучевыми лопастями для продавливания прослоек твердых пород и удержания щита в нужном положении, конус имеет отверстия для определения геологии породы и при необходимости ведения взрывных работ в оболочке щита дополнительно размещено, на опорном кольце, второе опорное кольцо с ударными механизмами, способное принимать ударную силу механизмов и передавать ее на конус для уплотнения породы и продвижения щита, а в конусной части щита расположены вибрационные механизмы.

Раздел F.

Механика, освещение, отопление, двигатели и насосы, оружие и боеприпасы, взрывные работы.

F 04

(21) N 99/001416

(22) 15.07.99

(51)⁷ F 04 B 43/06

(76) Джамалов Явер Талыб оглы
Везиров Азад Муса оглы
Рефиев Вахид Алигейдар оглы
Султанов Фуад Гусейнага оглы

Сафиев Намиг Ильяс оглы (AZ)

(54) **Электрогидроприводный диафрагменный насос для добычи нефти.**

(57) Изобретение относится к механизмам для подъема жидкости из нефтяных скважин, а более конкретно - к погружным насосам, в которых нагнетание жидкости происходит за счет периодических колебательных движений эластичных диафрагм, отделяющих приводный механизм насоса от перекачиваемой нефти.

Задачей изобретения является повышение производительности диафрагменного насоса без увеличения его радиальных габаритов, предотвращения образования застойных зон в нефтяных полостях и улучшение охлаждения масла, заполняющего масляные полости.

Поставленная задача достигается тем, что в известном электроприводном диафрагменном насосе для добычи нефти, включающий корпус, диафрагмы размещенные в корпусе, герметично разобщающие нефтяные и масляные полости насоса, всасывающие и нагнетательные клапаны, через которые нефтяные полости сообщаются соответственно с затрубным пространством скважины и полостью насосно - компрессорных труб, вспомогательный аксиально - поршневой насос для заполнения и опорожнения масляных полостей насоса, поршни вспомогательного аксиально-поршневого насоса сдвинуты друг относительно друга в осевом направлении и размещены один за другим, а диафрагмы, выполнены плоскими, установлены в корпусе параллельно продольной оси насоса, причем внешние полости диафрагм соединены каналами с цилиндрами вспомогательного аксиально-поршневого насоса, а внутренние полости с всасывающими и нагнетательными клапанами через отверстия, выполненные в противоположных крайних точках, лежащих на продольных осях полостей.

(21) N 99/001637

(22) 12.10.99

(51)⁷ F 04 B 47/00, F 04 F 1/08, 1/20

(76) Гурбанов Рамиз Сейфулла оглы

Гурбанов Сохбат Вели оглы

Велиев Гара Алы оглы

Сулейманов Тахир Сулейман оглы (AZ)

(54) **Скважинный штанговый насос.**

(57) Изобретение относится к технике добычи нефти, в частности к насосам, предназначенным для подъема жидкостей с больших глубин, и может быть использовано в нефтегазодобывающей промышленности при эксплуатации скважин.

Задачей изобретения является повышение производительности насоса за счет снижения утечки в зазоре пары «цилиндр-плунжер», путем создания гидравлического затвора и уменьшения износа трущихся поверхностей за счет обеспечения их постоянной смазки с использованием добываемой жидкости.

Сущность изобретения заключается в том, что в скважинном штанговом насосе, содержащем цилиндр с всасывающим клапаном и плунжер с нагнетательным клапаном, полость плунжера разделена глухой перегородкой, выполненной в переходном приспособлении, на верхний и нижний отсеки, которые сообщены с полостью цилиндра посредством расположенных выше и ниже перегородки каналов, площадь проходного сечения которых превосходит площадь проходного сечения нагнетательного клапана, причем диаметр переходного приспособления меньше диаметра плунжера.

F 16

(21) N 99/001528

(22) 09.11.99

(51)⁷ F 16 K 1/14

(76) Везиров Азад Муса оглы
Султанов Фуад Гусейнага оглы
Мовламов Шахбала Сигбат оглы (AZ)

(54) Клапанный узел скважинного насоса.

(57) Изобретение относится к гидромашиностроению, к скважинным вставным штанговым насосам, а именно, к всасывающим и нагнетательным клапанам с шаровым запорным элементом и может быть использовано в нефтедобывающей промышленности при эксплуатации скважин, продуцирующих преимущественно вязкие нефти.

Сущность изобретения заключается в том, что в известном клапане, содержащем корпус, накопник, седло, запорный элемент в виде шара с грузом, груз выполнен в виде ступенчатого соосного цилиндра, ограничивающего ход вверх, нижний торец цилиндра исполнен в конической или в вогнуто-сферической форме, по боковым поверхностям которого расположены три продольные канавки для прохождения жидкости, а верхний торец цилиндра, выступающий за габариты корпуса клапана, снабжен упором, ограничивающим ход вниз.

Благодаря предложенному решению повышается долговечность, надежность и КПД насоса.

(21) N 99/001476

(22) 02.09.99

(51)⁷F 16 K 31/143, 31/163**(76) Камилев Мирнаги Агасев оглы****Гулиев Рамиз Аллахгулу оглы****Насиров Мадат Джарулла оглы****Гафаров Васиф Вагон оглы
Насиров Ильхам Мадат оглы (AZ)****(54) Запорное устройство для трубопровода.**

(57) Изобретение относится к запорным арматурам и может применяться в трубопроводном транспорте нефти, нефтепродуктов, воды и газа в народном хозяйстве, а также для защиты окружающей среды от загрязнения.

Задачей изобретения является повышение надежности, эффективности и экономичности запорного

устройства, а также защита окружающей среды от загрязнения.

Поставленная задача достигается тем, что в известном запорном устройстве для трубопровода, содержащем корпус в виде трубы с ответвлением, на верхнем конце трубы по одной оси установлен цилиндр привода, поршень которого снабженный предохранительным клапаном, соединен штоком с подвижным запорным органом, размещенным в корпусе, отделенного сальником от цилиндра привода, ограничителя крайних положений запорного органа, линия рабочего агента, корпус выполнен в виде трубы с двумя ответвлениями, которые закреплены трубопроводом, а нижний конец трубы разъемным соединением заглушен, причем труба корпуса на верхнем и нижнем концах снабжена захватными приспособлениями, сосками с вентилями и обратным клапаном, которые при помощи трубочек соединены с ответвлением трубы, а запорный орган выполнен в виде двух одинаковых уплотнительных элементов, между которыми размещен диск, причем каждый уплотнительный элемент выполнен в виде металлического сердечника с эластичным самоуплотнителем.

Раздел G.**Физика.****G 01**

(21) N 98/001147

(22) 03.07.97

(51)⁷G 01 C**(71) Азербайджанский Технический Университет. (AZ)****(72) Гурбанов Тейгубат Байрам оглы****Мохаммед Асиф Амини****Эфендиев Орхан Зияддин оглы****(73) Азербайджанский Технический Университет. (AZ)****(54) Вибрационный гироскоп.****(57) Вибрационный гироскоп от-**

носится к точному приборостроению, может быть использован в навигационном оборудовании летательных аппаратов, при отклонениях от заданного курса и измерения угловых скоростей вращения. Основной задачей изобретения является повышение чувствительности и надежности.

Предложенное решение содержит упругое основание, возбудитель, источник периодического напряжения питания, чувствительные элементы и выполнен из оппозитно установленных относительно вертикальной оси симметрии корпуса, идентичной пары пружин объемных деформаций, сопряженных между собой через обойму корпуса, во внутренней полости которого размещен возбудитель с противоположными активными торцами с возможностью взаимодействия соосными с ними идентичными инерционными массами жестко сопряженными на удаленных друг от друга торцах указанных пары пружин, причем возбудитель выполнен с функционально активными секциями, а чувствительные элементы установлены на боковых поверхностях пары пружин и подключены между собой попарно-дифференциально.

(21) N 99/001438

(22) 22.07.99

(51)⁷G 01 J 3/36, G 01 J 1/44**(71) Азербайджанская Государственная Нефтяная Академия. (AZ)****(72) Мирсалимов Рамиз Мехти оглы****Аббасзаде Азад Аббаскули оглы****Бекирова Лала Рустам кызы****(73) Азербайджанская Государственная Нефтяная Академия. (AZ)****(54) Устройство для измерения коэффициента спектральной яркости наземных объектов.**

(57) Изобретение относится к спектрометрии и может быть использовано при исследованиях методом дистанционного зондирования видов и состояния наземных объектов, в системах охраны окружаю-

щей среды, в военном деле и в других областях.

Предложенное устройство предназначено для измерения и определения коэффициента спектральной яркости, при этом оно состоит из оптического блока, содержащего из трех светофильтров на основе жидких кристаллов (ЖК) блока оптико-электронного преобразования и нормирования, блока управления и вычисления, управляющего ключа и блока регистрации.

Задачей изобретения является исключение механического модулятора, имеющего большой объем, массу и работающего со сравнительно большими значениями напряжения и используемого в приемной части устройства для выбора режима работы и повышения точности и достоверности измерения и надежности устройства, путем использования в оптическом блоке светофильтров на основе жидких кристаллов, функционирующих на основе эффекта «гость-хозяин». Использование этих ЖК- светофильтров, с улучшенными спектральными характеристиками, управляемыми с помощью блока управления и вычисления, через управляющий ключ, приводит к повышению точности и достоверности результатов измерений и вычислений, а также к упрощению структуры, исключению механических частей, уменьшению габаритов, массы и рабочего напряжения.

(21) N 98/001182

(22) 23.07.97

(51)⁷ G 01 L 1/00

(76) Мамедов Фирудин Ибрагим оглы

Дадашева Рена Бахрам кызы

Гулиева Аида Исмаил кызы
Мамедов Джаваншир Фирудин оглы (AZ)

(54) Способ измерения механических усилий в полированном штоке глубинного насоса.

(57) Изобретение касается способов измерения механических усилий в полированном штоке глубин-

ного насоса нефтяных скважин.

Задачей изобретения является создание способа измерения направленного на повышение точности измерения механических усилий, возникающих в полированном штоке глубинного насоса.

Для решения поставленной задачи телединамограммы датчик устанавливается на верхней полке балансира над оси его поворота и измерительный шток жестко закрепляется к середине стержня, механически связанного с подвижной частью датчика и жестко закрепленного в определенном расстоянии на балансире симметрично относительно его оси.

(21) N 99/001607

(22) 15.08.97

(51)⁷ G 01 L 19/00

(76) Исаев Мазахир Магомед оглы

Меликов Чингиз Мамедтаги оглы (AZ)

(54) Устройство для измерения давления.

(57) Изобретение относится к измерительной технике.

Изобретение позволит повысить точность измерителей дифференциального давления за счет автоматической калибровки датчиков давления с использованием источников опорного давления, автоматической коррекции температурной и относительной погрешности измеряемого давления и сокращения числа источников давления.

Техническая сущность изобретения заключена в том, что в устройстве, содержащем первый и второй дифференциальный датчики давления, источник измеряемых давлений, источник опорных давлений, электронное вычислительное управляющее устройство ЭВУУ, электропневмокоммутатор, включен дополнительный третий дифференциальный датчик давления и датчик температуры, причем полости плюсового входа датчиков объединены и соединены с первым выходом электропневмокоммутатора, а полости минусового входа датчиков давления соединены со вторым

выходом электропневмокоммутатора, ко входам которого подсоединены источники опорных и измеряемых давлений, а управляющий вход электропневмокоммутатора подсоединен к выходу ЭВУУ, к выходам которого подключены выходы датчиков давления и температуры.

(21) N 99/001532

(22) 27.12.96

(51)⁷ G 01 N 15/00

(71) АЖИП С.п.А. (IT)

(72) Алберто Марсала

Марко Бригноли

Фредрик Сантарелли

Адриано Фигони

Елио Росси

(73) АЖИП С.п.А. (IT)

(54) Устройство и способ для измерения проницаемости обломков горной породы.

(57) Изобретение относится к области добычи нефти.

Задачей изобретения является повышение точности и информативности измерений за счет проведения непосредственно на месте измерения проницаемости обломков горной породы по всей длине нефтяной скважины.

Задача достигается тем, что устройство содержит источник давления и корпус с держателем, причем корпус выполнен цилиндрическим, имеющий входное отверстие для жидкости, резьбу для закрывания корпуса и гидравлическое уплотнение, на котором размещен дискообразный держатель образцов породы, перекрываемый пористой перегородкой, выполненной из спеченной стали, корпус снабжен заглушкой, имеющей выходное отверстие для жидкости и резьбу для закрепления ее к корпусу.

Задача достигается также и тем, что способ измерения проницаемости обломков породы, взятых непосредственно при бурении нефтяной скважины, при котором буровой шлам заключают в дискообразный держатель, держатель помещают в устройство, затем создают разность давлений с двух сторон дискообразного держателя и измеряют, а также замеряют ско-

рость потока жидкости, проходящей через буровой шлам, полученные значения подставляют в уравнение Дарси для определения гидравлической проницаемости.

УКАЗАТЕЛИ ЗАЯВОК НА ИЗОБРЕТЕНИЯ .

НУМЕРАЦИОННЫЙ УКАЗАТЕЛЬ

Номер заявки	Индекс МПК (7 редакция)	Номер заявки	Индекс МПК (7 редакция)	Номер заявки	Индекс МПК (7 редакция)	Номер заявки	Индекс МПК (7 редакция)
97/000996	C 07D 215/00	99/001296	E 21B 43/27	99/001525	A 61H 39/02	99/001626	E 21B 33/00
98/001134	C 07D 213/80, 213/38, 213/807, 401/04, A 61K 31/44	99/001337	E 21B 37/00	99/001528	F 16K 1/14	99/001629	C 09K 7/00, 7/02
98/001136	B 03C 5/02, C 02F 1/46	99/001338	E 21B 7/08	99/001532	G 01N 15/00	99/001634	A 61H 39/08
98/001139	A 01N 33/00, C 07D 207/30, C 07B 35/00	99/001369	B 01J 37/04	99/001537	E 21B 43/27	99/001637	F 04B 47/00, F 04F 1/08, 1/20
98/001147	G 01C	99/001404	E 21B 37/00	99/001546	A 61K 39/00	99/001640	A 61B 5/04, G 06F 15/42
98/001182	G 01L 1/00	99/001416	F 04B 43/06	99/001550	A 61B 17/56	2000 0003	E 21B 37/06
99/001221	E 21B 43/00	99/001438	G 01J 3/36, G 01J 1/44	99/001572	C 01B 7/00	2000 0014	E 21B 43/26
99/001246	E 21B 43/20	99/001442	C 08F 4/656	99/001597	A 01B 79/02, C 05D 11/00	2000 0100	C 01F 11/28
		99/001445	B 60G 7/00	99/001598	C 07C 143/34, C 23F 11/16, 11/14		
		99/001476	F 16K 31/143, 31/163	99/001607	G 01L 19/00		
		99/001492	E 21B 43/00	99/001616	C 04B 26/26, C 08L 95/00		
		99/001505	E 21B 13/00				
		99/001513	E 21D 9/06				

СИСТЕМАТИЧЕСКИЙ УКАЗАТЕЛЬ

Индекс МПК (7 редакция)	Номер заявки	Индекс МПК (7 редакция)	Номер заявки	Индекс МПК (7 редакция)	Номер заявки	Индекс МПК (7 редакция)	Номер заявки
A 01B 79/02, C 05D 11/00	99/001597	C 01B 7/00	99/001572	E 21B 7/08	99/001338	F 04B 47/00, F 04F 1/08, 1/20	99/001637
A 01N 33/00, C 07D 207/30, C 07B 35/00	98/001139	C 01F 11/28	2000 0100	E 21B 13/00	99/001505	F 16K 1/14	99/001528
A 61B 5/04, G 06F 15/42	99/001640	C 04B 26/26, C 08L 95/00	99/001616	E 21B 33/00	99/001626	F 16K 31/143, 31/163	99/001476
A 61B 17/56	99/001550	C 07C 143/34, C 23F 11/16, 11/14	99/001598	E 21B 37/00	99/001404	G 01C	98/001147
A 61H 39/02	99/001525	C 07D 213/80, 213/38, 213/807, 401/04,		E 21B 37/06	2000 0003	G 01J 3/36, G 01J 1/44	99/001438
A 61H 39/08	99/001634	A 61K 31/44	98/001134	E 21B 43/00	99/001221	G 01L 1/00	98/001182
A 61K 39/00	99/001546	C 07D 215/00	97/000996	E 21B 43/00	99/001492	G 01L 19/00	99/001607
B 01J 37/04	99/001369	C 07D 215/00	97/000996	E 21B 43/26	2000 0014	G 01N 15/00	99/001532
B 03C 5/02, C 02F 1/46	98/001136	C 08F 4/656	99/001442	E 21B 43/27	99/001296		
B 60G 7/00	99/001445	C 09K 7/00, 7/02	99/001629	E 21B 43/27	99/001537		
				E 21D 9/06	99/001513		
				F 04B 43/06	99/001416		

Раздел А.

Удовлетворение жизненных потребностей человека.

А 01

- (11) i2001 0046
- (20) 26.02.2001
- (21) N 99/001382
- (22) 22.07.98
- (51)⁷A 01 C 1/00

(71) Азербайджанский Государственный Научно-Исследовательский Институт Защиты Растений. (AZ)

(72) Бабаев Шахлар Махмуд оглы

Алиев Гамбиз Алы оглы
Мамедова Сиддига Рза кызы
Гараев Низами Халил оглы

(73) Азербайджанский Государственный Научно-Исследовательский Институт Защиты Растений. (AZ)

(54) Способ и устройство для протравливания семян хлопчатника «AzETBMİ».

(57) Способ для протравливания семян хлопчатника, содержащий протравливание семян хлопчатника, содержащий протравливание их растворами ядохимикатов, отличающийся тем, что протравливание опущенных семян хлопчатника осуществляется при движении семян между сжимаемой рабочей поверхностью ленты транспортера и смоченным протравителем неподвижного поролон.

Устройство для протравливания семян хлопчатника, содержащее бункера с дозаторами из семян и ядохимикатов, барабан и транспортер, отличающийся тем, что под горизонтально расположенным ленточным транспортером установлен поролоновый смачиватель, который рабочей поверхностью прижат к рабочей поверхности натянутой части ленты транспортера, причем ширина ленты равна ширине поролонового смачивателя, верхняя часть поролон охватывает ведомый барабан транспортера, привод дозаторов бункера семян и жидких ядохимикатов передается от вала ведущего барабана, причем

на поверхности ленты транспортера установлены скребки, высота которых меньше 1/2 части толщины семян, а для получения семян на поверхности ленты однослойно над ним установлен ограничитель семян.

Устройство по п.2, отличающееся тем, что свободный конец поролонового смачивателя расположен под острым углом относительно ленты транспортера.

Устройство по п.2, отличающийся тем, что установлен дополнительный сухой поролон для удаления избыточного препарата с поверхности семян.

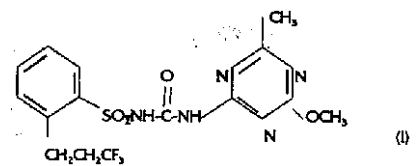
- (11) i 2001 0042
- (20) 08.02.2001
- (21) N 95/000548
- (22) 23.12.93
- (51) A 01 N 43/00, 47/36

(71) Новартис А.Г. (CH)
(72) Ханс Гут

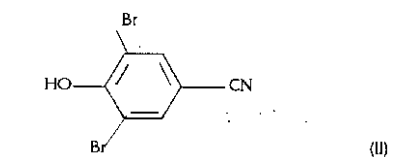
Вольфганд Рауль Иванзик
Мартин Шулте

(73) Новартис А.Г. (CH)
(54) Синергетическое средство и способ для избирательного уничтожения сорняков.

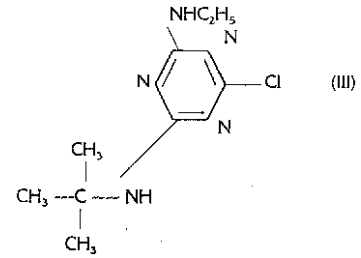
(57) 1. Синергетическое средство, содержащее N-[2-(3,3,3-трифторпропил)-фенилсульфонил]-N-(4-метокси-6-метил-1, 3,5-триазин-2-ил)-мочевину формулы I

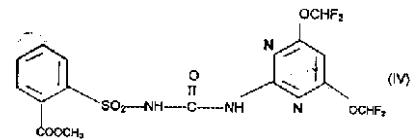
формула или ее совместные с агрохимией соли, отличающееся тем, что содержит и синергетически эффективное количество вещества 3,5-дибром-4-оксибензонитрила

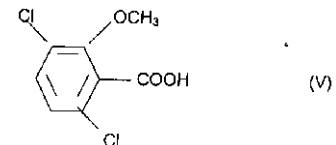
и/или активного вещества 2-трет.-бутиламино-4-хлор-6-этиламино-1,3,5-треазина формулы (III)

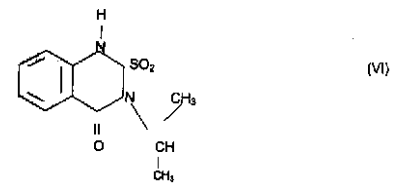
и/или активного вещества N-[2-(метоксикарбонил)-фенилсульфонил]-N'-(4,6-бис-дифторметокси-пиримидин-2-ил) мочевины формулы IV

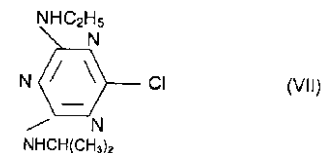
и/или активного вещества 3,6-дихлор-2-метоксibenзойной кислоты формулы V

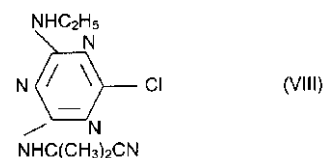
и/или 3-изопропил - (1H) - бензо-2,1,3-тиадиазин-4-он 2,2-диоксида формулы VI

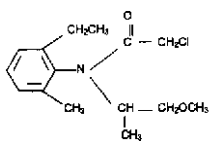
и/или активного вещества 2-хлор-4-этиламино-6-изопропиламино-1,3,5-триазина формулы VII

и/или активного вещества 2-хлор-4-(1-циано-1-метилетиламино)-6-етиламино-1,3,5-триазина формулы VIII

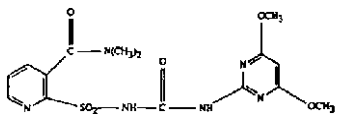

и/или 2-хлор-6'-этил -N-(2-метокси-1-метилэтил)ацет-о-толуида формулы IX

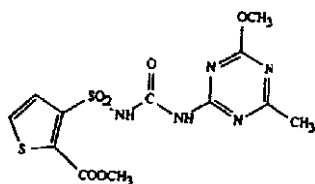
(IX)

и/или активного вещества N-[3-диметиламинкарбонил - 2 - пиридилсульфенил] - N' - (4,6 - диметокси-пиримидин-2-ил)- мочевины формулы (X)

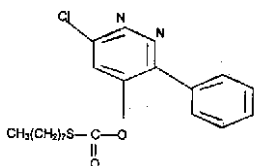
(X)

и/или активного вещества N-[2-(метоксикарбонил) - 3 - тиофенилсульфонил]-N'-(4-метил-6-метокси 1,3,5-триазин-2-ил)-мочевины формулы (XI)

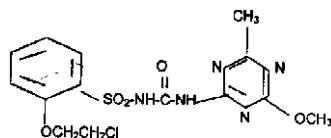
(XI)

и/или 6-хлор-3-фенилпиридазин-4-ил-S-октил-тиокарбоната формулы (XII)

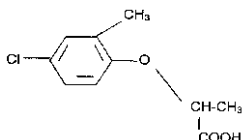
(XII)

и/или активного вещества N-[2-(2-хлорэтоксифенилсульфонил)- (4 - метокси-6-метил-1,3,5-триазин - 2 - ил)-мочевины формулы (XIII)

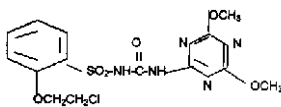

(XIII)

и/или активного вещества (RS)-2-(4-хлор-о-толилокси)-пропионовой кислоты формулы (XIV)

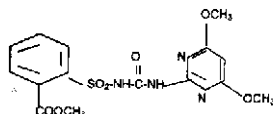

и/или активного вещества N-[2-(2-метоксиэтоксифенилсульфонил] - N'-(4,6-диметокси-1,3,5-триазин-2-ил)-мочевины формулы (XV)

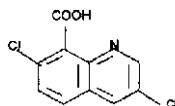
(XV)

и/или активного вещества N-[2-(метоксикарбонил)-фенилсульфонил]-N'-(4,6-диметокси - пиридин - 2 - ил) - мочевины формулы (XVI)

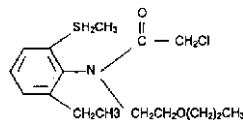
(XVI)

и/или активного вещества 3,7-дихлор-8-хиолинкарбоновой кислоты формулы XVII

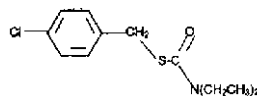
(XVII)

и/или активного вещества 2-хлор-2',6'-диэтил-N-(2-проксиэтил)-ацетанилида формулы XVIII

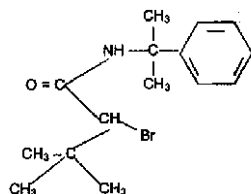
(XVIII)

и/или активного вещества S-4-хлорбензилдиэтил (тиокарбамата) формулы XIX

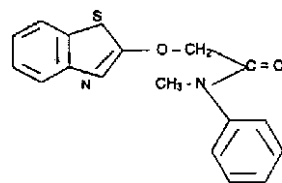
(XIX)

и/или активного вещества (RS)-2-бром-3,3-диметил - N - (1-метил-1-фенилэтил)-бутирамида формулы XX

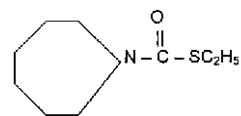
(XX)

и/или активного вещества 2-(1,3-бензотиазол-2-илокси)-N-метил-ацетанилида формулы XXI

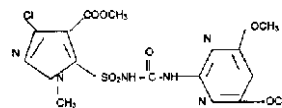
(XXI)

и/или активного вещества S - этил-N, N-гексаметилендиокарбамата формулы XXII

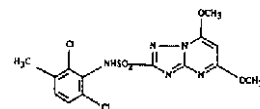
(XXII)

и/или активного вещества формулы XXIII

(XXIII)

и/или активного вещества формулы XXIV

(XXIV)

2. Синергетическое средство по пункту 1, содержащее соединение формулы I и синергетически эффективное количество по меньшей мере активного вещества формул II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X, XI, XII, XIII, XIV, XV, XVI, XVII, XVIII или XXIV .

3. Синергетическое средство по пункту 1 или 2, содержащее соединение формулы I и синергетическое эффективное количество по меньшей мере соединения формул II, III, IV, XXIII или XXIV.

4. Синергетическое средство по пункту 1, содержащее соединение формулы I и синергетически эффективное количество по меньшей мере активного вещества формул XIII, XIV, XV.

5. Синергетическое средство по пункту 1, содержащее соединение формулы I и синергетически эффективное количество по меньшей мере активного вещества формул XVI, XVII, XVIII, XIX, XX, XXI, XXII или XIII.

6. Синергетическое средство по пункту 1, содержащее соедине-

ние формулы I и синергетически эффективное количество одного или двух активных веществ формул II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X, XI, XII, XIII, XIV, XV, XVI, XVII, XVIII, XIX, XX, XXI, XXII, XXIII или XXIV.

7. Синергетическое средство по одному из пунктов 1-6, отличающееся тем, что в названном средстве соотношение компонентов смеси соединения формулы I по меньшей мере к одному из соединений формул от II до XXIV - составляет от 1: 0,1 до 1:125.

A 61

- (11) i2001 0038
- (20) 30.01.2001
- (21) N 94/000430
- (22) 23.09.94

(51)⁷ A 61 B 5/00, 17/00

(71) Азербайджанский Медицинский Университет им. Н.Нариманова (AZ)

(72) Кулиев Эльданиз Али оглы
Мамедов Парвиз Зохраб оглы

(73) Азербайджанский Медицинский Университет им. Н.Нариманова (AZ)

(54) Применение спонтанного и стимулированного НСТ-теста у больных с пилородуоденальной язвой.

(57) Применение спонтанного и стимулированного НСТ-теста в качестве определения наличия бактериального процесса у больных с пилородуоденальной язвой.

- (11) i 2001 0030
- (20) 18.01.2001
- (21) N 95/000510
- (22) 06.09.94

(51)⁷ A 61 K 7/70, C 07 D 209/48

(71) Институт Полимерных Материалов Академии Наук Азербайджанской Республики. (AZ)

(72) Салахов Мустафа Саттар оглы
Зульфалиев Шамиль Рахил оглы

Багиров Гази Алигаджи оглы

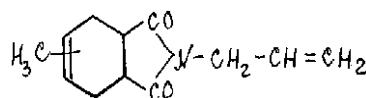
Ахмедова Аида Юсиф кызы
Салахов Фикрет Мустафа оглы

Умаева Валентина Серафимовна

(73) Институт Полимерных Материалов Академии Наук Азербайджанской Республики. (AZ)

(54) N-аллилимид изометилтетрагидрофталевой кислоты в качестве репеллента.

(57) N – аллилимид изометилтетрагидрофталевой кислоты формулы:

В качестве репеллента против комаров.

(11) i2001 0040

(20) 30.01.2001

(21) N 95/000651

(22) 10.07.95

(51)⁷A 61 K 31/00, 37/24

(71) Азербайджанский Медицинский Университет им. Н.Нариманова (AZ)

(72) Фейзуллаев Мир Ариф Мир Юнис оглы

(73) Азербайджанский Медицинский Университет им. Н.Нариманова (AZ)

(54) Способ лечения сахарного диабета.

(57) Способ лечения сахарного диабета путем введения внутримышечного 5% раствора тестостерона пропионата, отличающийся тем, что тестостерона пропионата вводят в количестве 0,5 –1,5 мл ежедневно, один раз в сутки, в течение 3-15 дней.

(11) i2001 0033

(20) 30.01.2001

(21) N 95/000680

(22) 21.07.95

(51)⁷A 61 K 35/00

(71) Азербайджанский Медицинский Университет им. Н.Нариманова (AZ)

(72) Гасанов Сафихан Шамиль оглы

Гаджиев Алифага Адиль оглы

Ханмамедова Саида Гияс кызы

(73) Азербайджанский Медицинский Университет им. Н.Нариманова (AZ)

(54) Способ профилактики бактериальной инфекции у новорожденных.

(57) Способ профилактики бактериальной инфекции у новорожденных, включающий введение антимикробного препарата в перинатальном и неонатальном периодах, отличающийся тем, что в качестве антимикробного препарата используют полисол и абгора, причем введение этих препаратов осуществляют перос беременным в перинатальном периоде по 1 столовой ложке 2 раза в сутки в течение 30 дней, в неонатальном периоде новорожденным вводят перос полисол по 0,5 чайной ложки один раз в сутки, а абгора – по 1-3 капли, растворенные в 5 мл 5% раствора глюкозы или в 5 мл грудного молока один раз в сутки в течение двух недель.

(11) i2001 0010

(20) 02.01.2001

(21) N 97/000944

(22) 17.10.96

(51)⁷A 61 K 37/02

(71) Головистиков Иван Николаевич, Качарава Леонид Язонович (RU)

(72) Головистиков Иван Николаевич

Качарава Леонид Язонович
Алиханов Халлар Абдулмуслимович

(73) Головистиков Иван Николаевич, Качарава Леонид Язонович (RU)

(54) Способ определения супрессорного звена иммунного статуса человека.

(57) 1. Способ определения супрессорного звена иммунного статуса

человека, включающий сбор периферической крови, получение суспензии мононуклеарных клеток (МНК), деление их на две равные части, культивирование МНК первой частью без активатора супрессоров, а второй - с активатором супрессоров, отмывание МНК от среды культивирования, блокировку пролиферации, добавление в каждую из частей МНК свежевыделенных МНК здорового донора, стимулированных фитогемаглютинином в равных соотношениях для получения тест-культур, культивирование их, последующую оценку пролиферации тест-культур и определение величины супрессии по соотношению уровней пролиферации в тест-культурах, отличающийся тем, что в качестве активатора супрессоров используют трофоластический бета-1-гликопротеин в дозе 3-120 мкг/мл суспензии МНК.

2. Способ по п.1. отличающийся тем, что суспензию МНК готовят из клеток, полученных в результате разделения в одноступенчатом градиенте фикокол-уротраст.

3. Способ по п.1. отличающийся тем, что культивирование МНК осуществляют 48 часов.

4. Способ по п.1. отличающийся тем, что блокировку пролиферации осуществляют митомицином С.

5. Способ по п.1. отличающийся тем, что культивирование каждой тест-культуры проводят в течение 72 часов.

(11) i2001 0011
(20) 02.01.2001
(21) N 97/000943
(22) 17.10.96
(51)⁷A 61 K 37/02

(71) Головистиков Иван Николаевич, Качарава Леонид Язонович (RU)

(72) Головистиков Иван Николаевич
Качарава Леонид Язонович
Татаринов Юрий Семёнович
Алиханов Халлар Абдулмуслимович

(73) Головистиков Иван Николаевич, Качарава Леонид Язонович (RU)

(54) Средство для лечения аутоиммунных заболеваний с иммунодефицитом супрессоров и способ лечения аутоиммунных заболеваний.

(57) 1. Применение трофобластического бета-1-гликопротеина (ТБГ) в качестве средства для лечения аутоиммунных заболеваний с иммунодефицитом супрессоров.

2. Способ лечения аутоиммунных заболеваний, включающий введение иммунокорректирующего репарата, отличающийся тем, что предварительно исследуют иммунный статус и при выявлении дефицита супрессоров в качестве иммунокорректирующего средства используют трофобластический бета-1-гликопротеин в дозах от 3 до 120мкг на мл крови.

3. Способ по п.2. отличающийся тем, что трофобластический бета-1-гликопротеин вводят парентерально.

4. Способ по п.2. отличающийся тем, что трофобластический бета-1- гликопротеин инкубируют в концентрации 60 мкг/мл с аутоиммунонуклеарными клетками, выделенными из периферической крови и вводят внутривенно.

(11) i2001 0025
(20) 11.01.2001
(21) N 99/001427
(22) 13.07.99
(51)⁷A 61 M 1/00

(76) Алиев Садаг Агалар оглы (AZ)

(54) Устройство для интраоперационной закрытой декомпрессии и внутриспросветной ирригации толстой кишки.

(57) Устройство для интраоперационной закрытой декомпрессии и внутриспросветной ирригации толстой кишки, содержащее напорную емкость для постоянного промывания, соединенную ирригационной трубкой, накопительную емкость с аспирационной трубкой, электро-механический привод, на валу которого установлен диск, отлича-

ющееся тем, что оно снабжено кожухом, сообщенным трубкой с напорной емкостью для создания повышенного давления в ней, диск привода выполнен с четырьмя лопостями, рабочие концы ирригационной и аспирационной трубок снабжены одноканальными накопительными, а аспирационная трубка выполнена на 50 см длиннее ирригационной.

(11) i2001 0041
(20) 30.01.2001
(21) N 94/000347
(22) 22.04.93
(51)⁷A 61 N 5/00, 5/06

(71) Азербайджанский Медицинский Университет им. Н.Нариманова (AZ)

(72) Байрамов Нуру Юсиф оглы
Султанов Гасан Аббас оглы
Гапагов Фаик Мисир оглы
Алиев Эльдар Аллахверди оглы

(73) Азербайджанский Медицинский Университет им. Н.Нариманова (AZ)

(54) Способ лечения отморожения.

(57) Способ лечения отморожений, включающий в себя обработку области поражения антисертиками, вскрытие пузырьков и некротомию после появления демаркации, отличающийся тем, что осуществляют ежедневное облучение области поражения в первые 3-5 сутки гелий-кадмиевым лазером (длина волны 0,441 мкм) в разовой дозе 0,5 Дж/см² до исчезновения отеков, а последующие дозе 0,3-0,5 Дж/см до появления демаркационной линии и после каждого ежедневного сеанса облучения накладывают повязки с гидрофильными мазями.

(11) i2001 0020
(20) 09.01.2001
(21) N 99/001174
(22) 28.08.98
(51)⁷A 63 C 17/00
(76) Алекперов Фикрет Султан оглы (AZ)
(54) Роликовые коньки.

(57) Роликовые коньки, содержащие установленные на платформе парные передние и задние колеса, педаль, связанную с платформой с возможностью съема, отличающийся тем, что педаль и вершина В – образной пружины соединены осью с платформой и в ее носковой части, а в пяточной части она соединена передаточной планкой, другой конец которой соединен с прямой стороной серпообразного зубчатого сектора, вторым концом закрепленной к платформе, зубчатая дуга серпообразного сектора установлена с возможностью зацепления с зубчатым колесом, размещенным концентрично с механизмом, вращающимся в одном направлении и связанным с центральным валом задних пар колес через установленное на нем зубчатое колесо.

Раздел В.

Различные технологические процессы.

В 24

- (11) i2001 0032
(20) 22.01.2001
(21) N 99/001351
(22) 28.04.99
(51)⁷B 24 D
(71) Азербайджанский Технический Университет (AZ)
(72) Абасов Вагиф Абас оглы
Гашимов Гашим Абдулла оглы
Гамбарова Хаджар Махмуд кызы
(73) Азербайджанский Технический Университет (AZ)
(54) Способ пропитки абразивного материала.

(57) Способ пропитки абразивного инструмента, включающий погружение нагретого инструмента в расплавленный состав пропитки, затем круг извлекается и вращается, отличающийся тем, что абразивный инструмент предварительно нагревают на 40-50⁰ С больше температуры плавления пропиточного состава, устанавливая на

шпиндель станка, находящийся в закрытой камере, температура которой выдерживается выше температуры инструмента, окунают в расплавленный состав пропитки в диаметральной направлении до требуемой толщины и медленно вращают (10-20 об/мин), далее извлеченный из состава инструмент в течение одной минуты вращают со скоростью свыше 1000 об/мин.

Раздел С.

Химия и металлургия.

С 07

- (11) i2001 0018
(20) 04.01.2001
(21) N 96/000710
(22) 22.12.95
(51)⁷C 07 C 4/18
(71) Азербайджанский Государственный Научно-Исследовательский Институт «Олефин», Сумгаитский Завод «Синтезкаучук» (AZ)
(72) Алибейли Рафик Мовсум оглы
Кязимов Сабир Мамедали оглы
Бабаев Абульфаз Исмаил оглы
Алигулиев Рамиз Мамед оглы
Исаев Хыдыр Гаим оглы
Ибрагимов Хикмет Джамал оглы
Алиева Нармин Мазахир кызы
Фараджева Ася Тофик кызы
(73) Азербайджанский Государственный Научно-Исследовательский Институт «Олефин», Сумгаитский Завод «Синтезкаучук» (AZ)
(54) Способ получения индивидуальных ароматических углеводородов C₆-C₈.

(57) Способ получения индивидуальных ароматических углеводородов C₆ – C₈ из бензол-толуол – ксилольной (БТК) фракции жидких продуктов пиролиза, отличающийся тем, что выделенную БТК-

фракцию с температурой выкипания 70-150⁰С подвергают олигомеризации при температуре 0-100⁰С, атмосферном давлении, в присутствии катализатора кислотного типа, времени контакта 1-10 часов до полного освобождения фракции от непредельных соединений, отделяют полученный олигомерный продукт и отогнанную БТК- фракцию, не содержащую непредельные соединения экстрагируют известным способом для выделения суммы ароматических углеводородов C₆ – C₈ с последующей ректификацией их в индивидуальные бензол, толуол, ксилолы.

- (11) i2001 0029
(20) 18.01.2001
(21) N 97/000997
(22) 23.12.93
(51)⁷C 07 C 27/00, C 07 C 29/124, C 07 C 31/04
(71) Энергия Андина Лтд, (US)
(72) Джордж Миллер
Мигель Клинг
(73) Энергия Андина Лтд, (US)
(54) Способ получения низшего одноосновного или двухосновного спирта; псевдооживленные слои; система для осуществления способа.

(57) 1.Способ получения низшего одноосновного или двухосновного спирта конверсией алканов, отличающийся тем, что включает взаимодействие исходного материала с галогенидом металла (2), где металл находится в высшем из двух возможных валентных состояний, до получения продукта реакции, соответствующего галогенида металла (1), в котором металл находится в низшем из двух возможных валентных состояний и галоидводородной кислоты, после чего проводят взаимодействие продукта реакции и галоидводородной кислоты с оксидом магния до получения соответствующего низшего одноосновного или двухосновного алканола, при этом в качестве исходного материала для получения низшего одноосновного спирта используют низший алкан, из которого получают соответствующий низший алканол, а в качестве

исходного материала для получения низшего двухосновного спирта используют либо низший алканол, либо низший алкен, из которых получают соответствующий низший гликоль.

2. Способ по п.1, получения низшего алкинола из соответствующего низшего алкана, отличающаяся тем, что включает осуществление взаимодействия низшего алкана с галогенидом металла (2), где металл находится в высшем из двух возможных валентных состояний до получения соответствующего низшего алкилгалогенида, соответствующего галогенида металла (1), где металл находится в низшем из двух возможных валентных состояний, и галогенводородной кислоты и взаимодействие полученного низшего алкилгалогенида и галогенводородной кислоты с оксидом магния до получения соответствующего низшего алканола и гидрата галогенида магния.

3. Способ по п.2, отличающийся тем, что включает далее взаимодействие галогенида металла (1) с галогенводородной кислотой и кислородом до получения галогенида металла (2), превращение гидрата галогенида магния в оксид магния и галогенводородную кислоту.

4. Способ по п.3, отличающийся тем, что галогенидом металла является хлорид меди.

5. Способ по п.4, отличающийся тем, что его существенно проводят в псевдооживленном слое.

6. Способ по п.1, получения метанола из метана, отличающийся тем, что включает взаимодействие метана с хлоридом металла (2), где металл находится в высшем из двух возможных валентных состояний до получения метилхлорида, соответствующего хлорида металла (1), в котором металл находится в низшем из двух возможных валентных состояний, и соляной кислоты; пропускание метилхлорида и соляной кислоты, полученных на предыдущей стадии, вместе с паром через магневый цеолитный катализатор до получения метилового спирта и соляной кислоты, полученной в предыдущей стадии, с оксидом магния до получения метилового

спирта и гидрата хлорида магния и превращение гидрата хлорида магния в оксид магния и соляную кислоту

7. Способ по п.6, отличающийся тем, что хлоридом металла является хлорид меди.

8. Способ по п.7, отличающийся тем, что его ведут в псевдооживленном слое.

9. Способ по п.8, отличающийся тем, что включает взаимодействие метана с хлоридом меди (1) в псевдооживленном слое, содержащем смесь оксида магния, хлорида меди (2) и хлорида меди (1) до получения комбинации газов, содержащих соляную кислоту, метилхлорид и непрореагировавший метан, пропускание этой комбинации газов и пара через магневый цеолитный катализатор до получения смеси метилового спирта, соляной кислоты и метана, последующее пропускание этой смеси через псевдооживленный слой, содержащий оксид магния, адсорбирующего всю соляную кислоту, конденсацию метилового спирта оставшейся комбинации метилового спирта и метана и рециркуляцию метана на первоначальной стадии.

10. Способ по п.1, получения гликоля из соответствующего алкена или алканола, отличающийся тем, что включает взаимодействие алкена или алканола с галогенидом металла, где металл находится в высшем из двух возможных валентных состояний, до получения соответствующего алкилдигалогенида или галоидного спирта, соответствующего галогенида металла, где металл находится в низшем из двух возможных валентных состояний, и галоидводородной кислоты, и последующее взаимодействие полученного алкилдигалогенида или галоидного спирта и галоидводородной кислоты с оксидом магния до получения соответствующего гликоля и гидрата галида магния.

11. Псевдооживленный слой, отличающийся тем, что включает смесь хлорида меди (2), хлорида меди (1) и оксида магния.

12. Псевдооживленный слой по п.11, отличающийся тем, что смесь включает указанные в приблизи-

тельном молярном соотношении 1:0, 1:2 для хлорида меди (2), хлорида меди (1) и оксида магния.

13. Псевдооживленный слой по п.11, отличающийся тем, что дополнительно содержит еще оксид меди (2).

14. Система с псевдооживленным слоем для превращения метана в метанол, содержащая реакторы и вспомогательные средства, отличающаяся тем, что включает реактор с псевдооживленным слоем, содержащий в качестве реагента псевдооживленный слой по п.11, средства для подачи метана в реактор и в находящийся в нем псевдооживленный слой, и трубопровод для отвода непрореагировавшего метана и образовавшихся газов из реактора в реактор, содержащий катализатор, средства для подачи пара в трубопровод, трубопровод для подачи полученной смеси через содержащийся в нем катализатор, и второй трубопровод для подачи непрореагировавшего метана и продуктов реакции из него в первый реактор с псевдооживленным слоем, содержащий адсорбент для поглощения соляной кислоты и третий трубопровод для подачи остальных газообразных компонентов из указанного реактора псевдооживленным слоем в конденсатор для конденсации метанола и четвертый трубопровод для возврата непрореагировавшего метанола в реактор с псевдооживленным слоем реагента состава по п.11.

15. Система с псевдооживленным слоем по п.14, отличающаяся тем, что дополнительно содержит далее второй реактор с псевдооживленным слоем, средство для подачи отработанного реагента из реактора во второй реактор с псевдооживленным слоем, средства для подачи воздуха и соляной кислоты в указанный второй реактор с псевдооживленным слоем, и через находящийся в нем отработанный реагент для регенерации указанного отработанного реагента, средства для подачи регенерированного реагента в указанный реактор с псевдооживленным слоем, и пятый трубопровод для подачи газов из второго реактора с псевдооживленным слоем в третий реактор с

псевдооживленным слоем, который содержит адсорбент для адсорбции всех следов соляной кислоты в газах, отводимых из второго реактора с псевдооживленным слоем, и средства для выпуска чистого газа.

16. Система с псевдооживленным слоем по п.15, отличающаяся тем, что дополнительно содержит четвертый реактор с псевдооживленным слоем, трубопровод для подачи отработанного адсорбента из третьего реактора с псевдооживленным слоем в четвертый реактор с псевдооживленным слоем, трубопровод для подачи воздуха в четвертый реактор с псевдооживленным слоем и через отработанный реагент, находящимся в нем, для регенерации указанного адсорбента, средства для транспортировки регенерированного адсорбента в третий реактор с псевдооживленным слоем и трубопровод для подачи отходящих газов во второй реактор с псевдооживленным слоем.

17. Система с псевдооживленным слоем по п.16 отличающаяся тем, что дополнительно содержит пятый реактор с псевдооживленным слоем, средство для транспортировки отработанного адсорбента из первого реактора с псевдооживленным слоем в пятый реактор с псевдооживленным слоем, средства для подачи воздуха в указанный пятый реактор через отработанный адсорбент, находящийся в нем, для регенерации указанного реагента средство для транспортировки регенерированного адсорбента в первый реактор с псевдооживленным слоем, и средства для подачи газов, выделяющихся из него, во второй реактор с псевдооживленным слоем.

18. Система реакторов для непрерывного процесса в псевдооживленном слое, отличающаяся тем, что включает первый реактор с псевдооживленным слоем, трубопровод для подачи реагента в первый реактор с псевдооживленным слоем, трубопровод для подачи газа из первого указанного реактора в первый циклон, трубопровод для возвращения твердых частиц из первого циклона в первый реактор, трубопровод для

подачи газа из первого циклона во второй реактор, трубопровод для подачи пара во второй реактор и трубопровод для подачи прореагировавших газов из второго реактора в третий реактор с псевдооживленным слоем, трубопровод для подачи газа из третьего реактора во второй циклон, трубопровод для возврата твердых частиц из второго циклона в третий реактор, средство для подачи газа из второго циклона в конденсатор, средства для отвода конденсата из конденсатора и трубопровод для подачи газа из конденсатора в компрессор для рециркуляции сжатого газа в трубопровод для ввода реагента в первый реактор с псевдооживленным слоем.

19. Система реакторов по п.18, отличающаяся тем, что включает дополнительно трубопровод для подачи отработанного реагента из первого реактора с псевдооживленным слоем в четвертый реактор, который также является реактором с псевдооживленным слоем, трубопровод для подачи газа в четвертый реактор и трубопровод для подачи регенерированного реагента из четвертого реактора обратно в первый реактор с псевдооживленным слоем.

20. Система реактора по п.19, отличающаяся тем, что содержит дополнительно пятый реактор, который также является реактором с псевдооживленным слоем, трубопровод для подачи отработанного материала псевдооживленного слоя из третьего реактора в пятый реактор, трубопровод для подачи газа в пятый реактор и трубопровод для подачи регенерированного материала псевдооживленного слоя обратно в указанный третий реактор.

21. Система реакторов по п.18, отличающаяся тем, что дополнительно содержит далее пятый реактор с псевдооживленным слоем, трубопровод для подачи отработанного материала псевдооживленного слоя из третьего реактора в пятый реактор, трубопровод для подачи газа в пятый реактор, трубопровод для подачи регенерированного материала псевдооживленного слоя обратно в указанный третий реактор.

22. Система реакторов с псевдооживленным слоем по п.18, отличающаяся тем, что включает первый реактор с псевдооживленным слоем, содержащий псевдооживленный слой по п.13, трубопровод для подачи газа из указанного первого реактора в первый циклон, трубопровод для возврата твердых частиц первого циклона в первый реактор, и трубопровод для подачи газа из первого циклона во второй реактор, трубопровод для подачи пара во второй реактор, и трубопровод для подачи прореагировавших газов из второго реактора в третий реактор, который является реактором с псевдооживленным слоем, трубопровод для подачи газа из третьего реактора во второй циклон, трубопровод для возврата твердых частиц из второго циклона в третий реактор, средство для подачи газа из второго циклона в конденсатор, и средства для отвода конденсата из конденсатора, и трубопровод для подачи газа из конденсатора в компрессор для рециркуляции сжатого газа в трубопровод для ввода реагента в первый реактор с псевдооживленным слоем.

(11) i2001 0039

(20) 30.01.2001

(21) N 96/000698

(22) 29.06.95

(51)⁷C 07 C 97/10, A 61 K 31/12

(71) Азербайджанский Медицинский Университет им. Н.Нариманова, Институт Полимерных Материалов Академии Наук Азербайджанской Республики (Az)

(72) Гаджиев Раиг Али оглы
Ибрагимов Гусейн Гасан оглы

Велиева Махбуба Наби кызы

Зейналова Саида Гараш кызы

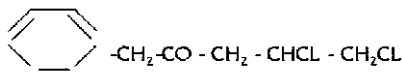
Джафаров Вели Гусейн оглы
Ибрагимов Рашад Ибрагим оглы

(73) Азербайджанский Медицинский Университет им. Н.Нариманова, Институт Полимерных Материалов Академии Наук Азербайджанской Республики (Az)

мии Наук Азербайджанской
Республики (Az)

(54) Бензил 2,3-дихлорпропилкетон, проявляющий анти-микробную активность.

(57) Бензил - 2,3-дихлорпропилкетон формулы

проявляющий антимикробную
активность.

(11) i2001 0006

(20) 02.01.2001

(21) N 98/001060

(22) 13.01.98

(51) C 07 C 149/36

(71) Институт Химии Присадок
Академии Наук Азербай-
джанской Республики (AZ)

(72) Садыхов Камиль Исмаил ог-
лы

Агаев Амирчобан Насир ог-
лы

Мамедова Парвин Шамхал
кызы

Агаева Зенфира Рза кызы

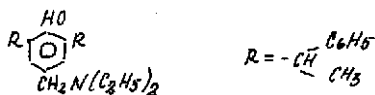
Зейналов Сабир Дадаш оглы

Бабаев Эльбек Расим оглы

(73) Институт Химии Присадок
Академии Наук Азербай-
джанской Республики (AZ)

(54) 4-диэтиламинометил-2,6-ди-
α-метилбензилфенол в ка-
честве ингибитора сероводо-
родной коррозии стали.

(57) 4-диэтиламинометил -2,6-ди-
α-метилбензилфенол формулы

в качестве ингибитора сероводо-
родной коррозии стали.

(11) i2001 0002

(20) 02.01.2001

(21) N 98/001047

(22) 13.01.98

(51) C 07 C 149/36

(71) Институт Химии Присадок
Академии Наук Азербай-
джанской Республики (AZ)

(72) Садыхов Камиль Исмаил ог-
лы

Мамедова Парвин Шамхал
кызы

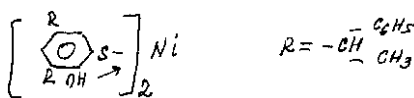
Тагиева Земфира Джамиль
кызы

Бабаев Эльбек Расим оглы

(73) Институт Химии Присадок
Академии Наук Азербай-
джанской Республики (AZ)

(54) Бис (2-гидрокси-3,5-ди-α-ме-
тилбензилтиолато) никель
(II) в качестве антиокисли-
тельной присадки к синте-
тическим маслам.

(57) Бис (2-гидрокси-3,5-ди-α- ме-
тилбензилтиолато) никель (II) в ка-
честве антиокислительной присадки
к синтетическим маслам.

(11) i2001 0013

(20) 02.01.2001

(21) N 95/000673

(22) 30.08.94

(51) C 07 D 207/30, A 01 N 25/00

(71) Американ Цианамид Компа-
ни (US)

(72) Роджер Уилльямс Эддор

Джозеф Августас Феч

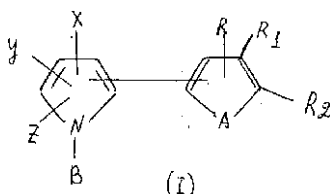
Лорелли Энн Данкен

Джек Кеннет Сидденс

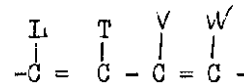
(73) Американ Цианамид Компа-
ни (US)

(54) Тиенил - или фурилпирроло-
вые соединения, способы
борьбы с насекомыми и кле-
щами, композиции для борь-
бы с насекомыми и клеща-
ми.

(57) 1. Тиенил - или фурилпирроло-
вые соединения общей формулы

где каждый R, R₁, и R₂ независимо
представляет собой водород, гало-
ген, NO₂ или CHO, или R₁, R₂ взя-
тые вместе с атомами углерода, с
которыми они связаны, могут об-
разовать кольцо, в котором R₁, и R₂
представлены структурой

в которой каждый L, T, V, и W –
водород, галоген,

A представляет собой O или C,

X представляет собой CN, NO₂ -
при условии, что заместитель во 2-
м или 5-м положении пиррольного

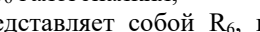
кольца отличен от водорода,

У представляет собой галоген,
C₁ – C₆ - галогеналкил, CN фенил,
необязательно замещенный одним
или несколькими атомами галогена,

Z представляет собой галоген или
C₁ – C₆ галогеналкил,

V представляет собой R₆, где R₆-
водород или C₁-C₆ алкил, замещен-
ный одной C₁ – C₄ – алкокси –
группой.

2. Соединение по п.1, где R, R₁
и R₂, независимо представляет со-
бой водород, галоген или NO₂ и где
R₁ и R₂ взятые вместе с атомами
углерода, с которыми они связаны,
могут образовывать кольцо, в
котором R₁ R₂ представлены
структурой:

A представляет собой O или S,
X представляет собой CN или NO₂,

Z –галоген или CF₃,

У - представляет собой галоген,
CH₃ или фенил, необязательно за-
мещенный одним или несколькими
атомами галогена.

3. Способ борьбы с насекомы-
ми, заключающийся в том, что пи-
щу, которую они потребляют, или
места, в которых они обитают,
подвергают обработке инсектицид-
но эффективным количеством ак-
тивного соединения, отличающий-
ся тем, что в качестве указанного
соединения используют соедине-
ние по п.1.

4. Способ по п.3, отличаю-
щийся тем, что соединение выби-
рают из группы, включающийся

тем, что соединение выбирают из группы, включающей в себя:

- 4-Бром-1-(этоксиметил)-2-(3,4,5-трихлор-2-тиенил)-5-(трифторметил) пиррол – 3- карбонитрил;
4-Бром-2-(3, 4, 5 - трихлор-2-тиенил)-5-(трифторметил)-пиррол-3-карбонитрил;
4-Бром-2-(5-бром-2-фурил)-1-(этоксиметил)-5-(трифторметил)пиррол-3-карбонитрил;
4-Бром-2-(5-бром-2-фурил)-5-(трифторметил)пиррол-3-карбонитрил;
1-(этоксиметил)-2-(3,4,5-трихлор-2-тиенил)-5-(трифторметил)пиррол-3- карбонитрил;
2-(5-Хлор-2-тиенил)-5-(трифторметил) пиррол-3-карбонитрил;
2-(п-хлорфенил)-4-(4,5-дибром-3-тиенил)-3-нитро-5-(трифторметил) пиррол;
2-(3,4,5-трихлор-2-тиенил)-5-(трифторметил)пиррол-3-карбонитрил;
4-Бром-2-(4,5-дибром-2-тиенил)-5-(трифторметил)пиррол-3-карбонитрил;
2-(п-хлорфенил)-3-нитро-4-(5-нитро-2-тиенил)-5(трифторметил)пиррол ; и
4-Бром-2-хлор-5-(5-хлор-2-тиенил) пиррол-3-карбонитрил.

5. Способ борьбы с клещами, заключающийся в обработке мест их обитания акарицидно-эффективным количеством активного соединения, отличающийся тем, что в качестве указанного соединения I по п.1, где R, R₁ и R₂ независимо представляет собой водород, галоген ;

A представляет O или S ;

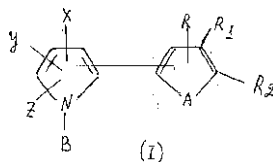
X представляет собой NO₂ ;

У представляет собой водород, галоген;

Z представляет собой C₁ - C₆ -галогеналкил;

В представляет собой R₆, где R₆ представляет собой водород, C₁ - C₆ – алкил, замещенный C₁-C₄ алкокси-группой.

6. Композиция для борьбы с насекомыми, включающая в себя инертный жидкий или твердый носитель, и инсектицидно эффективное количество активного соединения, отличающийся тем, что в качестве активного соединения применяют соединение I по п.1.

где R, R₁, R₂, A, X, Y, Z и B описаны в п.1.

7. Композиция для борьбы с клещами, включая инертный носитель и акарицидно-эффективное количество соединения, отличающийся тем, что в качестве активного соединения используют соединение общей формулы I, где R, R₁, R₂, A, X, U и B раскрыты в п.5.

(11) i2001 0048

(20) 26.03.2001

(21) N 98/001124

(22) 09.06.97

(51) C 07 D 213/00, C 09 B 5/62

(71) Американ Цианамид Компани (US)

(72) Кеннет Альфред Мартин Кремер

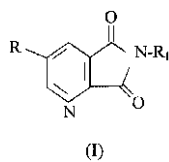
Вен-Ксу Ву

Дональд Рой Молдинг

(73) Американ Цианамид Компани (US)

(54) Способ получения 2,3-пиридиндикарбоксимида, промежуточное соединение, способ получения производного имидазолинона.

(57) 1. Способ получения 2,3-пиридиндикарбоксимида, имеющего структурную формулу I

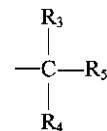

где ;

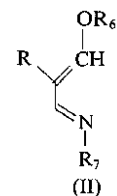
R-водород, C₁-C₆ алкил, или C₁-C₆ алкоксиметил;

R₁- водород, C₁-C₆ алкил, C(O)R₂, фенил, необязательно замещенный, в любом сочетании от одного до четырех заместителями, выбранными из группы, включающей галоген, C₁-C₄ алкил, C₁-C₄ алкокси-, нитро- или циано-группы, в сочетании, от одного до четырех заместителями, выбранными из группы, включающей галоген, C₁-C₄ алкил,

C₁-C₄ алкокси-, нитро- или циано-группы или

R₂ –C₁-C₆ алкил, бензил или фенил, необязательно замещенный, в любом сочетании, от одного до четырех заместителями, выбранными из группы, включающей галоген, C₁-C₄ алкил, C₁-C₄ алкокси-нитро-или циано-группы; R₃ и R₄ каждый независимо представляет собой C₁ -C₄ алкил; и R₅ - цианогруппы или CONH₂, отличающийся тем, что включает взаимодействие оксима или гидразона, имеющего структурную формулу II

где R принимает указанные выше значения :

R₆ – C₁–C₆ алкил,

R₇ - OR₈ или NR₉R₁₀,

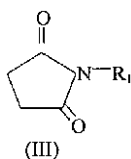
R₈ – водород, C₁-C₆ алкил, C(O)R₁₁, фенил, необязательно замещенный, в любом сочетании, от одного до четырех заместителями, выбранными из группы, включающей галоген, C₁-C₄ алкил, C₁-C₄ алкокси-, нитро- или циано-группы;

R₁₁ – C₁-C₆ алкил, OR₁₂, NR₁₂ R₁₃, бензил или фенил, необязательно замещенный, в любом сочетании, от одного до четырех заместителями, выбранными из группы, включающей галоген, C₁-C₄ алкил, C₁-C₄ алкокси-нитро-или циано-группы;

R₁₂ и R₁₃ каждый независимо представляет собой водород, C₁-C₆ алкил, бензил или фенил, необязательно замещенный, в любом сочетании, от одного до четырех заместителями, выбранными из группы, включающей галоген, C₁-C₄ алкил,

C₁-C₄ алкил, C₁-C₄ алкокси-нитро- или циано-группы,

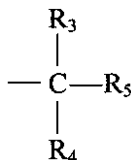
R₉ и R₁₀ каждый независимо представляет собой водород, C₁-C₆ алкил, бензил или фенил, необязательно замещенный, в любом сочетании, от одного до четырех заместителями, выбранными из группы, включающей галоген, C₁-C₄ алкил, C₁-C₄ алкокси-, нитро- или циано-группы, с имидом малеиновой кислоты структурной формулы III

где R₁ принимает указанные выше значения.

2. Способ по пункту 1, отличающийся тем, что R представляет собой водород, C₁-C₄ алкил или C₁-C₄ алкоксиметил;

R₁ представляет собой водород, C₁-C₄ алкил, фенил, необязательно замещенный в любом сочетании, от одного до четырех заместителями, выбранными из группы, включающей галоген, C₁-C₄ алкил, C₁-C₄ алкокси-, нитро- или циано-группы или

R₆- C₁-C₄ алкил;

R₇- OR₈; и

R₈- водород или C₁-C₆ алкил.

3. Способ по пункту 1, отличающийся тем, что оксим формулы II или гидразон R₆ взаимодействует с имидом малеиновой кислоты ароматический углеводород, галогенированный ароматический углеводород, полициклический ароматический углеводород, гликоль, алкановую кислоту, смесь алкановая кислота/вода, ацетонитрил, смесь ацетонитрил/ вода и их смеси, и температура кипения растворителя составляет, по меньшей мере, приблизительно 60⁰C.

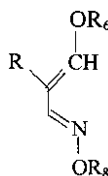
4. Способ по пункту 1, отличающийся тем, что оксим формулы II или гидразон взаимодействует с

имидом малеиновой кислоты формулы III при температуре от приблизительно 20⁰C до 160⁰C.

5. Способ по пункту 1, отличающийся тем, что в нем дополнительно используют кислоту Льюиса, выбранную из группы, которую составляют хлорид алюминия и хлорид титана (IV).

6. Способ по пункту 1, отличающийся тем, что в нем дополнительно используют основание, выбранное из группы, которую составляют три (C₂-C₄ алкил) амин, ацетат щелочного металла и их смеси, когда R представляет собой C₁-C₆ алкоксиметил.

7. Производные оксима общей формулы:

где R представляет собой водород, C₁-C₆ алкил или C₁-C₆ алкил или C₁-C₆ алкоксиметил;

R₆- C₁-C₄ алкил;

R₈- водород, C₁-C₆ алкил, C(O) R₁₁; фенил, необязательно замещенный, в любом сочетании, от одного до четырех заместителями, выбранными из группы, включающей галоген, C₁-C₄ алкил, C₁-C₄ алкокси-, нитро- или циано-группы, бензил, необязательно замещенный в фенильном кольце, в любом сочетании, от одного до четырех заместителями, выбранными из группы, включающей галоген, C₁-C₄ алкил, C₁-C₄ алкокси-, нитро или циано-группы;

R₁₁-C₁-C₆ алкил, OR₁₂, NR₁₂, R₁₃, бензил или фенил, необязательно замещенный, в любом сочетании, от одного до четырех заместителями, выбранными из группы, включающей галоген, C₁-C₄ алкил, C₁-C₄ алкокси-, нитро- или циано-группы;

R₁₂ и R₁₃ каждый независимо представляет собой водород, C₁-C₆ алкил, бензил или фенил, необязательно замещенный, в любом сочетании, от одного до четырех заместителями выбранными из группы, включающей галоген, C₁-C₄ алкок-

си, нитро- или циано-группы, и его цис- и транс-изомеры.

8. Соединение по пункту 7, в котором R представляет собой водород, C₁-C₄ алкил или C₁-C₄ алкоксиметил;

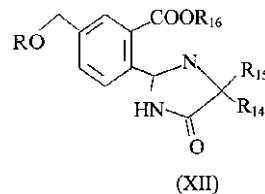
R₆- C₁-C₄ алкил,

R₈- водород, C₁-C₆ алкил.

9. Соединение по пункту 8, выбранное из группы, включающей O-метилоксим 3-этокси-2-метил-2-пропен-1-она;

оксим 3-этокси-2-метил-2-пропен-1-она; и оксим 3-метокси-2-(метоксиметил)-2-пропен-1-она.

10. Способ получения производного имидазолинона, обладающего гербицидной активностью формулы XII

R принимает значения, определенные в п.1;

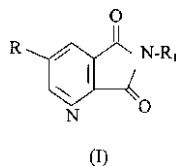
R₁₄- C₁-C₄ алкил;

R₁₅- C₁-C₄ алкил, C₁-C₄ циклоалкил или R₁₄ и R₁₅ вместе с атомом, к которому присоединены, образуют C₃-C₆ циклоалкил, необязательно замещенный, метилом, и R₁₆- водород, ди(низший) алкиламино, C₁-C₁₂ алкил, необязательно замещенный одной из следующих групп; C₁-C₃ алкоксигруппа, галоген, гидроксильная группа, C₃-C₆ циклоалкил, бензилоксигруппа, фурил, фенил, галогенфенил, (низший) алкилфенил, (низший) алкоксифенил, нитрофенил, карбоксильная группа, (низший) алкоксикарбонильная группа, циано-группа или три (низший) алкиламиний; C₁-C₁₂ алкенил, необязательно замещенный одной из следующих групп:

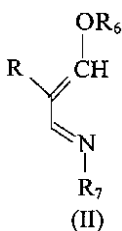
C₁-C₃ алкоксигруппа, фенил, галоген или (низший) алкоксикарбонильная группы или двумя C₁-C₃ алкоксигруппами или двумя галогенами;

C₃-C₆ циклоалкил, необязательно замещенный одной или двумя C₁-C₃ алкильными группами; или катион, включающий получение 2,3-пиридиндикарбоксоамида и его

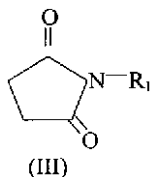
превращение в имидазолинок отличающийся тем, что включает получение соединения формулы I

где R и R₁ принимает значения, определенные в пункте 1, взаимодействием оксима или гидразона, имеющего структурную формулу II

в которой R, R₆ и R₇ принимают указанные выше значения с имидом малеиновой кислоты структурной формулы III

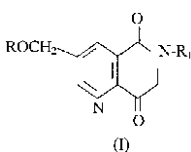

в которой R₁ принимает указанные выше значения, превращение соединения формулы I в соединение формулы XII.

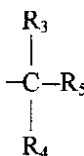
- (11) i2001 0047
(20) 26.03.2001
(21) N 98/001101
(22) 09.06.97
(51)⁷C 07 D 311/14, 238/04,
C 07 D 235/00

- (71) Американ Цианамид Компани (US)
(72) Кеннет Альфред Мартин Кремер Вен-Ксу Ву Дональд Рой Молдинг
(73) Американ Цианамид Компани (US)
(54) Способ получения соединения 5 - (алкоксиметил) - 2,3-пиридинкарбоксамид, промежуточные соединения, способ получения имидазолиновых соединений.

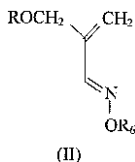
(57) Способ получения соединения 5-(алкоксиметил)-2,3-пиридинкарбоксамид структурной формулы I

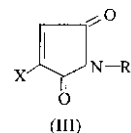
в которой, R₁ – C₁-C₆ алкил; R₁-водород, C₁-C₆ алкил, C(O) R₂, фенил, необязательно замещенный, в любой комбинации, от одного до четырех галогенов, C₁-C₄ алкилов, C₁-C₄ алкокси-, нитро- или цианокомбинации, от одного до четырех галогенов, C₁-C₄ алкокси-, нитро- или цианогрупп, или группа:

R₂-C₁-C₆-алкил, фенил, необязательно замещенный, в любой комбинации, от одного до четырех галогенов, C₁-C₄ алкилов, C₁-C₄ алкокси-, нитро- или цианогрупп или бензил, необязательно замещенный в фенильном кольце, в любой комбинации, от одного до четырех галогенов, C₁-C₄-алкилов, C₁-C₄-алкокси-, нитро-или цианогрупп: R₃ и R₄, каждый, независимо, представляет собой C₁-C₄ –алкил; R₅ –цианогруппа или CONH₂, включающий реакцию замещенного оксима с замещенным малеимидом в присутствии основания, отличающийся тем, что включает реакцию оксима 2-(алкоксиметил)-2-пропен-1-она структурной формулы II

в которой R описан выше и R₆ – водород или C₁-C₄- алкил, с замещенным имидом малеиновой кислоты структурной формулы III

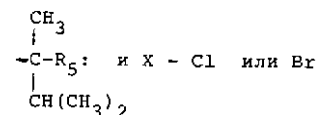
в которой R₁ принимает значения, указанные выше и X-галоген, фенилсульфинил или 1- имидазолил, и основанием, выбранным из группы, состоящей из три (C₁ – C₄-алкил)амина, ацетата щелочного металла и их смеси, в присутствии растворителя при повышенной температуре.

2. Способ по п.1, отличающийся тем, что основание выбирают из группы, состоящей из триэтиламина, ацетата натрия и ацетата калия, и основание присутствует в количестве, по меньшей мере, одного мольного эквивалента относительно соединения формулы I.

3. Способ по п.1, отличающийся тем, что дополнительно используют катализатор фазового переноса, выбранный из группы, состоящей из 18-краун-6 и 15-краун-5.

4. Способ по п.1, отличающийся тем, что дополнительно используют карбонат щелочного металла, выбранный из карбоната натрия и карбоната калия.

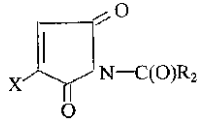
5. Способ по п.1, отличающийся тем что R и R₆ - метил: R₁ – метил, фенил или

6. Способ по п.1, отличающийся тем, что растворитель выбирают из группы, состоящей из ароматического углеводорода, галогенированного ароматического углеводорода, полиядерного ароматического углеводорода, гликоля и их смеси, и точка кипения растворителя составляет, по меньшей мере, около 75°C.

7. Способ по п.1, отличающийся тем, что соединение формулы II вводят в реакцию с соединением формулы III и основанием при температуре примерно от 75 до 150°C.

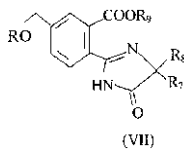
8. Соединение замещенного малеинида общей формулы:

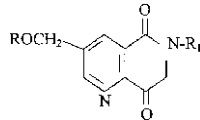
в которой X-галоген; и R₂ – C₁- C₆ – алкил, фенил, необязательно замещенный, в любой комбинации, от одного до четырех галогенов, C₁ – C₄ – алкилов, C₁-C₄ – алкокси-, нитро- или цианогрупп или бензил, необязательно замещенный в фенильном кольце, в любой комбинации, от одного до четырех галогенов, C₁-C₄ – алкилов, C₁-C₄ – алкокси-, нитро- или цианогрупп.

9. Соединение по п.8, в котором X-Cl или Br и R₂ – C₁-C₄ – алкил, фенил или бензил.

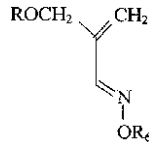
10. Способ получения имидазолиновых соединений обладающих гербицидной активностью формулы VII

в которой R определен в п.1; R₇ – C₁ – C₄ – алкил; R₈ – C₁-C₄ – алкил, C₃- C₆ – циклоалкил или R₇ и R₈ вместе с атомом, в которому они присоединены, образуют C₃ - C₆ – циклоалкил, необязательно замещенный метилом, и R₉ водород, низший-алкиламиногруппа, C₁-C₁₂ – алкил, необязательно замещенный одной из следующих групп: C₁-C₃ – алкоксигруппа, галоген, гидроксигруппа, C₃-C₆-циклоалкил, бензил-оксигруппа, фурил, фенил, галогенфенил, низший алкилфенил, низший алкоксифенил, нитрофенил, карбоксигруппа, низший алкоксикарбонил, цианогруппа или три (низший алкил) аммоний; C₃ -C₁₂ – алкенил, необязательно замещенный одной из следующих групп: C₁-C₁₂-алкоксигруппа, фенил, галоген или низший алкоксикарбонил или двумя C₁-C₃ – алкоксигруппами или двумя галогенами: C₃ -C₆ – циклоалкил, необязательно замещенный одним или двумя C₁- C₃ – алкилами: или катион, отличающийся тем, что включает получение соединения формулы I

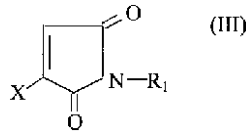

в которой R и R₁ определены в пункте 1, реакцией оксима 2-/алкокси-метил/-2-пропен-1-она структурной формулы II

(II)

в которой R и R₆ принимает значения, указанные выше, с замещенным имидам малеиновой кислоты структурной формулы III

(III)

в которой R₁ и X принимает значения, указанные выше, и основанием, выбранным из группы, состоящей из три / C₂ –C₄- алкил /амина, ацетата щелочного металла и их смеси, в присутствии растворителя при повышенной температуре, и превращение соединения формулы I в соединение формулы VII.

(11) i2001 0003
(20) 02.01.2001
(21) N 98/001072
(22) 24.03.98
(51) C 07 D 331/02

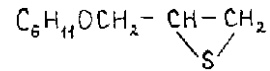
(71) Институт Химии Присадок Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)

(72) Аллахвердиев Мирза Алекпер оглы
Курбанова Малахат Мусрет кызы
Магеррамов Абель Мамед-али оглы
Исмайлова Нилуфар Джамал кызы

(73) Институт Химии Присадок Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)

(54) 1,2-эпитио-3-циклогексилокси-пропан в качестве противозадирной и противоизносной присадки к трансмиссионным маслам.

(57) 1,2-эпитио-3-циклогексилокси-пропан формулы

в качестве противозадирной и противоизносной присадки к трансмиссионным маслам.

C 09

(11) i2001 0022
(20) 09.01.2001
(21) N 98/001109
(22) 25.06.98
(51) C 09 D 3/34, 3/54

(76) Зейналов Низами Аллахверди оглы
Зейналов Идрис Аллахверди оглы (AZ)

(54) Синтетическая олифа.

(57) Синтетическая олифа, включающая синтетический полимер сиккатив и уайт-спирит, отличающаяся тем, что в качестве синтетического полимера она содержит каучук СКС-30 АРКМ-15 и дополнительно содержит канифоль сосновую, при следующем соотношении компонентов, мас. %:

каучук СКС-30	
АРКМ-15	- 47,9 - 50,3
канифоль сосновая	- 3,3 - 3,3
сиккатив кобальтовый	
нафтенат	- 0,3 - 0,4
уайт-спирит	- 45,9 - 48,5

(11) i2001 0023
(20) 09.01.2001
(21) N 98/001108
(22) 25.06.98
(51) C 09 D 5/34

(76) Зейналов Низами Аллахверди оглы
Зейналов Идрис Аллахверди оглы (AZ)

(54) Шпатлёвка безолифная синтетическая.

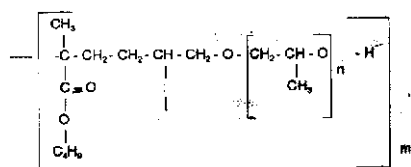
(57) Шпатлевка безолифная синтетическая, включающая пленкообразующее вещество, клей костный, мыло хозяйственное, мел молотый и воду, отличающаяся тем, что она

содержит в качестве пленкообразующего вещества латекс СКС-65 при следующем соотношении компонентов, мас. %:

латекс СКС-65,	
ГП марки Б	- 7,8 - 8,6
клей костный	- 3,4 - 3,7
мыло хозяйственное	- 0,3 - 0,4
мел молотый	- 53,1 - 57,2
вода	- 31,3 - 34,2

- (11) i2001 0009
(20) 02.01.2001
(21) N 95/000665
(22) 21.09.95
(51)⁷C 09 J 3/16
(71) Азербайджанский Государственный Научно-Исследовательский Институт «Олефин» (AZ)
(72) Алигулиев Рамиз Мамед оглы
Гусейнов Сабухи Салим оглы
Насиров Мирза Фаиг оглы
Мамедова Эльмира Сарвар кызы
(73) Азербайджанский Государственный Научно-Исследовательский Институт «Олефин» (AZ)
(54) Клеевая композиция.

(57) Клеевая композиция на основе сополимера этилена с винилацетатом, содержащий глицериновый эфир канифоли, отличающаяся тем, что она дополнительно содержит сополимер моноаллилатолигооксипропиленгликоля с бутилметакрилатом общей формулы

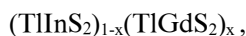
где n=10-33
m=3-10
при следующем соотношении компонентов, мас. ч.:

сополимер этилена с винилацетатом	
содержанием винилацетата	28-33%
глицериновый эфир канифоли	- 40-45
	- 30-42,5

сополимер моноаллилатолигооксипропиленгликоля с бутилметакрилатом

-17,5 - 25

- (11) i2001 0028
(20) 17.01.2001
(21) N 98/001054
(22) 17.10.96
(51)⁷C 09 K 11/56, 11/62, 11/77
(71) Институт Физики Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)
(72) Агаева Севда Хасай кызы
Дервишов Намик Гаджихалил оглы
Пашаев Ариф Мирджалал оглы
(73) Институт Физики Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)
(54) Фотолуминесцентный материал.
(57) Фотолуминесцентный материал на основе $TlInS_2$, отличающийся тем, что дополнительно содержит халькогенид гадолиния $TlGdS_2$ следующей формулы:

где x= 0,01-0,04.

C 10

- (11) i2001 0001
(20) 02.01.2001
(21) N 98/001089
(22) 05.05.98
(51)⁷C 10 M
(71) Институт Химии Присадок Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)
(72) Джавадова Агигат Алишаф кызы
Фарзалиев Вагиф Меджид оглы
Мустафаев Назим Пирмамед оглы
Мовсумзаде Мирза Мамед оглы
Гурбанов Рахман Алискендер оглы
Ягубов Ягуб Таир оглы
Шахбазов Эльдар Гасан оглы

Асадов Фарамаз Магеррам оглы
Керимов Камал Теймур оглы
Абдуллаев Бейлер Ибрагим оглы
Шамильзаде Тамилла Исрафил кызы
(73) Институт Химии Присадок Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)

- (54) Моторное масло для судовых дизелей.
(57) Моторное масло для судовых дизелей на минеральной основе, содержащее детергентно- диспергирующие, антиокислительные, противокоррозинные и антипенную присадки, отличающееся тем, что оно в качестве детергентно-диспергирующих и нейтрализующих присадок содержит бариевую соль ди(оксикилфенил) метана и коллоидную дисперсию карбоната и гидроксида кальция, стабилизированную сульфонатом кальция и дополнительно в качестве вязкостной и депрессерной Viscoplex-2-670 и Viscoplex-5309 при следующем соотношении компонентов (мас. %):

бариевая соль ди(оксиалкилфенил) метана (ИХП-101)	- 7,0 – 7,5
коллоидная дисперсия карбоната и гидроксида кальция в моторном масле, стабилизированная сульфонатом кальция (С-250)	- 1,4 – 1,6
диалкилдитиофосфат цинка (ДФ-11)	- 0,8 – 1,0
полиметакрилат Viscoplex-2-670	- 0,6 – 0,8
полиметакрилат Viscoplex-5309	- 0,3 – 0,8
полиметилсилоксаны (ПМС-200А)	- 0,001- 0,003
минеральные масло	до 100

- (11) i2001 0031
(20) 22.01.2001
(21) N 98/001095
(22) 24.04.98
(51)⁷C 10 M
(71) Азербайджанский Технический Университет (AZ)
(72) Абасов Вагиф Абас оглы

- Гамбарова Хаджар Махмуд кызы
(73) Азербайджанский Технический Университет (AZ)
(54) Состав для пропитки абразивных кругов.
- (57) Состав для пропитки абразивных кругов, содержащий стеариновую кислоту, стеарат аммония, перманганат калия, отличающийся тем, что состав дополнительно содержит стеарат цинка и сульфид натрия при следующем соотношении компонентов, мас. %:
стеарат цинка	28 - 32
стеарт аммония	14 - 16
перманганат калия	9 - 11
сульфид натрия	4 - 6
стеариновая кислота	остальное.
- (11) i2001 0005
(20) 02.01.2001
(21) N 95/000647
(22) 26.06.95
(51)⁷C 10 M 119/02, 129/10, 133/12, 137/14
- (71) Институт Химии Присадок Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)
(72) Фарзалиев Вагиф Меджид оглы
Мустафаев Назим Пирмамед оглы
Джавадова Агигат Алишраф кызы
Садыхов Камиль Исмаил оглы
Агаев Амирчобан Насир оглы
Абдуллаев Бейлер Ибрагим оглы
Шамильзаде Тамилла Исрафил кызы
Мамедкеримова Севиль Баргах кызы
Мовсумзаде Мирза Мамед оглы
Асадов Фарамаз Магеррам оглы
Ахмедов Рафаэль Мовсум оглы
Керимов Камал Теймур оглы
Исмайлов Махадин Мирза оглы
Рагимов Чингиз Микаил оглы
- (73) Институт Химии Присадок Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)
(54) Моторное масло для быстроходных дизелей.
- (57) Моторное масло для быстроходных дизелей на основе минерального масла, содержащее детергентно-диспергирующую, антикислительную-противокоорозионную, депрессорную, вязкостную и антипенную присадки, отличающееся тем, что в качестве детергентно-диспергирующей и мощной присадки моторное масло дополнительно содержит коллоидную дисперсию карбоната и гидроксида кальция в масле И-20А, стабилизированную сульфатом кальция, в качестве депрессорной и вязкостной присадок-кальциевая соль алкилфенола, в качестве масляной основе-смесь масел Т-46, АВ-10 и остаточного компонента из бакинских нефтей в соотношении 25:35:40, при следующем соотношении компонентов, мас. %:
- полиметакрилат «Д» - 2,5 - 3,5
бариевая соль ди(оксиалкилфенил)метана - 5,2 - 6,0
бариевая соль продукта конденсации алкилфенола с формальдегидом и аммиаком, обратного пятисернистым фосфором - 2,0 - 3,0
коллоидная дисперсия карбоната и гидроксида кальция в масле И-20А, стабилизированная сульфатом кальция - 1,8 - 2,5
кальциевая соль алкилфенола - 1,0 - 1,7
полиметилсилоксан - 0,001 - 0,005
- минеральное масло, состоящее из смеси масел Т-46, АВ-10 (из нефти месторождений 28 Апреля, Нефтяные Камни, Балаханы) и статочного компонента в соотношении 25:35:40 соответственно до 100.
- (11) i2001 0007
(20) 02.01.2001
(21) N 96/000759
(22) 27.02.96
- (51)⁷C 10 M 119/02, 129/10, 133/12, 137/14
(71) Институт Химии Присадок Академии Наук Азербайджанской Республики, Институт Нефте-Химических Процессов им. Ю.Мамедалиева Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)
(72) Фарзалиев Вагиф Меджид оглы
Мустафаев Назим Пирмамед оглы
Джавадова Агигат Алишраф кызы
Садыхов Камиль Исмаил оглы
Мовсумзаде Мирза Мамед оглы
Рустамов Муса Исмаил оглы
Самедова Фазиля Ибрагим кызы
Азизов Акиф Гамид оглы
Гасанова Рейхан Зия кызы
Гадималиева Наргиз Зирадин кызы
Шамильзаде Тамилла Исрафил кызы
Абдуллаев Бейлер Ибрагим оглы
Гусейнова Азада Абдулгусейн кызы
Ахмедов Рафаэль Мовсум оглы
Аббасов Мирсалех Миркасим оглы
Рагимов Чингиз Микаил оглы
Исмайлов Махадин Мирза оглы
(73) Институт Химии Присадок Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)
(54) Моторное масло для форсированных автотракторных дизелей на минеральной основе.
- (57) Моторное масло для форсированных автотракторных дизелей на минеральной основе, содержащее детергентно-диспергирующие, антикислительную и антикоррозионную, антипенную присадки, отличающееся тем, что в качестве детергентно-диспергирующей присадки содержит бариевую соль ди(оксиалкилфенил)метана, антикислительной и антикоорозионной присадки-бариевую соль продукта

конденсации алкилфенола с формальдегидом и аммиаком, обработанного пентасернистым фосфором и дополнительно в качестве вязкостной и депрессорной присадок соединения полиметакрилатного типа, а в качестве основы содержит минеральное масло, характеризующееся содержанием парафиновых углеводородов до 1,5% при следующем соотношении компонентов, мас. %:

бариевая соль ди(оксиалкилфенил)метана	-	6,5 – 8,5
коллоидная дисперсия карбоната и гидроксида каллоидная дисперсия карбоната и гидроксида кальция в масле И-20, стабилизированная сульфонатом кальция	-	2,3 – 2,6
бариевая соль продукта конденсации алкилфенола с формальдегидом и аммиаком, обработанного пентасернистым фосфором	-	2,1 – 2,7
Viscoplex – 2/670	-	0,6 – 1,0
Viscoplex – 5309	-	0,3 – 0,7
Полиметилсилоксан	-	0,002 – 0,003
минеральное масло		до 100.

- (11) i2001 0004
(20) 02.01.2001
(21) N 96/000861
(22) 14.11.96
(51)⁷C 10 M 119/02, 133/12, 137/14, 167/00
- (71) Институт Химии Присадок Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)
- (72) Джавадова Агигат Алиашраф кызы
Фарзалиев Вагиф Меджид оглы
Мустафаев Назим Пирмамед оглы
Гулиев Габиль Мазахир оглы
Мамедов Сабир Халыгверди оглы
Исмайлов Махадин Мирза оглы
- (73) Институт Химии Присадок Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)

(54) Моторное масло для судовых, тепловозных и стационарных дизелей.

(57) Моторное масло для судовых, тепловозных и стационарных дизелей на основе минерального масла, содержащее детергентно-диспергирующие, антиокислительную и антикоррозионную, антипенную присадки, отличающийся тем, что в качестве основы оно содержит минеральное масло с добавкой 0,8% вязкостной присадки полиметакрилатного типа, а в качестве детергентно-диспергирующей присадки- бариевую соль ди(оксиалкилфенил) - метана, антиокислительной и антикоррозийной присадки – бариевую соль продукта конденсации алкилфенола с формальдегидом и аммиаком, обработанную пентасульфидом фосфора, а также дополнительно в качестве депрессорной присадки- присадку полиметакрилатного типа при следующем соотношении компонентов (мас. %) :

бариевая соль ди-(оксиалкилфенил)-метана (ИХП-101)	-	7,0 – 9,0
бариевая соль продукта конденсации алкилфенола с формальдегидом и аммиаком, обработанная пентасульфидом фосфора (ИХП-21)	-	2,3 – 2,5
коллоидная дисперсия карбоната и гидроксида кальция в масле И-20А, стабилизированная сульфонатом (С-150)	-	2,2 – 2,5
полиметакрилат (Viscoplex – 5309)	-	0,4 – 0,5
полиметилсилоксан (ПМС-200А)	-	0,003-0,004
минеральное масло с добавкой 0,8% вязкостной присадки полиметакрилатного типа (Viscoplex – 2/670)		до 100

C 23

- (11) i2001 0008
(20) 02.01.2001
(21) N 96/000741
(22) 28.07.94

(51)⁷C 23 C 12/00

- (71) Всероссийский Государственный Научно-Исследовательский Институт Контроля, Стандартизации и Сертификации Ветеринарных Препаратов (RU)
- (72) Яблочник Любовь Марковна Саркисов Карен Артёмович
Летягин Константин Павлович
Панин Александр Николаевич
- (73) Всероссийский Государственный Научно-Исследовательский Институт Контроля, Стандартизации и Сертификации Ветеринарных Препаратов (RU)
- (54) Вакцина против трихофитии животных.

(57) Вакцина против трихофитии животных, содержащая антиген из штамма *Trichophyton verrucosum* 130 Л, сахарозу, желатин и воду, отличающаяся тем, что дополнительно содержит антиген из штамма *Tr.mentagrophytes* ВГНКИ №27 при следующем соотношении компонентов (вес/об %):

антиген из штамма <i>Tr. verrucosum</i> 130 Л	300 - 600
	млн.микро-нидий/см ³
антиген из штамма <i>Tr.mentagrophytes</i> ВГНКИ №27	300 – 600
	млн. микро-нидий/см ³
Сахароза	10,0 – 20,0
Желатин	1,5 – 4,0
Вода	остальное.

Раздел Е.

Строительство, горное дело.

E 02

- (11) i2001 0021
(20) 09.01.2001
(21) N 94/000342
(22) 21.04.94
(51)⁷E 02 F 7/10

- (71) Азербайджанский Научно-Исследовательский Институт Водных Проблем (AZ)
(72) Багиров Мамед Наджаф оглы
Касумов Агабала Сахиб оглы
Гаджалиев Акиф Тахмаз оглы
(73) Азербайджанский Научно-Исследовательский Институт Водных Проблем (AZ)
(54) Способ промывки горизонтального отстойника.
(57) Способ промывки горизонтального отстойника, включающий подачу воды на промывку под напором из-под щита и из наклонных струнаправляющих насадков напорных распределительных трубопроводов, имеющих в конце горизонтальное гидромониторное сопло, подмыв и размыв наносов с образованием пульпы необходимой консистенции, транспортирование пульпы по дну камер отстойника самотеком в промывной коллектор и далее по нему за пределы отстойника до места назначения, отличающийся тем, что промывку осуществляют по отдельным отсекам, причем промывной расход воды подают на наносы из-под щита в виде единой сосредоточенной струи и в виде рассредоточенных напорных струй из наклонных под углом 45 к горизонту насадков, равномерно расположенных вдоль нижних и боковых образующих напорных распределительных трубопроводов, уложенных параллельно друг другу и дну камер отстойника, а промывку каждой камеры начинают с отсека, расположенного в ее конце по направлению движению пульпы.

E 21

- (11) i2001 0026
(20) 15.01.2001
(21) N 99/001431
(22) 02.12.98
(51)⁷E 21 B 17/10
(71) Азербайджанская Государственная Нефтяная Академия (AZ)
(72) Гасанов Рамиз Алиш оглы

- Мамедов Аладдин Ашот оглы
Чичинадзе Александр Нодаревич
Ширалиев Искендер Явер оглы
(73) Азербайджанская Государственная Нефтяная Академия (AZ)
(54) Стабилизатор-центратор.
(57) 1.Стабилизатор-центратор, содержащий корпус, стабилизирующе-центрирующие элементы, захватный и запирающий узлы, отличающийся тем, что корпус стабилизатора-центратора выполнен с внутренним сквозным отверстием, имеет конические расширения на обоих концах и внешней конфигурацией «ласточкин хвост», кроме этого, на одном конце корпус защемлен на цилиндрической поверхности спиральным захватным элементом, вставленным в коническое расширение с соответствующими ответными геометрическими параметрами, а на другом конце зафиксирован запорными призматическими клиньями, синхронно выведенными в рабочее положение направляющими клиньями посредством опорного кольца, причем как запорно-фиксирующие, так и направляющие клинья имеют возможность взаимодействия стабилизирующе-центрирующего лопастного элемента с внутренней поверхностью в виде «ласточкин хвост» корпуса.

2. Устройство по п.1, отличающееся тем, что элементы спирального захвата как корпус, так и сама спираль выполнены в виде спиральных канавок углом наклона $\alpha_1 = (3 \div 9)^\circ$ относительно центральной оси, нарезанными в концентрично расположенных с углом наклона $\alpha_1 = (1 \div 3)^\circ$ внутреннем и углом наклона α_3 до 1° наружном усеченных конусах.

3. Устройство по п.1, отличающееся тем, что призматические клинья выполнены относительно центральной оси с углом наклона $\alpha_4 < 30^\circ$, а относительно перпендикулярной оси – $\alpha_5 < 3^\circ$.

- (11) i2001 0044
(20) 09.02.2001
(21) N 99/001385
(22) 28.04.99
(51)⁷E 21 B 33/13
(71) Азербайджанский Государственный Научно-Исследовательский и Проектный Институт Нефтяной Промышленности (AZ)
(72) Хасаев Ариф Муртузали оглы
Исмаилова Сабина Джахангир кызы
Алиева Интизар Теюб кызы
Багирова Шукюфа Исмаил кызы
Гусейнова Рита Керим кызы
(73) Азербайджанский Государственный Научно-Исследовательский и Проектный Институт Нефтяной Промышленности (AZ)
(54) Способ ограничения водопритоков из пласта в нефтяные скважины.
(57) Способ ограничения водопритоков из пласта в нефтяные скважины путем закачки в пласт закупоривающих материалов, отличающийся тем, что закупоривающий материал-кристаллогидрат создают путем дросселирования промыслового углеводородного газа непосредственно на забое скважины.

- (11) i2001 0043
(20) 08.02.2001
(21) N 99/001386
(22) 18.05.99
(51)⁷E 21 B 43/00
(71) Азербайджанский Государственный Научно-Исследовательский и Проектный Институт Нефтяной Промышленности (AZ)
(72) Хасаев Ариф Муртузали оглы
Сеидов Самандар Мамед оглы
Мамедов Газанфар Али оглы
Багирова Шукюфа Исмаил кызы
Гусейнова Рита Керим кызы
(73) Азербайджанский Государственный Научно-Исследовательский и Проектный

Институт Нефтяной Промышленности (AZ)
(54) Способ разработки нефтяного пласта.

(57) 1. Способ разработки нефтяного пласта путем закачки в пласт газа, отличающийся тем, что газ нагнетают в водонасыщенную мощную пласт на фронте вытеснения.

2.Способ по п.1, отличающаяся тем, что в качестве газа предпочтительно используют воздух.

(11) i2001 0017

(20) 04.01.95

(21) N 97/000949

(22) 23.05.95

(51)⁷ E 21 B 43/00

(71) Государственный Научно-Исследовательский и Проектный Институт «Гипроморнефтегаз» (AZ)

**(72) Сулейманов Алекпер Багир оглы
Мамедов Камил Гудрат оглы
Джанахмедов Ахад Ханахмед оглы
Мехтиев Али Мамед оглы
Гасанов Аладин Самед оглы
Нестеренко Владимир Иванович**

(73) Государственный Научно-Исследовательский и Проектный Институт «Гипроморнефтегаз» (AZ)

(54) Устройство для выноса песка из насосных скважин.

(57) Устройство для выноса песка из насосных скважин, содержащее корпус, отличающийся тем, что корпус выполнен с винтовым шнеком, который взаимодействует с помощью подшипников качения с концентрично расположенными втулками, на поверхностях которых нарезаны винтовые пазы, а на противоположных концах расположены передаточные механизмы с однонаправленными полумуфтами и эти втулки также взаимосвязаны с помощью шпонки и установочного винта со штоком устройства, которые взаимосвязаны со штангами насоса.

(11) i2001 0012

(20) 02.01.2001

(21) N 97/000914

(22) 17.01.96

(51)⁷ E 21 B 43/01

(71) Эльф Актиэн Продюксон (FR)

(72) Жан-Клод Лярун

(73) Эльф Актиэн Продюксон (FR)

(54) Опорная конструкция для добычи углеводородов в море.

(57) 1. Опорная конструкция для добычи углеводородов в море, содержащая платформу с натянутыми растяжками, на которой располагается по меньшей мере одна головка эксплуатационной скважины, и совокупность плавучих опорных конструкции, отличающийся тем, что упомянутая совокупность плавучих опорных конструкций установлена с образованием между плавучими опорными конструкциями проема, в котором размещена собственно платформа, связанная с упомянутой совокупностью плавучих опорных конструкций при помощи адаптированных соответствующим образом соединительных средств.

2. Опорная конструкция по п.1. отличающаяся тем, что содержит средства временного складирования или хранения добытых углеводородов, расположенных на упомянутой совокупности плавучих опорных конструкций.

3. Опорная конструкция по пп.1 или 2, отличающийся тем, что содержит производственные модули, расположенные на совокупности плавучих опорных конструкций.

4. Опорная конструкция по пп.1,2,3, отличающийся тем, что упомянутая совокупность плавучих опорных конструкций окружает собственно платформу с натянутыми растяжками.

5. Опорная конструкция по п.4, отличающаяся тем, что содержит буровые средства, расположенные на совокупности плавучих опорных конструкций.

6. Опорная конструкция по п.4, отличающаяся тем, что содержит буровые средства, которые расположены на платформе с натянутыми растяжками.

7. Опорная конструкция по пп.5 или 6, отличающаяся тем, что содержит средства швартовки, предназначенные для, по меньшей мере, одного танкера, причаливающего к упомянутой совокупности плавучих опорных конструкций добывающей установки.

8. Опорная конструкция по пп.5, 6 или 7, отличающаяся тем, что содержит средства для транспортировки добытых углеводородов при помощи одного, по меньшей мере, трубопровода, расположенные на совокупности плавучих опорных конструкций.

(11) i2001 0045

(20) 12.02.2001

(21) N 99/001322

(22) 07.04.99

(51)⁷ E 21 B 43/22

(71) Азербайджанский Научно-Исследовательский Проектный Институт Нефтяной Промышленности. (AZ)

**(72) Хасаев Ариф Муртузали оглы
Багиров Микаил Кязим оглы
Багирова Шукюфа Исмаил кызы
Исмаилова Сабина Джахангир кызы**

**Гусейнова Рита Керим кызы
Алекперова Севиндж Аслан кызы**

(73) Азербайджанский Научно-Исследовательский Проектный Институт Нефтяной Промышленности. (AZ)

(54) Способ разработки нефтегазового пласта.

(57) Способ разработки нефтегазового пласта путем закачки водного раствора химического реагента, отличающийся тем, что в качестве химреагента используют охладители воды.

Раздел F.

Механика, освещение, отопление, двигатели и

насосы, оружие и боеприпасы, взрывные работы.

F 04

- (11) i2001 0015
(20) 04.01.2001
(21) N 96/000746
(22) 22.08.95
(51)⁷F 04 B 47/12

(71) Азербайджанский Научно-Исследовательский Проектный Институт Нефтяной Промышленности. (AZ)

(72) Поладов Алисахиб Рза оглы Сулейманов Алекпер Багир оглы

Расулов Асиф Мухтар оглы Курбанов Афер Осман оглы Пашаев Надир Гаджиага оглы

Ширинзаде Алчин Алисаттар оглы

Нуриев Нури Буниат оглы

(73) Азербайджанский Научно-Исследовательский Проектный Институт Нефтяной Промышленности. (AZ)

(54) Плунжерный лифт.

(57) Плунжерный лифт, содержащий приемный клапан, комбинированную колонну лифтовых труб, пакер, плунжер, нижний и верхний амортизаторы, отличающийся тем, что плунжер выполнен в виде полых, свободно установленных внутри лифтовых труб шаров с отверстиями, в верхней расширенной части лифта размещен верхний амортизатор в виде шайбы со сквозными отверстиями, лифт под нижним амортизатором снабжен гидравлическим клапаном, а газонагнетательная линия - штуцером.

- (11) i2001 0016
(20) 04.01.2001
(21) N 98/001175
(22) 22.04.97
(51)⁷F 04 F 1/20

(71) Азербайджанский Научно-Исследовательский Проектный Институт Нефтяной Промышленности. (AZ)

(72) Поладов Алисахиб Рза оглы Курбанов Афер Осман оглы Расулов Асиф Мухтар оглы

Пашаев Надир Гаджиага оглы
Алескерова Фатмаханым Сулейман кызы

(73) Азербайджанский Научно-Исследовательский Проектный Институт Нефтяной Промышленности. (AZ)

(54) Газлифтный клапан.

(57) Газлифтный клапан, содержащий пилотный клапан, включающий в себя корпус, сильфон, шток, седло, главный клапан, состоящий из поршневого запорного узла, отличающийся тем, что на шток пилотного клапана при помощи тяги со штифтом, имеющим свободный ход в прорези, выполненной в теле штока, прикреплен поршневой запорный узел главного клапана, имеющий пересекающиеся продольный и поперечный каналы.

F 16

- (11) i2001 0027
(20) 15.01.2001
(21) N 99/001432
(22) 02.12.98
(51)⁷F 16 B 7/00

(71) Азербайджанская Государственная Нефтяная Академия (AZ)

(72) Гасанов Рамиз Алиш оглы Мамедов Аладдин Ашот оглы

Керимов Мурват Юсиф оглы

Меджидов Гасан Нурали оглы

Ширалиев Искендер Явер оглы

Кафаров Фариз Музаффар оглы

(73) Азербайджанская Государственная Нефтяная Академия (AZ)

(54) Замковое соединение труб.

(57) Замковое соединение труб, содержащее замковую деталь, присоединительную трубу с кольцевой канавкой, связанных посредством гладкой конической поверхности и резьбовую втулку, отличающееся тем, что присоединительная труба выполнена с внешней цилиндрической резьбой и двумя, внутрен-

ней и внешней, конусными поверхностями на торцевой части, замковая деталь имеет внутренние цилиндрическую резьбовую часть и конусную поверхность ответной внешней конусной поверхности присоединительной трубы, а втулка, свободно вставленная в замковую деталь, выполнена с внешней конусной поверхностью, взаимодействующей с внутренней конусной поверхностью присоединительной трубы.

- (11) i2001 0019
(20) 09.01.2001
(21) N 97/000960
(22) 09.06.97
(51)⁷F 16 D 49/00

(76) Аскеров Хикмет Таир оглы (AZ)

(54) Ленточно-колодочный тормоз.

(57) Ленточно-колодочный тормоз, содержащий шкив, каретки с колодками и роликами, охватывающие тормозную ленту, отличающийся тем, что в корпусе тормоза размещены направляющие, в средней части его поверхности вдоль направления закреплены планки для ограничения перемещения кареток по ширине направляющих, каретки снабжены дополнительно двумя парами роликов, закрепленных с двух его боковых сторон и размещенных между двумя направляющими для обеспечения возвратно-поступательного их движения и сохранения удерживающей способности колодок во время торможения, а также между направляющими с двух сторон на нижней части кареток предусмотрены пружины, упирающиеся на планки, закрепленные в свою очередь на направляющих для отделения колодок от зоны трения, один конец ленты закреплен в корпусе тормоза через ось, а другой конец ленты через стержень, во время работы тормоза, перемещается по канавкам корпуса.

- (11) i2001 0049
(20) 30.03.2001

(21) N 98/001055

(22) 25.09.96

(51)⁷F 16 J 9/00, 15/00,
E 21 B 7/042

(71) Валлурек Ойл Энд Гэс, (FR)
Сумитомо Метал Индастрис
(JP)

(72) Алэн Ланкри

Митихико Ивamoto

(73) Валлурек Ойл Энд Гэс, (FR)
Сумитомо Метал Индастрис
(JP)

(54) Резьбовое соединение для
труб.

(57) 1. Резьбовое соединение для труб, содержащее охватываемый элемент, снабженный внешней резьбовой, состоящей из двух радиально смещенных секций резьбы в виде усеченного конуса, резьба которых имеет рабочие стороны профиля резьбы с отрицательным углом, причем две секции внешней резьбы в виде усеченного конуса разделены первой кольцеобразной опорной поверхностью, а охватываемый элемент снабжен на своих противоположных аксиальных концах внешними поверхностями, образующими поверхности плотности затяжки, причем каждая из двух секций резьбы в виде усеченного конуса имеет на своих противоположных концах внешними поверхностями, образующими поверхности плотности затяжки, причем каждая из двух секций внешней резьбы в виде усеченного конуса имеет на своих противоположных концах сбегающую резьбу, и охватывающий элемент, снабженный внутренней резьбой, состоящей из двух радиально смещенных секций резьбы в виде усеченного конуса, резьба которых имеет рабочие стороны профиля резьбы с отрицательным углом, причем две секции внутренней резьбы в виде усеченного конуса разделены второй кольцеобразной опорной поверхностью, а охватывающий элемент снабжен на своих противоположных концах внутренними поверхностями, образующими поверхности плотности затяжки, причем каждая из двух секций внутренней резьбы в виде усеченного конуса имеет на своих противоположных концах сбегающую резьбу, отличающееся тем, что ох-

ватываемый и охватывающий элементы имеют взаимную конфигурацию для обеспечения возможности объединения охватываемого и охватывающего элементов посредством зацепления наружной и внутренней резьбы до момента непосредственного смыкания первой и второй опорных поверхностей, причем:

вершины и впадины каждой сбегающей резьбы выполнены с возможностью ограничения в радиальном направлении сходимостью поверхности в виде усеченного конуса одного из охватываемого и охватывающего элемента и цилиндрической поверхностью другого из охватываемого и охватывающего элементов,

смыкание первой и второй опорных поверхностей образуют центральную опору,

поверхности плотности затяжки охватываемого и охватывающего элементов сопряжены парами для образования водонепроницаемых уплотняющих поверхностей, снабженных кольцеобразными зонами контакта.

2. Резьбовое соединение по п.1, отличающееся тем, что цилиндрические поверхности включают в себя две радиально смещенные цилиндрические поверхности, выполненные на первой кольцеобразной опорной поверхности и разделяющие наружную резьбу, и две радиально смещенные цилиндрические поверхности, выполненные на второй кольцеобразной опорной поверхности и разделяющие внутреннюю резьбу.

3. Резьбовое соединение по п.1, отличающееся тем, что генератриса каждой из первой и второй опорных поверхностей выполнены наклонной относительно оси соединения, причем угол наклона находится в диапазоне между 90^0 и 70^0 .

4. Резьбовое соединение по п.1, отличающееся тем, что радиальная высота каждой упомянутой опорной поверхности находится между 10 и 35% толщины трубы.

5. Резьбовое соединение по п.1, отличающееся тем, что высота резьбы в средней части находится между 6 и 12% толщины трубы.

6. Резьбовое соединение по п.1, отличающееся тем, что отрицательный угол рабочих сторон профиля каждой резьбы имеет значение между 3^0 и 20^0 .

7. Резьбовое соединение по п.1, отличающееся тем, что центрирующие стороны профиля резьбы имеют положительный угол между 8^0 и 30^0 .

8. Резьбовое соединение по п.7, отличающееся тем, что центрирующие стороны профиля резьбы снабжены скосом с положительным углом наклона между 15^0 и 35^0 по отношению к смежной части центрирующих сторон профиля резьбы.

9. Резьбовое соединение по п.1, отличающееся тем, что секции в виде усеченного конуса охватываемого и охватывающего элементов и поверхности плотности затяжки установлены наклонно для уменьшения толщины охватываемого и охватывающего элементов по направлению к их удаленным концам, причем каждая из уплотняющих поверхностей содержит одну из поверхностей плотности затяжки на тонком удаленном конце соответствующего одно из охватываемого и охватывающего элементов, сопряженную с другой из поверхностей плотности затяжки на толстом конце соответствующего одно их охватываемого и охватывающего элементов для обеспечения эластичной деформации тонкого удаленного конца после объединения охватываемого и охватывающего элементов посредством сцепления внутренней и наружной резьбы до момента примыкания друг к другу первой и второй опорных поверхностей.

10. Резьбовое соединение по п.1, отличающееся тем, что поверхности плотности затяжки имеют форму усеченного конуса.

11. Резьбовое соединение по п.1, отличающееся тем, что оно содержит кольцо плотности затяжки, установленное в охватывающем элементе для обеспечения возможности размещения его в пространстве между удаленным концом охватываемого элемента и внутренним концом охватывающего элемента после объединения охватываемого и охватывающего элемен-

тов посредством зацепления наружной и внутренней резьбы до момента непосредственного смыкания друг с другом первой и второй опорных поверхностей.

12. Резьбовое соединение по п.1, отличающееся тем, что угол наклона резьбы в виде усеченного конуса находится между 1/16 и 1/10 по отношению к оси трубы.

13. Резьбовое соединение по п.1, отличающееся тем, что охватываемый элемент образован на трубе, внешний диаметр которой больше внешнего диаметра средней части по направлению к удаленному концу охватываемого элемента.

14. Резьбовое соединение по п.1, отличающееся тем, что охватываемый элемент образован на трубе, внутренний диаметр которой меньше внутреннего диаметра средней части в направлении к удаленному концу охватываемого элемента.

(11) i2001 0024
(20) 09.01.2001
(21) N 97/000986
(22) 04.07.97
(51)⁷F 16 L 055/04
(71) Азербайджанская Государственная Нефтяная Академия (AZ)

(72) Саттаров Ракиз Мамед оглы Исмаилов Кафар Гуламгусейн оглы Мовсумов Агасаф Агакерим оглы Мамедов Рафик Мамедали оглы Абдуллаев Махир Мамедия оглы Рафибейли Намик Салахаддин оглы Агаев Ага Аваз оглы

(73) Азербайджанская Государственная Нефтяная Академия (AZ)

(54) Устройство для гашения пульсаций давления в газожидкостных потоках.

(57) Устройство для гашения пульсаций давления и газожидкостных потоков, содержащее цилиндрический корпус, который является механизмом закручивания газожид-

костного потока, отличающееся тем, что механизм закручивания потока выполнен шнекообразной нарезки на внутренней поверхности корпуса при соблюдении следующих условий:

$$h = (0,30 - 0,45)d \text{ и } \Delta \approx d$$

где h - высота нарезки

d - диаметр нарезки

Δ - шаг нарезки

Раздел G.

Физика.

G 01

(11) i2001 0014
(20) 04.01.2001
(21) N 98/001010
(22) 10.07.97
(51)⁷G 01 R 23/02, E 21 B 47/06

(71) Азербайджанский Научно-Исследовательский Проектный Институт Нефтяной Промышленности. (AZ)

(72) Мовсумов Идрис Агасаф оглы Мурадвердиева Валида Велиш кызы Мусаева Гюльнара Агасалим кызы

(73) Азербайджанский Научно-Исследовательский Проектный Институт Нефтяной Промышленности. (AZ)

(54) Волнограф.

(57) Применение самопишущего манометра в качестве волнографа для определения параметров колебания полупогружных плавучих буровых установок при бурении с них поисковых нефтяных и газовых скважин.

(11) i2001 0034
(20) 30.01.2001
(21) N 96/000713
(22) 28.12.95
(51)⁷G 09 B 23/28

(71) Азербайджанский Медицинский Университет им. Н.Нариманова. (AZ)

(72) Джумшудов Джумшуд Гасан оглы Сары Сечкин Яшар оглы Байрамов Нури Юсиф оглы Дартанел Гусейин Али оглы Байдар Бахлул Салих оглы Топгюль Корай Тайяр оглы Байрамова Лятафат Гурбан кызы Баширов Эльмир Байрам оглы

(73) Азербайджанский Медицинский Университет им. Н.Нариманова. (AZ)

(54) Способ моделирования абсцесса печени

(57) Способ моделирования абсцесса печени, заключающийся во введение микробной культуры, отличающийся тем, что заранее создают стенки абсцесса в паренхиме печени, а микробную культуру вводят в подготовленную полость.

(11) i2001 0035
(20) 30.01.2001
(21) N 96/000730
(22) 28.12.95
(51)⁷G 09 B 23/28

(71) Азербайджанский Медицинский Университет им. Н.Нариманова. (AZ)

(72) Джумшудов Джумшуд Гасан оглы Сары Сечкин Яшар оглы Байрамов Нури Юсиф оглы Дартанел Гусейин Али оглы Байдар Бахлул Салих оглы Топгюль Корай Тайяр оглы Байрамова Лятафат Гурбан кызы

(73) Азербайджанский Медицинский Университет им. Н.Нариманова. (AZ)

(54) Способ моделирования эпителиальной кисты.

(57) Способ моделирования эпителиальной кисты, заключающийся в воздействии на желочные протоки, отличающийся тем, что воздействие производят перевязыванием протока желочного пузыря, а затем облучают желчный пузырь гелий-неоновым лазером.

- (11) i2001 0036
(20) 30.01.2001
(21) N 96/000732
(22) 28.12.95
(51)⁷G 09 B 23/28
(71) Азербайджанский Медицинский Университет им. Н.Нариманова. (AZ)
(72) Джумшудов Джумшуд Гасан оглы
Сары Сечкин Яшар оглы
Джафаров Черкез Мемши оглы
Дартанел Гусейин Али оглы
Байрамов Нури Юсиф оглы
Байдар Бахлул Салих оглы
Топгюль Корай Тайяр оглы
Байрамова Лятафат Гурбан кызы
(73) Азербайджанский Медицинский Университет им. Н.Нариманова. (AZ)
(54) Способ моделирования подпеченочного абсцесса.

(57) Способ моделирования фиброзной кисты печени, заключающийся в создании полости в паренхиме печени, отличающийся тем, что полость формируют в заданном объеме, постепенно раздувая баллон катетера, введенного в ткань печени, и оставляют его на 2-3 суток в раздутом положении, затем опускают баллон и удаляют катетер.

(57) Способ моделирования подпеченочного абсцесса путем введения микробной культуры, отличающийся тем, что микробную культуру вводят в полость желчного пузыря, слизистую оболочку которого предварительно травмируют, а проток перевязывают.

- (11) i2001 0037
(20) 30.01.2001
(21) N 96/000731
(22) 28.12.95
(51)⁷G 09 B 23/28
(71) Азербайджанский Медицинский Университет им. Н.Нариманова. (AZ)
(72) Джумшудов Джумшуд Гасан оглы
Сары Сечкин Яшар оглы
Дартанел Гусейин Али оглы
Байрамов Нури Юсиф оглы
Байдар Бахлул Салих оглы
Топгюль Корай Тайяр оглы
Байрамова Лятафат Гурбан кызы
Арда Кямал Шекип оглы
(73) Азербайджанский Медицинский Университет им. Н.Нариманова. (AZ)
(54) Способ моделирования фиброзной кисты печени.

УКАЗАТЕЛИ ПАТЕНТОВ НА ИЗОБРЕТЕНИЯ.

НУМЕРАЦИОННЫЙ УКАЗАТЕЛЬ

Номер патента	Индекс МПК (7 редакция)	Номер патента	Индекс МПК (7 редакция)	Номер патента	Индекс МПК (7 редакция)	Номер патента	Индекс МПК (7 редакция)
0001	C 10M	0013	C 07D 207/30,	0028	C 09K 11/56,	0040	A 61K 31/00,
0002	C 07C 149/36		A 01N 25/00		11/62, 11/77		37/24
0003	C 07D 331/02	0014	G 01R 23/02,	0029	C 07C 27/00,	0041	A 61N 5/00,
0004	C 10M 119/02,		E 21B 47/06		C 07C 29/124,		5/06
	133/12, 137/14,	0015	F 04B 47/12		C 07C 31/04	0042	A 01N 43/00,
	167/00	0016	F 04F 1/20	0030	A 61K 7/70,		47/36
0005	C 10M 119/02,	0017	E 21B 43/00		C 07D 209/48	0043	E 21B 43/00
	129/10, 133/12,	0018	C 07C 4/18	0031	C 10 M	0044	E 21B 33/13
	137/14	0019	F 16D 49/00	0032	B 24D	0045	E 21B 43/22
0006	C 07C 149/36	0020	A 63C 17/00	0033	A 61K 35/00	0046	A 01C 1/00
0007	C 10M 119/02,	0021	E 02F 7/10	0034	G 09B 23/28	0047	C 07D 311/14,
	129/10, 133/12,	0022	C 09D 3/34,	0035	G 09B 23/28		238/04,
	137/14		3/54	0036	G 09B 23/28		C 07D 235/00
0008	C 23C 12/00	0023	C 09D 5/34	0037	G 09B 23/28	0048	C 07D 213/00,
0009	C 09J 3/16	0024	F 16L 055/04	0038	A 61B 5/00,		C 09B 5/62
0010	A 61K 37/02	0025	A 61M 1/00		17/00	0049	F 16J 9/00,
0011	A 61K 37/02	0026	E 21B 17/10	0039	C 07C 97/10,		15/00,
0012	E 21B 43/01	0027	F 16B 7/00		A 61K 31/12		E 21B 17/042

СИСТЕМАТИЧЕСКИЙ УКАЗАТЕЛЬ

Индекс МПК (7 редакция)	Номер патента	Индекс МПК (7 редакция)	Номер патента	Индекс МПК (7 редакция)	Номер патента	Индекс МПК (7 редакция)	Номер патента
A 01C 1/00	0046	C 07C 97/10,		C 10M	0001	E 21B 43/01	0012
A 01N 43/00, 47/36	0042	A 61K 31/12	0039	C 10M	0031	E 21B 43/22	0045
A 61B 5/00, 17/00	0038	C 07C 149/36	0006	C 10M 119/02,		F 04B 47/12	0015
A 61K 7/70,		C 07C 149/36	0002	129/10, 133/12,		F 04F 1/20	0016
C 07D 209/48	0030	C 07D 207/30,		137/14	0005	F 16B 7/00	0027
A 61K 31/00, 37/24	0040	A 01 N 25/00	0013	C 10M 119/02,		F 16D 49/00	0019
A 61K 35/00	0033	C 07D 213/00,		129/10, 133/12,		F 16J 9/00, 15/00,	
A 61K 37/02	0010	C 09B 5/62	0048	137/14	0007	E 21B 17/042	0049
A 61K 37/02	0011	C 07D 311/14, 238/04,		C 10M 119/02,		F 16L 055/04	0024
A 61M 1/00	0025	C 07D 235/00	0047	133/12, 137/14,		G 01R 23/02,	
A 61N 5/00, 5/06	0020	C 07D 331/02	0003	167/00	0004	E 21B 47/06	0014
B 24D	0032	C 09D 3/34, 3/54	0022	C 23C 12/00	0008	G 09B 23/28	0034
C 07C 4/18	0018	C 09D 5/34	0023	E 02F 7/10	0021	G 09B 23/28	0035
C 07C 27/00,		C 09J 3/16	0009	E 21B 17/10	0026	G 09B 23/28	0036
C 07C 29/124,		C 09K 11/56,		E 21B 33/13	0044	G 09B 23/28	0037
C 07C 31/04	0029	11/62, 11/77	0028	E 21B 43/00	0043		

НУМЕРАЦИОННЫЙ УКАЗАТЕЛЬ ЗАЯВОК, ПО КОТОРЫМ ВЫДАНЫ ПАТЕНТЫ

Номер заявки	Номер патента	Номер заявки	Номер патента	Номер заявки	Номер патента	Номер заявки	Номер патента
94/000342	0021	96/000730	0035	97/000997	0029	98/001174	0020
94/000347	0041	96/000731	0037	98/001010	0014	98/001175	0016
94/000430	0038	96/000732	0036	98/001047	0002	99/001322	0045
95/000510	0030	96/000741	0008	98/001054	0028	99/001351	0032
95/000548	0042	96/000746	0015	98/001055	0049	99/001382	0046
95/000647	0005	96/000759	0007	98/001060	0006	99/001385	0044
95/000651	0040	96/000861	0004	98/001072	0003	99/001386	0043
95/000665	0009	97/000914	0012	98/001089	0001	99/001427	0025
95/000673	0013	97/000943	0011	98/001095	0031	99/001431	0026
95/000680	0033	97/000944	0010	98/001101	0047	99/001432	0027
96/000698	0039	97/000949	0017	98/001108	0023		
96/000710	0018	97/000960	0019	98/001109	0022		
96/000713	0034	97/000986	0024	98/001124	0048		

**ИЗВЕЩЕНИЯ О ЛИЦЕНЗИОННЫХ ДОГОВОРАХ И
ДОГОВОРАХ НА УСТУПКУ ОХРАННЫХ ДОКУМЕНТОВ,
ВНЕСЁННЫХ В ГОСУДАРСТВЕННЫЙ РЕЕСТР
АЗЕРБАЙДЖАНСКОЙ РЕСПУБЛИКИ**

ДОГОВОРЫ О ПЕРЕДАЧЕ ПРАВ ПО ЗАЯВКЕ НА ИЗОБРЕТЕНИЕ.

Регистрационный номер: № 03

Заявитель фирма «HITEC AS» передаёт все права на изобретение по заявке № 98/001079 фирме «HITEC SYSTEMS AS»

Дата регистрации договора: 04.07.2000

ДОГОВОРЫ О ПЕРЕДАЧЕ ПРАВ ПО ПАТЕНТУ НА ИЗОБРЕТЕНИЕ.

Регистрационный номер: № 01

Патентовладелец фирма «SHELL AGRAR GmbH & Co., KG» передаёт все права на изобретение по патенту № Р 990083 фирме «SHELL INTERNATIONALE RESEARCH MAATSCHAPPIJ B.V»

Дата регистрации договора: 10.01.2000

Регистрационный номер: № 02

Патентовладелец фирма «REOR» передаёт все права на изобретение по патенту № Р 990092 его автору Рахманину Владимиру Тимофеевичу.

Дата регистрации договора: 27.06.2000

ДОГОВОРЫ ОБ ИСПОЛЬЗОВАНИИ ИЗОБРЕТЕНИЯ ПО ЗАЯВКЕ.

Регистрационный номер: № 01 (неисключительная лицензия)

Заявитель ГМП «ИНГИБИТОР» передаёт все права на использование изобретения по заявке № 1366 П НГДУ «Булла-дениз».

Дата регистрации договора: 28.02.2000

Срок действия: 1 год с даты регистрации.

Регистрационный номер: № 02 (неисключительная лицензия)

Заявитель ГМП «ИНГИБИТОР» передаёт все права на использование изобретения по заявке № 1366 П НГДУ «Гум адасы».

Дата регистрации договора: 28.02.2000

Срок действия: 1 год с даты регистрации.

ЛИЦЕНЗИОННЫЕ ДОГОВОРА.

Лицензионный договор № 01

Исключительная лицензия на право использования изобретения по патенту № i2000 0193

Лицензиар: Рустамов Муса Исмаил оглы, Садыхов Фикрет Мамед оглы, Фархадова Гюльнара Таги кызы, Бабаев Абульфаз Исмаил оглы, Кязимов Сабир Мамедали оглы, Ибрагимов Хикмет Джамал оглы

Лицензиат: Завод «СИНТЕЗКАУЧУК»

Территория действия договора: Территория лицензиата.

Дата регистрации договора: 25.02.2001

Дата окончания действия договора: До окончания срока действия патента.

Лицензионный договор № 02

Исключительная лицензия на право использования изобретения по патенту № 2000 0194

Лицензиар: Рустамов Муса Исмаил оглы, Садыхов Фикрет Мамед оглы, Фархадова Гюльнара Таги кызы, Бабаев Абульфаз Исмаил оглы, Кязимов Сабир Мамедали оглы, Ибрагимов Хикмет Джамал оглы, Мамедов Новруз Али оглы

Лицензиат: Научно-производственное предприятие «СИНТЕРОЛ»

Территория действия договора: Территория лицензиата.

Дата регистрации договора: 09.04.2001

Дата окончания действия договора: До окончания срока действия патента.

**ПРЕКРАЩЕНИЕ ДЕЙСТВИЯ ПАТЕНТОВ
НА ИЗОБРЕТЕНИЯ В СВЯЗИ С НЕУПЛАТОЙ
ГОСУДАРСТВЕННОЙ ПОШЛИНЫ.**

НОМЕР ПАТЕНТА	ДАТА ПРЕКРАЩЕНИЯ ДЕЙСТВИЯ ПАТЕНТА	НОМЕР ПАТЕНТА	ДАТА ПРЕКРАЩЕНИЯ ДЕЙСТВИЯ ПАТЕНТА	НОМЕР ПАТЕНТА	ДАТА ПРЕКРАЩЕНИЯ ДЕЙСТВИЯ ПАТЕНТА
950005	12.06.2000	970065	22.06.2001	990054	06.08.2000
950008	23.10.2000	970076	13.09.2000	990057	07.07.2000
950009	08.06.2000	980012	05.07.2000	990060	26.09.2000
950010	08.09.2000	980020	17.09.2000	990065	13.04.2000
950013	18.04.2000	980021	09.07.2000	990066	16.01.2000
950023	23.10.2000	980026	23.10.2000	990067	16.01.2000
950024	28.02.2000	980032	29.06.2000	990068	19.11.1999
950030	31.05.2000	980036	16.09.1999	990069	09.06.2000
960003	26.08.2000	980043	12.05.2000	990070	09.06.2000
960006	05.07.2000	980045	08.06.2000	990071	09.06.2000
960016	14.06.2000	980047	11.10.1999	990072	28.09.2000
960021	02.08.2000	980048	11.11.1999	990076	19.10.1999
960022	23.10.2000	980061	07.09.1999	990081	09.08.2000
960023	03.10.2000	980062	31.05.2000	990082	12.05.2000
960024	28.08.2000	980064	04.10.1999	990084	15.04.2000
960028	19.09.2000	980069	15.07.2000	990085	25.07.2000
960029	13.10.2000	980070	26.07.2000	990086	12.12.1999
960050	04.05.2000	980072	28.09.2000	990090	06.09.2000
960056	08.07.2000	980073	12.09.2000	990093	02.10.2000
960059	14.04.2000	980074	30.01.2000	990096	03.08.2000
960061	17.08.2000	980088	17.05.2000	990097	03.08.2000
960062	29.07.2000	980091	24.10.1999	990099	23.04.2000
960066	04.03.2000	980092	15.10.1999	990100	22.06.2000
960067	03.04.2000	980095	18.04.2000	990107	03.05.2000
960068	07.02.2000	990003	05.09.1999	990108	28.06.2000
960069	28.03.2000	990006	06.09.2000	990109	28.06.2000
960070	04.03.2000	990007	30.06.2000	990111	09.08.2000
960072	31.07.2001	990010	13.07.2000	990115	05.08.2000
960073	31.07.2000	990012	13.07.2000	990116	24.01.2000
970006	20.04.2000	990013	13.06.2000	990120	18.07.2000
970007	08.06.2000	990014	15.07.2000	990121	17.08.2000
970010	30.03.2000	990018	10.02.2000	990123	03.10.2000
970015	21.06.2000	990022	12.05.2000	990126	02.10.2000
970016	16.08.2000	990023	02.08.2000	990127	02.10.2000
970018	03.10.2000	990024	04.08.2000	990129	05.10.2000
970019	08.08.2000	990027	12.07.2000	990132	05.06.2000
970020	24.06.2000	990031	09.10.2000	990133	03.09.2000
970028	27.06.2000	990032	09.10.2000	990137	19.10.2000
970042	28.06.2000	990033	13.04.2000	990138	17.03.2000
970047	18.05.2000	990034	16.10.2000	990145	24.05.2000
970048	22.01.2000	990039	20.08.2000	990147	08.07.2000
970056	25.05.2000	990042	17.02.2000	990148	23.06.2000
970057	25.05.2000	990045	08.08.2000	990151	11.03.2000
970058	02.05.2000	990048	06.03.2000	990152	14.03.2000
970062	18.04.2000	990051	10.10.2000	990153	21.10.2000

НОМЕР ПАТЕНТА	ДАТА ПРЕКРАЩЕНИЯ ДЕЙСТВИЯ ПАТЕНТА	НОМЕР ПАТЕНТА	ДАТА ПРЕКРАЩЕНИЯ ДЕЙСТВИЯ ПАТЕНТА	НОМЕР ПАТЕНТА	ДАТА ПРЕКРАЩЕНИЯ ДЕЙСТВИЯ ПАТЕНТА
990158	11.05.2000	i2000 0020	11.10.2000		
990160	15.09.2000	i2000 0022	03.01.2000		
990163	13.07.2000	i2000 0026	28.03.2000		
990164	13.07.2000	i2000 0027	06.07.2000		
990165	09.08.2000	i2000 0029	04.10.2000		
990168	03.08.2000	i2000 0035	17.05.2000		
990175	19.05.2000	i2000 0041	26.02.2000		
990178	19.05.2000	i2000 0043	09.06.2000		
990179	27.09.2000	i2000 0045	07.09.2000		
990182	29.09.2000	i2000 0050	13.09.2000		
990187	26.06.2000	i2000 0054	14.04.2000		
990188	24.04.2000	i2000 0067	01.06.2000		
990192	06.04.2000	i2000 0068	22.10.2000		
990198	01.10.2000	i2000 0071	15.05.2000		
990201	10.10.2000	i2000 0074	28.06.2000		
990203	02.06.2000	i2000 0097	24.07.2000		
990205	02.09.2000	i2000 0100	28.09.2000		
990206	02.09.2000	i2000 0110	14.07.2000		
990208	31.05.2000	i2000 0116	08.07.2000		
990209	16.09.2000	i2000 0128	30.06.2000		
990210	09.09.2000	i2000 0129	06.08.2000		
990211	10.04.2000	i2000 0130	12.07.2000		
990212	11.04.2000	i2000 0131	27.09.2000		
990213	21.05.2000	i2000 0132	23.09.2000		
990215	08.06.2000	i2000 0133	27.09.2000		
990216	08.06.2000	i2000 0135	24.07.2000		
990217	08.06.2000	i2000 0136	14.07.2000		
990219	24.06.2000	i2000 0137	07.09.2000		
990221	09.07.2000	i2000 0138	07.09.2000		
990222	21.07.2000	i2000 0146	10.08.2000		
990223	21.07.2000	i2000 0152	13.05.2000		
990224	21.07.2000	i2000 0153	09.09.2000		
990225	21.07.2000	i2000 0155	12.07.2000		
990226	21.07.2000	i2000 0156	24.08.2000		
990227	17.04.2000	i2000 0158	19.05.2000		
990228	13.07.2000	i2000 0159	01.06.2000		
990230	02.05.2000	i2000 0163	10.10.2000		
990231	08.10.2000	i2000 0200	29.10.2000		
990232	30.09.2000	I2001 0021	21.04.2000		
990233	30.09.2000	i980016	10.07.2001(20)		
990234	30.09.2000				
i2000 0001	29.09.2000				
i2000 0002	05.07.2000				
i2000 0004	10.07.2000				
i2000 0007	30.03.2000				
i2000 0008	28.06.2000				
i2000 0010	16.10.2000				
i2000 0015	12.05.2000				
i2000 0016	12.05.2000				
i2000 0017	12.05.2000				
i2000 0018	18.08.2000				

PATENT SAHİBLƏRİNİN AD GÖSTƏRİCİSİ

Patent sahibinin adı, soy adı, atasının adı və yə patent sahibi olan təşkilatın adı	(11) Patentin nömrəsi	Səhifə	Patent sahibinin adı, soy adı, atasının adı və yə patent sahibi olan təşkilatın adı	(11) Patentin nömrəsi	Səhifə
Amerikan Sianamid Kompani (US)	i2001 0013	0013	Əsgərov Hikmət Tahir oğlu (AZ)	i2001 0019	32
	i2001 0048	24	Kaçarava Leonid Yazonoviç (RU)	i2001 0010	
	i2001 0047	26		i2001 0011	19
Azərbaycan Dövlət Elmi-Tədqiqat Bitki Mühafizə İnstitutu (AZ)	i2001 0046	17	Qolovistikov İvan Nikolayeviç (RU)	i2001 0010	19
Azərbaycan Dövlət "Olefin" Elmi-Tədqiqat İnstitutu (AZ)	i2001 0018	21		i2001 0011	19
	i2001 0009	27	Novartis AQ (CH)	i2001 0042	17
Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyası (AZ)	i2001 0026	30	Sumqayıt «Sintezkauçuk» zavodu (AZ)	i2001 0018	21
	i2001 0027	32	Ümumrusiya Dövlət Elmi-Tədqiqat baytarlıqprepatların standart və sertifikat üzrə nəzarəti İnstitutu (RU)	i2001 0008	30
	i2001 0024	33	Vallurek Oyl end Qes (FR)	i2001 0049	32
Azərbaycan Dövlət Neft Sənayesinin Elmi-Tədqiqat və Layihə İnstitutu (AZ)	i2001 0044	30	Zeynalov İdris Allahverdi oğlu	i2001 0022	27
	i2001 0043	31		i2001 0023	27
	i2001 0045	31	Zeynalov Nizami Allahverdi oğlu	i2001 0022	27
	i2001 0014	34		i2001 0023	27
	i2001 0015	32			
	i2001 0016	32			
	i2001 0017	31			
Azərbaycan Elmlər Akademiyası Aşqarlar Kimyası İnstitutu (AZ)	i2001 0001	28			
	i2001 0002	23			
	i2001 0003	27			
	i2001 0004	29			
	i2001 0005	28			
	i2001 0006	23			
	i2001 0007	29			
Azərbaycan Elmlər Akademiyası Fizika İnstitutu (AZ)	i2001 0028	28			
Azərbaycan Elmlər Akademiyası Polimer Metalları İnstitutu (AZ)	i2001 0030	19			
	i2001 0039	23			
Azərbaycan Elmlər Akademiyası Neft-Kimyası Prosesləri İnstitutu (AZ)	i2001 0007	29			
Azərbaycan Texniki Universiteti (AZ)	i2001 0032	20			
	i2001 0031	28			
Azərbaycan Tibb Universiteti (AZ)	i2001 0034	34			
	i2001 0035	34			
	i2001 0036	34			
	i2001 0037	34			
	i2001 0038	19			
	i2001 0040	19			
	i2001 0033	19			
	i2001 0041	20			
	i2001 0039	23			
Azərbaycan Su Problemləri Elmi-Tədqiqat İnstitutu (AZ)	i2001 0021	30			
Elf Aktien Prodüksyon (FR)	i2001 0012	31			
Energia Andina Ltd (US)	i2001 0029	21			
Əliyev Saday Ağalar oğlu (AZ)	i2001 0025	20			
Ələkbərov Fikrət Sultan oğlu	i2001 0020	20			

ИМЕННОЙ УКАЗАТЕЛЬ ОБЛАДАТЕЛЕЙ ПАТЕНТОВ

Фамилия, имя, отчество или наименование патентообладателя	(11) Номер патента	Страница	Фамилия, имя, отчество или наименование патентообладателя	(11) Номер патента	Страница
Азербайджанский Государственный Научно-Исследовательский Институт Защиты Растений. (AZ)	i2001 0046	55	Головистиков Иван Николаевич (RU)	i2001 0010	57
				i2001 0011	58
Азербайджанский Государственный Научно-Исследовательский Институт «Олефин»	i2001 0018 i2001 0009	59 67	Зейналов Идрис Аллахверди оглы (AZ)	i2001 0022	66
				i2001 0023	66
Азербайджанский Государственный Научно-Исследовательский и Проектный Институт Нефтяной Промышленности (AZ)	i2001 0044 i2001 0043 i2001 0045 i2001 0015 i2001 0016 i2001 0017 i2001 0014	70 70 71 72 72 71 74	Зейналов Низами Аллахверди оглы (AZ)	i2001 0022	66
				i2001 0023	66
			Институт Нефте-Химических Процессов Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)	i2001 0007	68
			Институт Полимерных Материалов Академии Наук Азербайджанской Республики. (AZ)	i2001 0030	57
				i2001 0039	61
			Институт Физики Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)	i2001 0028	67
			Институт Химии Присадок Академии Наук Азербайджанской Республики (AZ)	i2001 0001	67
Азербайджанский Научно-Исследовательский Институт Водных Проблем (AZ)	i2001 0021	71		i2001 0002	62
				i2001 0003	66
Азербайджанская Государственная Нефтяная Академия (AZ)	i2001 0026 i2001 0027 i2001 0024	70 72 74		i2001 0004	69
				i2001 0005	68
				i2001 0006	62
Азербайджанский Технический Университет (AZ)	i2001 0032 i2001 0031	59 67		i2001 0007	68
Азербайджанский Медицинский Университет (AZ)	i2001 0034 i2001 0035 i2001 0036 i2001 0037 i2001 0038 i2001 0040 i2001 0033 i2001 0041 i2001 0039	74 74 75 75 57 57 57 58 61	Качарова Леонид Язонович (RU)	i2001 0010	57
				i2001 0011	58
			Новартис А.Г. (CH)	i2001 0042	55
			Сумгаитский Завод «Синтезкаучук» (AZ)	i2001 0018	59
			Эльф Актиэн Продюксон (FR)	i2001 0012	71
			Энергия Андина Лтд, (US)	i2001 0029	21
			Алиев Садаг Агалар оглы (AZ)	i2001 0025	58
			Алекперов Фикрет Султан оглы (AZ)	i2001 0020	58
			Американ Цианамид Компани (US)	i2001 0013 i2001 0048 i2001 0047	62 63 65
			Аскеров Хикмет Таир оглы (AZ)	i2001 0019	72
Валлурек Ойл Энд Гэс (FR)	i2001 0049	73			
Всероссийский Государственный Научно-Исследовательский Институт Контроля, Стандартизации и Сертификации Ветеринарных Препаратов (RU)	i2001 0008	69			